ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2015

ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΝΩΘΕΙΤΕ!

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 400 1,00 €

Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Να υπερασπίσουμε τη λαϊκή νίκη της 25ης Γενάρη

- Κατάργηση των Μνημονίων
- Διαγραφή του Χρέους
- Έξω από Ευρώ - Ε.Ε.

ΚΑΝΕΝΑΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ

Προγραμματικές δηλώσεις Τσίπρα
Εξαγγελίες, συμβιβασμοί και αδιέξοδα
σελ. 7

Οικονομία
Υφέρπων νομισματικός πόλεμος
σελ. 11

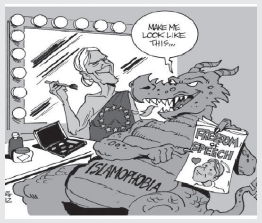

Charlie Hebdo
Η Ισλαμοφοβία όπλο των ιμπεριαλιστών
σελ. 12

Αίγυπτος
Τέσσερα χρόνια μετά την Αραβική Άνοιξη
σελ. 14

Εκδικάστηκε η υπόθεση με τα όπλα στη Χίο

Στις 15/1 ξεκίνησε και διακόπηκε για τις 29/1 η πολύκροτη δίκη για την υπόθεση του εντοπισμού όπλων σε φουσκωτό ανοιχτά της Χίου τον Ιούνιο του 2013. Τότε είχαν συλληφθεί όλοι οι επιβαίνοντες –2 Ελληνες και 2 Τούρκοι–, ενώ 11 μήνες αργότερα έγιναν συλλήψεις μελών της Επιτροπής Αλληλεγγύης στους Πολιτικούς Κρατούμενους σε Τουρκία και Κουρδιστάν, ένας εκ των οποίων ο Serif Turunc ή Ερκάν. Γνωστός αγωνιστής, που εις βάρος του εκκρεμούσαν εντάλματα σύλληψης με την κατηγορία ότι υποβοηθούσε την οργάνωση DHKP–C, που θεωρείται «τρομοκρατική» σε Τουρκία και ΗΠΑ. Ο ίδιος αρνείται κατηγορηματικά την οποιαδήποτε ανάμειξή του στην οργάνωση αυτή. Εντύπωση όμως προκαλεί το γεγονός ότι κατηγορείται για τα… άπταιστα ελληνικά του, με τον ισχυρισμό ότι εξσφάλιζε την υποστήριξη πολιτικών κομμάτων και δημοκρατικών φορέων μέσω της συγκρότησης της Επιτροπής Αλληλεγγύης.

Ασφυκτικός ήταν ο αστυνομικός κλοιός γύρω από το τριμελές εφετείο κακουργημάτων Βορείου Αιγαίου, ενώ καθώς μεταφέρονταν οι κατηγορούμενοι στην αίθουσα φώναζαν: «Δεν είμαστε τρομοκράτες, είμαστε επαναστάτες, κάτω ο φασισμός». Παρόλο που η υπόθεση εκδικάστηκε με τη νέα «αντιτρομικρατική» νομοθεσία, που επιτρέπει διώξεις και προφυλακίσεις με βάση το φρόνημα ή την «πρόθεση» να τελέσει κανείς έγκλημα, αναγνωρίστηκαν πολλά ελαφρυντικά στους κατηγορούμενους, επιβλήθηκαν πλημμελληματικές ποινές, που επέτρεψαν στους περισσότερους να βγουν με αναστολή. Οι συνήγοροι υπεράσπισης ήταν στο σύνολό τους εννιά, ενώ αρκετοί ήταν και οι μάρτυρες υπεράσπισης, μέλη των ΑΔΕΔΥ, ΟΛΜΕ και άλλων φορέων. Το δικαστήριο αθώωσε τον Ερκάν, επί 15 χρόνια αναγνωρισμένο πολιτικό πρόσφυγα στην Ελλάδα, που αγωνίζεται για την «αποκάλυψη του φασισμού στην Τουρκία» και «ενάντια στην καταπάτηση των δικαιωμάτων στην Ελλάδα», όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο ίδιος, ενώ δηλώνει δικαιωμένος με την απόφαση του δικαστηρίου. Επίσης, αθώωσε και τον κατηγορούμενο Τεκίν, αφού τα στοιχεία που βρέθηκαν εναντίον του δεν κρίθηκαν επαρκή. Οι 2 Έλληνες και ο ιδιοκτήτης του σκάφους κρίθηκαν ένοχοι για μεταφορά μεταναστών και απλή συνέργεια. Στους 2 Τούρκους, που επέβαιναν στο φουσκωτό επιβλήθηκαν ποινές κάθειρξης έως και 7 ετών.

Το αποτέλεσμα της δίκης, με την απαραίτητη διαρκή επαγρύπνηση και αλληλεγγύη του κινήματος, μπορεί να γίνει μια αφετηρία για να σταματήσει το πογκρόμ ενάντια στους τούρκους αγωνιστές και πολιτικούς πρόσφυγες στην Ελλάδα, στο οποίο είχαν επιδοθεί οι μηχανισμοί της χούντικης συγκυβέρνησης Σαμαρά–Βενιζέλου, για να συμπληρώσουν «αντιτρομοκρατικά» την εκστρατεία τους εκφοβισμού του ελληνικού λαού.

EP_February_2015.indd 1 10/2/2015 9:56:29 μμ

Να οργανώσουμε την αντίσταση
Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε.
& την 4η Διεθνή

Όλοι εμείς, οι εργαζόμενοι, οι νέοι, τα φτωχά λαϊκά στρώματα, βιώνουμε καθημερινά την απίστευτα σκληρή επίθεση του κεφαλαίου στα κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα, στις ατομικές ελευθερίες και την ποιότητα ζωής. Με την ιδιωτικοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών και των κοινωνικών αγαθών, την εμπορευματοποίηση/διάλυση των συστημάτων υγείας, παιδείας και κοινωνικής ασφάλισης. Τις φαραωνικές ανισότητες με τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας δράκας καπιταλιστών και χρυσοδάκτυλων της αγοράς χάρη στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στην λεηλασία της δημόσιας περιουσίας και των λαϊκών αποταμιεύσεων. Την καταπάτηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, τον εκφυλισμό των ηθικών, πνευματικών και πολιτιστικών αξιών και συνολικά την αποσύνθεση της οικονομίας και της κοινωνίας.

Όλοι εμείς, βλέπουμε την εξαθλίωση, την φτώχεια και την πείνα ν' απλώνονται παντού στον πλανήτη. Την παιδική εργασία, την εγκληματικότητα, τον ρατσισμό, τον εθνικισμό να φουντώνουν. Τον πόλεμο και την καταστροφή του περιβάλλοντος να απειλούν την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Την αλόγιστη χρήση των ανθρώπινων και φυσικών πόρων από μια χούφτα πολυεθνικών/διεθνικών επιχειρήσεων των ιμπεριαλιστικών χωρών, που επιβάλλουν με την βία τον Νεοφιλελευθερισμό, την Παγκοσμιοποίηση και την Νέα Τάξη Πραγμάτων, για την σωτηρία των κερδών τους και του συστήματός τους από την βαθύτατη κρίση του.

Όλοι εμείς πρέπει και μπορούμε να τους σταματήσουμε. Να βάλουμε τέλος στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης. Να μετατρέψουμε με τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας τα συνδικάτα και τους συλλόγους μας σε όπλα αντίστασης στον νεοφιλελευθερισμό, την εκμετάλλευση, την καταστολή, την καταστροφή του περιβάλλοντος, τον ρατσισμό και τον πόλεμο. Να πετάξουμε οριστικά την «αρχαία σκουριά»: σοσιαλδημοκράτες, σταλινικούς, ρεφορμιστές και γραφειοκράτες συνδικαλιστές. Όλους αυτούς, που αφού βίασαν ιδανικά και αξίες γενιών και γενιών για μια καλύτερη ζωή, σήμερα έχουν περάσει στο νεοφιλελεύθερο στρατόπεδο ή αναπαλαιώνουν τις πολιτικές της ταξικής συνεργασίας, της «κεντροαριστεράς», της «λαϊκής εξουσίας», που μας οδήγησαν σε τραγικές ήττες.

Όλοι εμείς πρέπει να κάνουμε μια τομή στην πολιτική μας. Να συγκρουστούμε με την λογική της αγοράς και του κέρδους στη βάση ενός αντικαπιταλιστικού προγράμματος. Να χτυπήσουμε το κακό στην ρίζα του, το κεφάλαιο, την Ε.Ε., τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπων από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε τις επιχειρήσεις σ' όλους τους τομείς-κλειδιά της οικονομίας (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς και επικοινωνίας). Να θέσουμε όλες τις μεγάλες επιλογές –ενέργεια, βιομηχανία, διατροφή, περιβάλλον, πολιτισμός- σ΄ ένα δημοκρατικό σχεδιασμό. Να αποδεσμεύσουμε την χώρα μας από την Ε.Ε. των καπιταλιστών, των κερδοσκόπων, του ρατσισμού και των τρομονόμων, του νεοαποικισμού και των ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων. Να ανατρέψουμε την κοινοβουλευτική δικτατορία του κεφαλαίου, να διαχωριστούμε οριστικά από τις σταλινικές δικτατορίες των γκούλαγκ ή τα πρότυπα του «ανθρώπινου καπιταλισμού» της σοσιαλδημοκρατίας και της κεντροαριστεράς. Να εγκαταστήσουμε μια σοσιαλιστική κοινωνία στην χώρα μας και την Ε.Ε, που θα έχει στο κέντρο της τις ανάγκες του ανθρώπου, τα δημοκρατικά και κοινωνικά δικαιώματα, τις ατομικές ελευθερίες, τις ανθρώπινες, ηθικές και πολιτικές αξίες. Να εγκαθιδρύσουμε την εξουσία των εργαζομένων, που θα στηρίζεται σε όργανα άμεσης δημοκρατίας και αυτοδιαχείρισης, όπου τα δημοκρατικά, πολιτικά και ατομικά δικαιώματα και ελευθερίες θα ξεπερνούν κατά πολύ, ποσοτικά και ποιοτικά, εκείνα ακόμη και των πιο ανεπτυγμένων αστικών δημοκρατιών.

Όλοι εμείς πρέπει να κάνουμε μια τομή στην πρακτική μας. Να στρατευτούμε στον αγώνα για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμα στην ζωή. Να βάλουμε τέλος στην βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, στις πολιτικές των αστικών κομμάτων (Ν.Δ., ΠΑΣΟΚ) και του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού. Να παλέψουμε για την ενότητα του κινήματος μέσα στους αγώνες στη βάση της ταξικής ανεξαρτησίας. Να δημιουργήσουμε και να στηρίξουμε συσπειρώσεις αντίστασης και επιτροπές αγώνα σε κάθε σωματείο, σύλλογο, τόπο δουλειάς, σχολείο, σχολή, γειτονιά και κοινότητα. Να οικοδομήσουμε μια ισχυρή αντικαπιταλιστική δύναμη μέσα στο εργατικό/συνδικαλιστικό κίνημα και τα κοινωνικά κινήματα. Να χτίσουμε την δική μας μαζική εργατική, επαναστατική οργάνωση, πραγματικό εργαλείο στην πάλη μας για την σωτηρία από τους νεοφιλελεύθερους καπιταλιστές και ιμπεριαλιστές. Να στρατευτούμε στην υπόθεση της Ο.Κ.Δ.Ε. και του επαναστατικού μαρξισμού, στην οικοδόμηση του παγκόσμιου κόμματος της σοσιαλιστικής επανάστασης, την 4η Διεθνή.

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις **ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**

Εισαγωγή στο Μαρξισμό

Συγγραφέας: Έρνεστ Μαντέλ

Χρονολογία έκδοσης: Νοέμβριος 2001

Σελίδες: 192

Τιμή: 8 ευρώ

Αυτή η εισαγωγή στο μαρξισμό είναι το αποτέλεσμα πολυάριθμων εμπειριών από μαθήματα σε νεαρούς αγωνιστές, σε διάφορες εποχές στα τελευταία δεκαπέντε χρόνια. Βγαίνει μέσα από παιδαγωγικές ανάγκες έτσι όπως τις διαπιστώσαμε, και οι οποίες μπορούν να ποικίλλουν από χώρα σε χώρα, από περιβάλλον σε περιβάλλον. Αυτή η εισαγωγή δεν έχει επομένως την παραμικρή πρόθεση να χρησιμεύσει σαν «μοντέλο».

Παρόλο που περιέχει τα βασικά στοιχεία της θεωρίας του ιστορικού υλισμού, της μαρξιστικής οικονομικής θεωρίας, της ιστορίας του εργατικού κινήματος και προβλήματα στρατηγικής και τακτικής του εργατικού κινήματος στην εποχή μας, περιέχει επίσης μια «καινοτομία» που σε πρώτη όψη μοιάζει παραπλανητική: τόσο το κεφάλαιο για το διαλεκτικό υλισμό όσο και το κεφάλαιο που εκθέτει συστηματικά τη θεωρία του ιστορικού υλισμού βρίσκονται στο τέλος και όχι στην αρχή του βιβλίου.

Αυτό βέβαια δεν αποτελεί μία «μεθοδολογική αναθεώρηση», αλλά ένα παιδαγωγικό μάθημα που βγήκε μέσα από μίανπρακτική παρατήρηση: μία έκθεση πάνω στη διαλεκτική σαν εισαγωγή στο θέμα του μαρξισμού ταιριάζει καλύτερα σ'ένα μάθημα διαμόρφωσης στελεχών παρά σε μία πρώτη εισαγωγική διδασκαλία για αγωνιστές, που αφομοιώνουν καλύτερα τη θεωρία όταν τους παρουσιάζεται με μία όσο το δυαντό οπιο συγκεκριμένη μορφή. Είναι λοιπόν προτιμότερο να ξεκινήσουμε από αυτό που είναι άμεσα επαληθεύσιμο - την κοινωνική ανισότητα, την ταξική πάλη, την καπιταλιστική εκμετάλλευση - και να φτάσουμε στις πιο αφηρημένες έννοιες της διαλεκτικής (...)

Από τον πρόλογο

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις
ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα
Βιβλιοπωλεία: "Πρωτοπορία" Γραβιάς 3-5, "Πολιτεία" Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37 και σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη
Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Πρωτοπορία" Λ. Νίκης 3

Γιάννενα
Βιβλιοπωλεία: "Δωδώνη", "Το βιβλιοπωλείο" στην Αβέρωφ

Κοζάνη
Συνεταιριστικό Βιβλιοπωλείο Κοζάνης, Ρήγα Φεραίου 10

Πού θα βρείτε την εφημερίδα
ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα
Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.
Βιβλιοπωλεία: "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37, "Καινά Δαιμόνια" Σουλτάνη 8, "Εκτός των Τειχών" Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη
Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι "Ισκρα": Αμύντα 12, ισόγειο
Περίπτερα: Καμάρα, Αλεξάνδρου Σβώλου 39
Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο)

Κοζάνη
Συνεταιριστικό Βιβλιοπωλείο Κοζάνης, Ρήγα Φεραίου 10

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Γράψτε μας στο e-maill **ergatikipali@okde.gr** ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα.
Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ
Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας
Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30
γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938
www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

EP_February_2015.indd 2 10/2/2015 9:56:29 μμ

Κανένας εφησυχασμός, κανένας συμβιβασμός

Η νίκη του ελληνικού λαού στις εκλογές της 25ης Γενάρη ήταν αποτέλεσμα πολλών παραγόντων, που οι κυριότεροι είναι: α) οι σκληροί και μεγάλοι αγώνες της διετίας 2010–12, β) ο παρατεταμένος κοινωνικός πόλεμος που περιλαμβάνει όλη τη μνημονιακή περίοδο και όχι μόνο αυτή τη διετία, και σημαδεύεται με πάνω από 30 Γενικές Απεργίες και άπειρες μικρές και μεγάλες απεργίες, κινητοποιήσεις, αντιστάσεις, συγκρούσεις κ.λπ., γ) η κοινωνική και πολιτική ριζοσπαστικοποίηση, με την τελευταία να είναι η κυρίαρχη μορφή μετά την σχετική κάμψη των αγώνων και των κινητοποιήσεων, δ) οι πολιτικές μετατοπίσεις και αλλαγές, με κυρίαρχη την τάση προς τη συρρίκνωση, θρυμματισμό και διάλυση των αστικών δυνάμεων και η ταυτόχρονη ενίσχυση της τάσης προς τ' αριστερά.

Η συγκέντρωση ενός ποσοστού περίπου 43% από τα αριστερά κόμματα, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου ανήκει στο ΣΥΡΙΖΑ, οφείλεται, βέβαια, στις μνημονιακές πολιτικές, στις κοινωνικές μετατοπίσεις και στους αγώνες αλλά και στις ριζοσπαστικές **αναζητήσεις** από τους εργαζόμενους, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και τη νεολαία για λύσεις αριστερές/εργατικές, που με το πέρασμα του χρόνου γινόνταν όλο και ισχυρότερες. Το **βασικό μήνυμα** αυτής της νίκης αλλά και όλων των αγώνων που προηγήθηκαν, είναι η **άμεση απαλλαγή**, από τα μνημόνια, το χρέος που έχει στραγγαλίσει το βιοτικό επίπεδο και την οικονομία, η άμεση επανόρθωση από τις καταστροφές των μνημονιακών πολιτικών (1,5 εκ. άνεργοι, διάλυση μισθών, συντάξεων, σχολείων νοσοκομείων, κοινωνικής ασφάλισης, εργατικής νομοθεσίας… δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, λαϊκής και εθνικής κυριαρχίας κ.α.) και η **τιμωρία** όλων όσων ευθύνονται για τα εγκλήματα της μνημονιακής περιόδου. Καμιά επανάληψη αυτού που έλεγαν και έκαναν οι αστοί πολιτικοί «πήραμε το μήνυμα», αλλά στην πράξη έκαναν τα αντίθετα, δεν πρέπει να επαναληφθεί.

Μια ιστορική νίκη

Η νίκη του ελληνικού λαού στις 25 Γενάρη, το γεγονός ότι τα αριστερά κόμματα συγκέντρωσαν ένα πολύ μεγάλο ποσοστό (43%) και ο ΣΥΡΙΖΑ, ένα αριστερό κόμμα ήρθε πρώτο μ' ένα πολύ υψηλό ποσοστό της τάξης του 37,2%, έχουν **ιστορική σημασία** και σε κάθε περίπτωση ή και εξ αυτού του λόγου δημιουργούν μια **Νέα Κατάσταση**. Ωστόσο, τώρα μπαίνουμε στην πιο κρίσιμη και αποφασιστική φάση του κύκλου που άνοιξε από το 2009–10 και πιθανότατα θα κριθούν πολλά πράγματα και σίγουρα η νίκη της 25ης Γενάρη. Γι' αυτό δεν χρειάζεται κανένας **εφησυχασμός**, καμιά **επανάπαυση** στη νίκη του πρώτου γύρου. Κάτι τέτοιο ή ακόμη και η «**ανάθεσή**» της στα αδύναμα χέρια του ΣΥΡΙΖΑ, θα την υπονόμευε. Ο πόλεμος ενάντια στους εργαζόμενους, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και τη νεολαία θα συνεχιστεί από το κεφάλαιο, τους τραπεζίτες, τους κερδοσκόπους και κυρίως τους ιμπεριαλιστές της Ε.Ε. και των ΗΠΑ.

Ήδη, η οικονομική και πολιτική ελίτ των Ε.Ε., ΕΚΤ και ΔΝΤ, με τη βοήθεια των προθύμων, της «Πέμπτης Φάλαγγας» των κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων, των αργυρώνητων ΜΜΕξαπάτησης (που δειλά–δειλά κάνουν την εμφάνισή τους) με δηλώσεις, πιέσεις και εκβιασμούς προσπαθούν να κάμψουν το φρόνημα του ελληνικού λαού, ώστε να αποδεχτεί τα μνημόνια και τις δεσμεύσεις των προηγούμενων χουντικών κυβερνήσεων και να ακυρώσουν την εκκωφαντική ετυμηγορία των εκλογών της 25ης Γενάρη.

Να προστατεύσουμε και να διευρύνουμε τη Νίκη

Κάθε βήμα πίσω από την ετυμηγορία του ελληνικού λαού, ισοδυναμεί με προδοσία των αγώνων και της καταδίκης των εγκλημάτων που διαπράχτηκαν εναντίον του. Καμία υποχώρηση στους ιμπεριαλιστές της Ε.Ε. και στους ντόπιους τραπεζίτες και κεφαλαιοκράτες, που επιζητούν και ζουν από την καταστροφή μας. Ο αγώνας των προηγούμενων χρόνων ήταν σκληρός και θα είναι σκληρότερος, με όλα αυτά τα αρπακτικά που ζουν και πλουτίζουν από τον ιδρώτα και τον πλούτο που παράγουν οι εργαζόμενοι. Αυτό τον αγώνα μπορούμε και πρέπει να τον δώσουμε, δεν πρέπει να τον αφήσουμε στον ΣΥΡΙΖΑ. Τα πρώτα δείγματα διακυβέρνησής του δεν είναι καθόλου ενθαρρυντικά. Ο σχηματισμός μια κυβέρνησης με τους ΑΝΕΛ και ένα σωρό αστικά πρόσωπα (λίγο ως πολύ υπερασπιστές των μνημονίων), οι όρκοι πίστης προς την Ε.Ε./Ευρωζώνη, οι «συμμαχίες» με Ολάντ, Ρέντσι, Ντράγκι κ.λπ., και κυρίως το «κούρεμα»–απ' ό,τι φαίνεται– ακόμη και των μετριοπαθών δεσμεύσεων του («πρόγραμμα» της ΔΕΘ), είναι τρανταχτά δείγματα μιας πολιτικής διαρκών υποχωρήσεων και συμβιβασμών σε βάρος των εργατικών και λαϊκών μαζών. Δε θέλουμε να γίνουμε μάντεις κακών, ούτε να δραματοποιήσουμε τη κατάσταση, αλλά φοβούμαστε ότι ο δρόμος του ΣΥΡΙΖΑ δεν οδηγεί πουθενά, ή μάλλον σε άτακτη επιστροφή στον αρμαγεδώνα των μνημονίων, εκεί που με τη νίκη μας στις εκλογές της 25ης Γενάρη κάναμε το πρώτο βήμα για να φύγουμε.

Ο μόνος τρόπος για να προστατεύουμε τη νίκη της 25ης Γενάρη είναι να μην υποκύψουμε σε κανένα εκβιασμό και αντίθετα να προχωρήσουμε στη κατάργηση των Μνημονίων, στην παύση πληρωμών του χρέους και των τόκων, στη διαγραφή όλου του χρέους, στο σταμάτημα των ιδιωτικοποιήσεων και την επανακρατικοποίηση όσων ιδιωτικοποιήθηκαν. Ακόμη να ανοίξουν δουλειές για όλους τους ανέργους, να αποκατασταθούν οι απώλειες των εισοδημάτων, να ανοίξουν τα εργοστάσια, σχολεία και νοσοκομεία που έκλεισαν, να ξαναλειτουργήσει η κοινωνική ασφάλιση κ.λπ.

Πάντως, η καλύτερη προστασία της νίκης της 25 Γενάρη, είναι η διεύρυνσή της. Το ρήγμα που άνοιξε πρέπει να βαθύνει ακόμη περισσότερο, με αντικαπιταλιστικές λύσεις, τέτοιες που να χτυπούν το κακό στη ρίζα του, δηλαδή το σάπιο και χρεοκοπημένο καπιταλιστικό σύστημα. Ο μόνος δρόμος γι' αυτό είναι να βγούμε από την Ε.Ε. και τον ζουρλομανδύα του ευρώ, που έχουν συντελέσει στην καταστροφή της οικονομίας και του βιοτικού μας επιπέδου. Να προχωρήσουμε στην εθνικοποίηση των μεγάλων επιχειρήσεων και τομέων κλειδιών της οικονομίας, ιδιαίτερα των τραπεζών, κάτω από εργατικό έλεγχο.

Να αγωνιστούμε για **μια Κυβέρνηση των Εργαζομένων**, που θα στηρίζεται στη δική μας αυτοοργάνωση, κινητοποίηση και αγώνα, σε κάθε επιχείρηση, γειτονιά, σχολείο και σχολή, μέχρι σε πανελλαδικό επίπεδο. Μια δύναμη που μπορεί να επιβάλλει στην πράξη ένα τέτοιο πρόγραμμα, να μας σώσει απ' την κρίση και χρεοκοπία του καπιταλιστικού συστήματος.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα …

με την γλώσσα των αριθμών

Το 2019, πάνω από **219 εκ. άνθρωποι ενδέχεται να βρίσκονται χωρίς δουλειά**, σύμφωνα με την έκθεση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας. Περισσότερες από 61 εκ. θέσεις εργασίας χάθηκαν αφότου άρχισε η παγκόσμια κρίση το 2008 και οι προβολές δείχνουν ότι η ανεργία θα συνεχίσει να επιδεινώνεται ως το τέλος της δεκαετίας. Παρά το γεγονός ότι η κατάσταση της απασχόλησης βελτιώθηκε (πάντα με τα τερτίπια της μη πλήρους καταγραφής ή «εξαφάνισης» ανέργων μέσω των ελαστικών σχέσεων εργασίας κ.λπ.) στις ΗΠΑ, την Ιαπωνία ή τη Βρετανία, παραμένει και θα παραμείνει αντιθέτως δύσκολη σε πολλές προηγμένες οικονομίες, κυρίως στην Ευρώπη. Οι πολιτικές λιτότητας, ιδιαίτερα στην Ευρώπη, αύξησαν θεαματικά την ανεργία. Η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας δεν βλέπει σημαντική μείωση της ανεργίας στη Γαλλία μέχρι το 2017, οπότε το ποσοστό της πρόκειται να περάσει ελαφρώς κάτω από το 10% (9,9%). Στη Γερμανία, η ανεργία μπορεί μάλιστα να αυξηθεί και να φθάσει το 5% (έναντι 4,7% φέτος). Στην έκθεση επισημαίνεται επίσης πως οι προοπτικές της απασχόλησης επιδεινώθηκαν πολύ στον αραβικό κόσμο και σε ορισμένες περιοχές της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής, κυρίως εξαιτίας της μεγάλης πτώσης των τιμών του πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Η νέα έκθεση της Oxfam δείχνει ότι ως το 2016, με βάση τις σημερινές τάσεις, **το 1% του παγκόσμιου πληθυσμού θα κατέχει περισσότερο πλούτο απ' ό,τι το υπόλοιπο 99%**! Πριν από την ετήσια συνεδρίαση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ στο Νταβός, η οργάνωση Oxfam ζήτησε από τους συμμετέχοντες να κάνουν πράξη τις δεσμεύσεις τους να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών. Σύμφωνα με μελέτη της βρετανικής οργάνωσης, το 20% του παγκόσμιου πληθυσμού, που είναι οι πιο πλούσιοι, κατέχει το 94,5% της παγκόσμιας περιουσίας – ενώ το υπόλοιπο 80%, που είναι και το φτωχότερο, κατέχει μόλις το 5,5%. Ακόμη χειρότερα, το 1% του παγκόσμιου πληθυσμού, οι **υπερπλούσιοι**, κατέχουν το 48% της παγκόσμιας περιουσίας (δηλαδή, τα μέλη αυτής της παγκόσμιας ελίτ κατέχουν κατά μέσο όρο 2,7 εκ. δολάρια ανά ενήλικα), ενώ το 2009 κατείχαν το 44% και το 2016 προβλέπεται να κατέχουν το 50%! Οι ανισότητες είναι τόσο μεγάλες, που οι 85 πλουσιότεροι άνθρωποι στον πλανήτη κατέχουν τον ίδιο πλούτο μ' αυτόν που κατέχουν 3,5 δισ. των φτωχότερων ανθρώπων του παγκόσμιου πληθυσμού.

Η ανακοίνωση τον Ιούνιο 2011 από την ελληνική κυβέρνηση ενός δεύτερου πακέτου μέτρων λιτότητας, με μειώσεις μισθών των δημόσιων υπαλλήλων και δαπανών για την κοινωνική προστασία, είχε μεγάλη επίδραση στην ψυχολογία πολλών συνανθρώπων μας. Ο **αριθμός των αυτοκτονιών** (ανδρών και γυναικών) αυξήθηκε κατά μέσο όρο 35,7% στους μήνες που ακολούθησαν, σε σχέση με τον μέσο όρο των προηγούμενων μηνών, βάσει έρευνας που δημοσιοποιήθηκε. Οι ερευνητές επισημαίνουν επίσης την άνοδο του αριθμού των αυτοκτονιών μεταξύ των ανδρών μετά την έναρξη της ελληνικής ύφεσης τον Οκτώβριο του 2008 (+13,1%), καθώς και τον Απρίλιο του 2012 (+29,7%), μετά την αυτοκτονία ενός συνταξιούχου απελπισμένου από τη λιτότητα στην πλατεία Συντάγματος. Τον Μάιο και Ιούλιο του 2012, ο μηνιαίος αριθμός των αυτοκτονιών έφθασε στο υψηλότερο σημείο που είχε παρατηρηθεί ποτέ τα τριάντα τελευταία χρόνια, με 62 και 64 αυτοκτονίες αντιστοίχως γι' αυτούς τους δύο μήνες.

Να αθωωθούν οι απεργοί και αλληλέγγυοι του «Ιανού»!

Την Κυριακή 28/12, μέρα απεργίας στον κλάδο του βιβλίου (την είχε προκηρύξει ο Σύλλογος Υπαλλήλων Βιβλίου Χάρτου) ενάντια στην κατάργηση της κυριακάτικης αργίας και με τη μνημονιακή συγκυβέρνηση να βαδίζει προς το τέλος της, η αστυνομία επιτέθηκε βίαια και ωμά στην απεργιακή περιφρούρηση στο βιβλιοπωλείο Ιανός.

Κατά τη διάρκεια της απεργιακής συγκέντρωσης έξω από τον Ιανό, ο ιδιοκτήτης του Νίκος Καρατζάς υπέβαλε μήνυση στην απεργιακή περιφρούρηση, όπου ανέφερε χαρακτηριστικά ότι «κλείνουν μόνο αυτόν και αφήνουν τους ανταγωνιστές του ανοικτούς». Ο εν λόγω «ευυπόληπτος» επιχειρηματίας είναι καταδικασμένος πρωτόδικα σε 6 χρόνια φυλάκισης για την πασίγνωστη υπόθεση Τσοχατζόπουλου με τα υποβρύχια.

Όμως, πριν την επέμβαση των ΜΑΤ, είχαμε τη γνωστή τακτική της εργοδοσίας του Ιανού, δηλαδή να βρίσκονται πάντα, σε κάθε απεργιακή κινητοποίηση «αγανακτισμένοι» εργαζόμενοι ή πελάτες, που ήθελαν εκείνη ακριβώς την ώρα να ασκήσουν το… δημοκρατικό τους δικαίωμα να ψωνίσουν και να εργαστούν! Έτσι, κατά τη διάρκεια των δήθεν διαπραγματεύσεων που έστησε –προσχηματικά, όπως φάνηκε– η εκπρόσωπος του Ιανού με τον Σύλλογο Βιβλίου Χάρτου, μετά από εντολή του εργοδότη τα ΜΑΤ περικύκλωσαν και χτύπησαν τους απεργούς και αλληλέγγυους. Καθώς αυτοί δεν υποχώρησαν, τους ξυλοκόπησαν και έκαναν χρήση χημικών, πραγματοποίησαν και 5 συλλήψεις (2 απ' αυτές ήταν απλών περαστικών).

Ακολούθησε πορεία αλληλεγγύης στους συλληφθέντες, που κατέληξε σε συγκέντρωση έξω από το αστυνομικό τμήμα Ακροπόλεως. Την ώρα όμως που μέλη του Συλλόγου Βιβλίου Χάρτου κατέθεταν μήνυση κατά του Ιανού, τα ΜΑΤ επιτέθηκαν για δεύτερη φορά και απώθησαν βίαια τους διαδηλωτές, πετώντας χημικά και ξυλοκοπώντας τους, ενώ έκαναν ακόμα 3 συλλήψεις. Αυτούς τους τελευταίους συλληφθέντες συνέχισαν να τους χτυπούν και μέσα στο τμήμα! Στη συνέχεια όλοι μεταφέρθηκαν στη ΓΑΔΑ και την επόμενη μέρα πέρασαν αυτόφωρο. Η δίκη αναβλήθηκε για τις 18/2, η δε υπόθεση του ΑΤ Ακρόπολης επ' αόριστον.

Αυτή η τακτική είναι κομμάτι του τερατόμορφου κράτους έκτακτης ανάγκης, που είχαν δημιουργήσει η μνημονιακή συγκυβέρνηση και η τρόικα, αυτού του ζοφερού μνημονιακού καθεστώτος που δεν είχε αφήσει τίποτα όρθιο, είχε καταργήσει όσα κατακτήθηκαν με σκληρούς, αιματηρούς εργατικούς αγώνες. Είναι το γνωστό δόγμα πως «νόμος είναι το δίκιο του εργοδότη», που επιβάλλεται με τον πιο ειδεχθή τρόπο, όπου εργοδότες και κατασταλτικοί μηχανισμοί, σε αγαστή συνεργασία, επιτίθενται με αφορμή ακόμα και την πιο «απλή» υπόθεση εργατικής διαφοράς.

Αδικαιολόγητη η στάση της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδας (ΟΙΥΕ), που ουσιαστικά περίμενε λύση στο πρόβλημα της κατάργησης της κυριακάτικης αργίας όχι απ' τον επίμονο αγώνα των εργαζομένων ενάντια στη μνημονιακή χούντα, αλλά από την κυβερνητική αλλαγή. Γι' αυτό δεν είχαν προκηρύξει απεργία στις 28/12, αφήνοντας στον αέρα χιλιάδες εμποροϋπαλλήλους, έρμαιο στα χέρια των αφεντικών που θ' άνοιγαν τα μαγαζιά τους. Δεν είναι τυχαίο ότι στην ΟΙΥΕ «συγκυβερνούν» για πολλά χρόνια πρώην κομμάτια της ΠΑΣΚΕ και συνδικαλιστικές δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτό δείχνει την αδύναμη ή και περιθωριακή σχέση του ΣΥΡΙΖΑ με τους αγώνες των εργαζομένων, ότι περισσότερο «παρακολουθεί» τους αγώνες απ' τη «δεύτερη γραμμή» παρά τους οργανώνει, εναποθέτοντας τα πάντα (το ίδιο είχαν κάνει με τη μάχη των συλλογικών συμβάσεων στον κλάδο) στους «θεσμούς», έχοντας μια πολιτική διαρκών συμβιβασμών που δεν μπορεί να βοηθήσει τους εργαζόμενους. Εξίσου αδιέξοδη η «αριστερή αντιπολίτευση» στην ΟΙΥΕ, η παράταξη του ΠΑΜΕ/ΚΚΕ, που υπεκφεύγει με την γνωστή λογική «αφού δεν προκηρύσσει απεργία η ομοσπονδία, δεν προκηρύσσουμε και εμείς», δηλ. ο Σύλλογος Εμποροϋπαλλήλων που ελέγχει. Εκτός όμως από την κήρυξη ή μη της απεργίας, δεν έχει καμία διάθεση να οργανώσει μια σοβαρή πάλη, παρά μόνο εξαπολύει παχιές «ταξικές» φανφάρες. Κατά τα άλλα, κατακεραυνώνει την ΟΙΥΕ για «εργοδοτικούς» και «ξεπουλημένους», ενώ το ίδιο είναι η μοναδική δύναμη/κόμμα που υπερασπίζεται τους εργάτες, πράγμα που ισχύει μόνο στη φαντασία του.

Ο αγώνας ενάντια στην κατάργηση της κυριακάτικης αργίας οργανώθηκε κυρίως, ή στο πιο σημαντικό κομμάτι του, από το Συντονιστικό ενάντια στην Κατάργηση της Κυριακάτικης Αργίας, το οποίο στήριξαν σωματεία, συνδικαλιστές, σχήματα/επιτροπές, εργαζόμενοι και αλληλέγγυοι και που –παρά τα προβλήματα και όριά του– κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες, δημιουργώντας μια αξιόλογη (για τα μέτρα της εποχής) κίνηση γύρω απ' το θέμα.

Στις 25 Γενάρη, ο ελληνικός λαός γκρέμισε τη μνημονιακή συγκυβέρνηση – αλλά το μνημονιακό καθεστώς παραμένει ακόμα σχεδόν άθικτο, ειδικά στους χώρους δουλειάς. Απέναντι σ' αυτή την κατάσταση, δεν πρέπει ν' αναθέτουμε τις ελπίδες μας σε καμία κυβέρνηση και στις διαδικασίες μέσα στη βουλή, περιμένοντας λύση από κάποιον σωτήρα. Πρέπει εμείς οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, μέσα από την οργάνωσή μας στους χώρους δουλειάς, ανυποχώρητους αγώνες, αλληλεγγύη και ενότητα, να τσακίσουμε μια και καλή τους σύγχρονους εργοδότες–αφέντες, που μας θεωρούν δούλους. Επιβάλλοντας ξανά το «νόμος είναι το δίκιο του εργάτη», ανακτώντας την εργατική μας αξιοπρέπεια, προωθώντας την ανασυγκρότηση– ανασύνθεση του εργατικού κινήματος, για να φτάσουμε στην τελική νίκη.

Κομμάτι αυτής της πάλης είναι η απαίτηση για άμεση αποκατάσταση/επανακατοχύρωση της κυριακάτικης αργίας και η υπεράσπιση των διωκόμενων του Ιανού στις 18/2, όπου πρέπει να είμαστε όλοι παρόντες στα δικαστήρια.

► Όχι στην ποινικοποίηση των αγώνων

► Υπεράσπιση των δημοκρατικών και συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και ελευθεριών

► Αποκατάσταση/Επανακατοχύρωση της κυριακάτικης αργίας

επίκαιρα...

«Ελληνικά Λιπάσματα»: κινητοποιήσεις ενάντια σε μειώσεις και ελαστικοποίηση

Σε κινητοποιήσεις βρίσκονται εργαζόμενοι του εργοστασίου της εταιρίας «Ελληνικά Λιπάσματα» (πρώην «Βιομηχανικά Φωσφορικά Λιπάσματα»), που αρνούνται να υπογράψουν νέα σύμβαση εργασίας με εξευτελιστικούς όρους. Οι 150 από τους συνολικά 200 εργαζόμενους εργάζονταν με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στην εργολαβική εταιρεία «ΚΑΒΑΛΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ» (ΚΑΒΙΕ), που στις 31 Γενάρη σταμάτησε η λειτουργία της και αντικαταστάθηκε από νέα εταιρία (με έδρα στην Κύπρο), που κατήργησε τις τελευταίες συμβάσεις, με αφορμή τη λήξη της μετενέργειας των κλαδικών συλλογικών συμβάσεων, και πρότεινε νέες, με μειώσεις ως και 50% στις αποδοχές των εργαζομένων, ανάλογα με την ειδικότητα. Επιπλέον, οι εργαζόμενοι δεν θα έχουν ωράριο και θα ειδοποιούνται ξαφνικά, όταν τους χρειάζονται. Πάνω από 60 εργαζόμενοι, κυρίως εξειδικευμένοι τεχνίτες, αρνήθηκαν να υπογράψουν τη νέα σύμβαση και ξεκίνησαν αποκλεισμούς στην πύλη του εργοστασίου, κινδυνεύοντας με απόλυση. Το ΔΣ του σωματείου των μονίμων υπαλλήλων δεν δέχεται τους «εργολαβικούς» και τους «συμβασιούχους», δεν στηρίζει τις κινητοποιήσεις και τις καταγγελίες των εργαζομένων στην Επιθεώρηση Εργασίας και δεν έχει εξαγγείλει απεργία, παρόλο που έχει αποφασισθεί από τη γενική συνέλευση του σωματείου.

MIGATO: Είστε έγκυος; Απολύεστε!

Η εταιρεία MIGATO απέλυσε λόγω εγκυμοσύνης εργαζόμενη μηχανικό, που εργαζόταν με δελτίο παροχής υπηρεσιών (το γνωστό «μπλοκάκι»). Η εταιρεία επικαλέστηκε την υπογραφή νέας σύμβασης, με αλλαγή των όρων εργασίας, αλλά η νέα σύμβαση ποτέ δεν κοινοποιήθηκε στην εργαζόμενη.

Το Σωματείο Μισθωτών Τεχνικών πραγματοποίησε παραστάσεις διαμαρτυρίας, την Τρίτη 27 Γενάρη, στα κεντρικά γραφεία της MIGATO στον Άγιο Δημήτριο και την Τρίτη 3 Φεβρουαρίου σε καταστήματα της εταιρίας στην Ερμού 34 και στην Ερμού και Νίκης (κεντρικό). Την ίδια ώρα, συγκεντρώσεις πραγματοποιήθηκαν σε καταστήματα της MIGATO σε Νέα Σμύρνη και Περιστέρι. Οι κινητοποιήσεις στηρίχθηκαν και από άλλα σωματεία, συλλογικότητες και επιτροπές κατοίκων. Οι εκπρόσωποι της MIGATO παραμένουν αδιάλλακτοι. Η τριμερής συνάντηση στην επιθεώρηση εργασίας της Ηλιούπολης, που επρόκειτο να πραγματοποιηθεί στις 4 Φλεβάρη, πήρε αναβολή για τις 20 Φλεβάρη.

Παρομοίως, μια εργαζόμενη απολύθηκε από το υποκατάστημα της αλυσίδας «Todaylicious» στην συμβολή των οδών Τσιμισκή με Βενιζέλου στη Θεσσαλονίκη, ύστερα από τη συμμετοχή της στην απεργία της 27ης Νοέμβρη. Το Συνδικάτο Εργατοϋπαλλήλων Τουριστικών και Επισιτιστικών Επιχειρήσεων Θεσσαλονίκης–Πιερίας–Χαλκιδικής προχώρησε σε αντίστοιχη κινητοποίηση.

Καβάλα: επίθεση φασιστών–αστυνομίας σε αυτοδιαχειριζόμενο χώρο

Την 1η Φλεβάρη, αφού ματαιώθηκε η εκδήλωση της ακροδεξιάς «Πατριωτικής Κίνησης Καβάλας», ΔΙΑΣ και φασίστες περικύκλωσαν το αυτοδιαχειριζόμενο στέκι στην οδό Βύρωνος 3. Όταν ο κόσμος που ήταν στον χώρο προσπάθησε να τους απωθήσει, τους επιτέθηκαν πραγματοποιώντας δύο προσαγωγές, που μετατράπηκαν σε συλλήψεις, και τους απαγγέλθηκαν κακουργηματικές κατηγορίες (σύσταση συμμορίας, διατάραξη κοινής ειρήνης, πρόκληση σωματικής βλάβης και ληστεία). Η κατηγορία της ληστείας προστέθηκε μετά από την μήνυση που έκανε ο Γιώργος Τσεπίλης, ιδιοκτήτης εταιρείας security στην Δράμα, μέλος της «Πατριωτικής Κίνησης Δράμας» και δημοτικός σύμβουλος, ισχυριζόμενος ότι του έκλεψαν ένα τσαντάκι με 12 χιλιάδες ευρώ. Ο Τσεπίλης στο παρελθόν έχει εκτοξεύσει δημόσια απειλές κατά αγωνιστών για συνθήματα που γράφτηκαν έξω από τα γραφεία της δημοτικής του παράταξης. Κατά την επίθεση, οι ΔΙΑΣ δεν δίστασαν να πετάξουν χειροβομβίδες κρότου–λάμψης μπροστά στο στέκι, παρόλο που βρίσκεται σε πυκνοκατοικημένη περιοχή.

Το φοιτητικό κίνημα μπροστά σε μεγάλες μάχες

Οι πρώτες κινήσεις της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ–ΑΝΕΛ για την παιδεία και συγκεκριμένα για την τριτοβάθμια, όπως εκφράστηκαν από τον αρμόδιο υφυπουργό Τάσο Κουράκη, αφορούν την κατάργηση του ορίου φοίτησης μετά το οποίο ένας φοιτητής διαγράφεται από την σχολή του (το περίφημο «ν+2» του νόμου Διαμαντοπούλου και το παλιότερο «2ν» του νόμου Γιαννάκου, όπου ν τα προβλεπόμενα έτη φοίτησης από τη σχολή). Παράλληλα, στο πλαίσιο αναστολής των απολύσεων που κρίνονται «αντισυνταγματικές», ανακοινώθηκε η επαναπρόσληψη των διοικητικών υπαλλήλων που απολύθηκαν μέσω διαθεσιμότητας.

Η κατάργηση του ορίου φοίτησης, που πράγματι θα ανακουφίσει πολλούς φοιτητές και τις οικογένειές τους από το βραχνά της διαγραφής, αποτελούσε πάντα βασικό άξονα πάλης για το φοιτητικό κίνημα, απέναντι σε όλες τις κυβερνήσεις που προσπάθησαν να το επιβάλλουν, με αποκορύφωμα τις καταλήψεις του 2006–07. Αποτελεί μ' αυτή την έννοια και μια δικαίωση για τους αγώνες αυτούς, αλλά και μια συμβολική κίνηση από τη νέα κυβέρνηση.

Ωστόσο, όσο αναγκαία και απαραίτητη ήταν η κατάργηση αυτής της ανθρωποφαγικής διάταξης, δεν αποτελεί πάρα σταγόνα στον ωκεανό των μυριάδων προβλημάτων με τα οποία βρίσκονται αντιμέτωπα τα πανεπιστήμια. Η χρόνια νεοφιλελεύθερη διαχείρισή τους από ΠΑΣΟΚ, ΝΔ και πρυτάνεις –όπως και σε όλα τα δημόσια αγαθά– καθώς και οι συνεχείς επιθέσεις που δέχονταν, τα έχουν φέρει κυριολεκτικά στο χείλος του γκρεμού.

Το πρώτο και μεγαλύτερο πρόβλημα που έχουν να αντιμετωπίσουν τα πανεπιστήμια –άρα και το φοιτητικό κίνημα– είναι η υποχρηματοδότηση, που απειλεί να τα εξαφανίσει πλήρως. Οι εικόνες από το ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, όπου στους οικότροφους ανακοινώθηκε ότι λόγω αδυναμίας να πληρωθεί πετρέλαιο για τη θέρμανση πρέπει προσωρινά να ανασταλεί η λειτουργία και να εγκαταλείψουν τα δωμάτιά τους, δεν είναι η «εξαίρεση» ή η ακραία περίπτωση, αλλά ο κανόνας, η πραγματικότητα που ισχύει λιγότερο ή περισσότερο για όλα τα ιδρύματα της χώρας και που προσωρινά μόνο μπορεί να κρύβεται κάπως κάτω από το χαλί. Αντίστοιχα σε πολλά πανεπιστήμια και σχολές υπάρχουν απλήρωτοι λογαριασμοί πολλών χιλιάδων ευρώ, ή λόγω των απολύσεων δεν μπορούν να καλύψουν ούτε τις στοιχειώδεις λειτουργικές ανάγκες, όπως η καθαριότητα (χαρακτηριστικό παράδειγμα το ΑΠΘ και το ΕΚΠΑ).

Το πρόβλημα αυτό δεν λύνεται απλά με ένα πάγωμα της νεοφιλελεύθερης επίθεσης, ή ακόμα και με κάποιες ευνοϊκές διατάξεις για τους φοιτητές, που ίσως να έχει τη διάθεση να περάσει η νέα ηγεσία του υπουργείου (αν και τίποτα δεν πρέπει να εμπιστευτούμε σε μια κυβέρνηση μ' ένα πρόγραμμα διαρκών συμβιβασμών). Για να λειτουργήσουν τα πανεπιστήμια, να επουλωθούν έστω προσωρινά οι πληγές από το πετσόκομα του προϋπολογισμού τους, ειδικά την τελευταία πενταετία, χρειάζεται μια κατακόρυφη αύξηση της χρηματοδότησης. Χρειάζονται επίσης νέες προσλήψεις προσωπικού (όχι μόνο διοικητικού αλλά και εκπαιδευτικού).

Μια τέτοια διαχείριση όμως της εκπαίδευσης –όπως και της υγείας και όλων των δημόσιων υπηρεσιών– απαιτεί μια βαθιά και ολοκληρωτική σύγκρουση όχι μόνο με τα μνημόνια αλλά και με την ίδια την κρίση του καπιταλισμού. Δεν μπορούν να βρεθούν αυτά τα χρήματα όσο η Ελλάδα τηρεί τις «υποχρεώσεις» που απαιτούν οι ευρωπαίοι ιμπεριαλιστές, όσο δεσμεύεται για ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς, πολύ περισσότερο όσο το χρέος συνεχίζει να κρέμεται σαν δαμόκλειος σπάθη πάνω από όλα τα δικαιώματα και τις κατακτήσεις των εργαζομένων και της νεολαίας. Πέρα όμως κι από αυτό, ακόμα και μια «λιτή» φιλολαϊκή διαχείριση των πανεπιστημίων, είναι σίγουρο ότι θα συναντήσει εμπόδια εκ των έσω, και πρώτα απ' όλα στους νέους διορισμένους πρυτάνεις.

Τα ζητήματα που ανοίγουν τώρα για το φοιτητικό κίνημα είναι πολλά και σύνθετα, και σίγουρα μόνο μια ιδέα γι' αυτά μπορούμε να έχουμε τώρα. Η ήττα των αστικών–μνημονιακών δυνάμεων στις εκλογές, που ήρθε σαν αποτέλεσμα των αγώνων το ελληνικού λαού και της νεολαίας, πρέπει να σημάνει μια νέα περίοδο ανάτασης για το φοιτητικό κίνημα.

Κανένας εφησυχασμός δεν πρέπει να υπάρξει, πολύ περισσότερο καμιά αυταπάτη ότι η Ε.Ε. και η τρόικα, οι ντόπιοι μνημονιακοί θα σεβαστούν το εκλογικό αποτέλεσμα και έτσι εύκολα θα μας επιτρέψουν να λύσουμε τα προβλήματά μας, μαζί και της εκπαίδευσης. Η εκπαίδευση είναι πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα για να το αφήσουμε στην καλή θέληση της Μέρκελ, του Σόιμπλε, του Ντράγκι και των αρπακτικών του διεθνούς χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου.

Μ' αυτήν την έννοια, η νέα περίοδος που ανοίγεται δεν θα είναι μια περίοδος «ξεκούρασης» για το φοιτητικό κίνημα, αλλά μια περίοδος όπου πρέπει να αναπτύξουμε σκληρούς αγώνες για την επιβίωση της δημόσιας δωρεάν παιδείας και των δικαιωμάτων μας.

Το πρώτο και σημαντικότερο στοίχημα για το φοιτητικό κίνημα είναι ήδη μπροστά

μας. Πρόκειται για την περίφημη «διαπραγμάτευση» κυβέρνησης και Ε.Ε., που δεν είναι τίποτα άλλο από ένα όργιο εκβιασμών των ιμπεριαλιστών εναντίον του ελληνικού λαού, προκειμένου να κλέψουν τη νίκη του, να κουρελιάσουν την απόφασή του να ζήσει χωρίς μνημόνια. Η μάχη αυτή είναι πολύ σημαντική και σκληρή. Δεν θα κερδηθεί ούτε με ζητωκραυγές για τη νίκη του ΣΥΡΙΖΑ, ούτε με γκρίνιες και καταγγελίες, σκορπώντας στο κίνημα απογοήτευση όπως επιδιώκει η ΚΝΕ (ίσως και κάποιες δυνάμεις της άκρας αριστεράς).

Ο μόνος δρόμος για τη νίκη περνάει μέσα από την ανάπτυξη του κινήματος, ώστε η διαπραγμάτευση να περάσει στα χέρια του, να γίνει σύγκρουση με αυτούς που θέλουν να μας γυρίσουν πίσω σε χειρότερα μνημόνια. Αυτό απαιτεί και την ενίσχυση και οικοδόμηση της πολιτικής της Σοσιαλιστικής Σπουδαστικής Πάλης, που παλεύει για την οικοδόμηση του φοιτητικού κινήματος, τον εξοπλισμός του μ' ένα αντικαπιταλιστικό/επαναστατικό πρόγραμμα και πρακτική, την υπεράσπιση της δημόσιας παιδείας, με τον μόνο ρεαλιστικό τρόπο, δηλαδή με ένα πρόγραμμα που θα βαθύνει το ρήγμα της 25ης Γενάρη, και θα χτυπήσει τη ρίζα του κακού, δηλαδή την ίδια την κρίση του καπιταλιστικού συστήματος.

■ *Γιάννης Σμ.*

Με σκληρούς αγώνες να ξηλώσουμε τα μνημόνια στην εκπαίδευση

Πριν ακόμα γίνουν οι προγραμματικές δηλώσεις της νέας κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, το περιεχόμενο των οποίων σε μεγάλο βαθμό θα εξαρτηθεί από τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι πολιτικές ηγεσίες των υπουργείων Παιδείας και Διοικητικής Μεταρρύθμισης με τις ανακοινώσεις τους αρχικά καλλιέργησαν ένα κλίμα ευφορίας, κυρίως για τους απολυμένους ή "διαθέσιμους" εκπαιδευτικούς και σχολικούς φύλακες αλλά και για τους μαθητές της Α΄ και Β΄ Λυκείου.

Το υπουργείο Παιδείας, όμως, στις 31 Γενάρη, με δελτίο τύπου ξεκαθαρίζει ότι καμία από τις ανακοινώσεις δεν είναι δεσμευτικές, αλλά ότι προτίθεται να προτείνει στον Πρωθυπουργό να περιλάβει στις προγραμματικές δηλώσεις του τα παρακάτω: 1) για τους μαθητές της Γ΄ Λυκείου για το τρέχον σχολικό έτος να μην αλλάξει τίποτα, 2) για την Α΄ και Β΄ Λυκείου να επανέλθει ως βαθμός προαγωγής ο γενικός μέσος όρος «9,5», 3) η βαθμολογία των προαγωγικών εξετάσεων του Λυκείου να μην συνυπολογίζεται για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, 4) η επιλογή των θεμάτων των προαγωγικών εξετάσεων κατά 50% από την Τράπεζα Θεμάτων για την Α΄ και Β΄ Λυκείου να παύσει να ισχύει από φέτος και τα θέματα να επιλέγονται από τους διδάσκοντες, 5) να ανασταλούν οι τρέχουσες διαδικασίες «αξιολόγησης» των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτικών μονάδων γιατί «δεν υπηρετούν την απαραίτητη αποτίμηση του εκπαιδευτικού και παιδαγωγικού έργου που οφείλει να διεξάγεται με δημοκρατικό και συλλογικό τρόπο ως λειτουργία γνωστικής ανατροφοδότησης και αναστοχασμού και με σκοπό την ουσιαστική βελτίωση του εκπαιδευτικού και παιδαγωγικού έργου». Όλα τα παραπάνω θα ισχύσουν προσωρινά, προκειμένου, όπως δηλώνει η ηγεσία του υπουργείου Παιδείας, «να μελετηθούν σε βάθος όλοι οι παράγοντες και να διεξαχθεί διάλογος με όσους εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία και τους φορείς τους».

Όσον αφορά τους απολυμένους-διαθέσιμους συναδέλφους μας της Τεχνικής Εκπαίδευσης και τους σχολικούς φύλακες, η αρχική δέσμευση του υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης Γ. Κατρούγκαλου περί επιστροφής στις θέσεις τους μέσα σε έναν μήνα όλων όσοι απολύθηκαν ή τέθηκαν σε διαθεσιμότητα με εφαρμογή μνημονιακών νόμων γίνεται όλο και πιο θολή. Στις 30 Γενάρη, σε συνάντησή του με τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΑΔΕΔΥ, αν και δεσμεύτηκε ότι δεν θα απολυθεί κανείς, εξέφρασε επιφυλάξεις για την αποδοχή του αιτήματος για επανίδρυση όλων των δομών και υπηρεσιών που καταργήθηκαν και επαναφορά σε αυτές όλων των διαθέσιμων και απολυμένων και άνοιξε το θέμα της κινητικότητας, δηλώνοντας ότι δεν είναι απαραίτητο να γυρίσουν στο ίδιο υπουργείο.

Συνεπώς, μένει μετέωρο το αίτημα της ΟΛΜΕ και των Συντονιστικών των Καθηγητών σε Διαθεσιμότητα για επαναλειτουργία των τομέων και ειδικοτήτων που καταργήθηκαν στα ΕΠΑΛ και επιστροφή όλων των εκπαιδευτικών (2.500), αυτόματα, στις οργανικές θέσεις που κατείχαν. Επίσης, ο Κατρούγκαλος παραδέχθηκε ότι υπάρχει δαπάνη στον προϋπολογισμό για 15.000 διορισμούς, που θα γίνουν στους τομείς της υγείας, της παιδείας και των ελεγκτικών μηχανισμών, όμως από αυτούς θα αφαιρεθούν οι όποιες επαναπροσλήψεις απολυμένων ή διαθέσιμων δημόσιων υπαλλήλων. Επίσης, αρκετά ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι μιλά για 3.500 που θα επιστρέψουν, ενώ οι απολυμένοι-διαθέσιμοι από όλους τους κλάδους είναι 9.000! Τέλος, μένει αρκετά ασαφής η ημερομηνία επιστροφής των εκπαιδευτικών σε διαθεσιμότητα στα σχολεία.

Στο ζήτημα της αξιολόγησης απάντησε ότι θα φέρει σε σύντομο χρονικό διάστημα (ζητά προτάσεις από την ΑΔΕΔΥ σε ένα μήνα) μια άλλη, δίκαιη, μη τιμωρητική αξιολόγηση, χωρίς να επιχειρηματολογεί γιατί θέτει μια τέτοια προτεραιότητα και γιατί η νέα αξιολόγηση, παρά τις προεκλογικά υφέρπουσες φήμες, δεν θα είναι εθελοντική αλλά υποχρεωτική, χωρίς να ξεκαθαρίζει την πυραμίδα αξιολογητών και αξιολογούμενων.

Η μόνη πραγματική αξιολόγηση που μπορεί και πρέπει να γίνει στην πολύπαθη δημόσια εκπαίδευση είναι μια αξιολόγηση-καταδίκη των βάρβαρων νεοφιλελεύθερων πολιτικών, που είναι οι κύριες αιτίες της διάλυσής της. Με τους αγώνες μας, να επιβάλουμε τη σωτηρία της δημόσιας εκπαίδευσης, τη διεύρυνση των μορφωτικών δικαιωμάτων της νεολαίας και των εργασιακών δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών.

Η πρώτη νίκη των εργαζομένων και της νεολαίας στις 25 Γενάρη, που πέτυχαν με τους μικρούς και μεγάλους αγώνες τους να πουν ένα μεγάλο όχι στα μνημόνια, στις απολύσεις, στην κατεδάφιση των μισθών, στην καταστροφή της παιδείας και της υγείας και στη ληστρική αποπληρωμή του χρέους, δεν θα είναι παρά μόνο η αρχή. Αυτό πρέπει να το κατανοήσει και η νέα κυβέρνηση, η οποία προσπαθεί να πείσει τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα ότι, χωρίς να έρθουν σε ρήξη με τα ιερά και τα όσια του καπιταλιστικού συστήματος και της ΕΕ και μέσα στον ζουρλομανδύα του ευρώ, μπορούν να ανακτήσουν τα χαμένα τους δικαιώματα. Ούτε τα μνημόνια μπορούν να σκιστούν, ούτε το χρέος μπορεί να διαγραφεί μόνο από ένα εκλογικό αποτέλεσμα ή μέσω των κοινοβουλευτικών θεσμών.

Αν δεν γίνουν αυτά δεν θα βρουν δουλειά οι άνεργοι, δεν θα σωθούν τα σχολεία, τα νοσοκομεία, δεν θα γλιτώσει από τη χρεοκοπία η ελληνική οικονομία και κοινωνία. Για αυτό πρέπει όλοι μαζί οι εργαζόμενοι να μην επαναπαυτούμε ούτε στιγμή, να πάρουμε την υπόθεση στα χέρια μας, να αγωνιστούμε σκληρά για να μην περάσει κανένας εκβιασμός των ευρωπαίων καπιταλιστών. Μόνο αν οι διαπραγματεύσεις περάσουν από τα χέρια της κυβέρνησης Τσίπρα στα χέρια του κινήματος θα οδηγηθούμε σε νίκη.

Σ.Φ.

Νίκη στον αγώνα των εργαζομένων

Να επαναλειτουργήσει τώρα η ΕΡΤ

Το βράδυ της 11ης Ιουνίου 2013, η συγκυβέρνηση ΝΔ–ΠΑΣΟΚ–ΔΗΜΑΡ ανακοίνωσε το πραξικοπηματικό κλείσιμο της ΕΡΤ και έριξε «μαύρο» στις οθόνες. Ο αγώνας των εργαζομένων, η κατάληψη του ραδιομεγάρου έδωσε την ευκαιρία να συγκεντρωθούν δεκάδες χιλιάδες κόσμου και έφερε στην επιφάνεια την κατακραυγή ενάντια στα πραξικοπήματα του Σαμαρά (απανωτές επιστρατεύσεις απεργών, συνέχιση μνημονίων κ.λπ.), ξεγύμνωσε τις αδυναμίες των μνημονιακών πολιτικών και το Κράτος Έκτακτης Ανάγκης και ανάγκασε τη ΔΗΜΑΡ να αποχωρήσει, δημιουργώντας έτσι τις βάσεις για το ξήλωμα της κυβέρνησης.

Η αντίσταση στην ΕΡΤ έβαλε πρακτικά το ζήτημα της άμεσης οργάνωσης του αγώνα ενάντια στο κύμα των απολύσεων και των «ξαφνικών θανάτων». Η κατάληψη και η συνέχιση εκπομπής προγράμματος είναι ένα καλό παράδειγμα για το ότι οι εργαζόμενοι μπορούν να πάρουν οι ίδιοι στα χέρια τους τις υπηρεσίες, την παραγωγή και την οικονομία, λειτουργώντας τα κάτω από τη δική τους διαχείριση και για τους δικούς τους σκοπούς.

Αυτό δεν μπορούσε να το ανεχτεί η χουντική συγκυβέρνηση Σαμαρά – και ξεκίνησε πραξικοπηματικά το ζόμπι της ΔΤ, στα πρότυπα της χουντικής ΥΕΝΕΔ, παίρνοντας εργαζόμενους–ξεφτίλες να δουλέψουν με ψίχουλα και χωρίς κανένα εργασιακό δικαίωμα. Ταυτόχρονα, με επέμβαση των ΜΑΤ και χρήση χημικών εκκένωσε το Ραδιομέγαρο, κάνοντας και 4 προσαγωγές εργαζομένων. Χρησιμοποίησε φασιστικού τύπου επιθέσεις, όπως ο τραυματισμός με αιχμηρό αντικείμενο του γραμματέα της ΠΟΣΠΕΡΤ από σεκιουριτά της ΝΕΡΙΤ. Οι εργαζόμενοι συνεχίζουν από τότε τον αγώνα τους με τη δημιουργία της Ertopen.

Η νέα κυβέρνηση έχει δεσμευτεί για την επαναλειτουργία της ΕΡΤ. Αυτή η υπόσχεση, που είναι και καθολική λαϊκή απαίτηση, δεν μπορούμε να επιτρέψουμε να μπει σε κανένα παζάρι, να γνωρίσει καμία αναβολή και κανένα στρογγύλεμα. Πρέπει να απαιτήσουμε την άμεση επαναλειτουργία της ΕΡΤ, με τα κριτήρια και τον έλεγχο των αγωνιστών εργαζομένων της ERTOPEN. Με καθεστώς εργατικού και κοινωνικού ελέγχους, από τους ίδιους τους εργαζόμενους, τους αλληλέγγυους, τα κινήματα των εργαζομένων και της νεολαίας. Με αποκλεισμό του ΠΕΘ (Προσωπικό Ειδικών Θέσεων), των ειδικών συμβούλων και όσους στελέχωσαν τα μνημονιακά εκτρώματα, συμμετέχοντας στην καταστροφή των δικαιωμάτων και της ζωής μας. Ο αγώνας της ΕΡΤ είναι αγώνας όλων των εργαζόμενων, όλης της κοινωνίας!

Να εμπνευστούμε από αγώνες όπως της ΕΡΤ και να ξαναπάρουμε πίσω τα 5 μνημονιακά έτη, που καταβαράθρωσαν τις ζωές μας. Αυτό το τεράστιο έργο δεν μπορούμε και δεν πρέπει να το εμπιστευτούμε στη νέα κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, που τα χέρια του είναι αδύναμα να το φέρουν σε πέρας. Πρέπει να πάρουμε την υπόθεση στα χέρια μας. Όλοι στις κεντρικές πλατείες των πόλεων, σε συγκεντρώσεις στις γειτονιές. Εμπρός για Γενική Πολιτική Απεργία, για καταλήψεις σε όλες τις σχολές και σχολεία. Για έναν ξεσηκωμό που θα επιβάλλει το δίκιο μας, ενάντια στο τείχος των εκβιασμών της Ε.Ε. και των Αγορών. ΟΥΤΕ ΒΗΜΑ ΠΙΣΩ – ΑΓΩΝΑΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΝΙΚΗ!

> Άμεση επαναλειτουργία της δημόσιας ΕΡΤ. Επαναπρόσληψη των αγωνιζόμενων απολυμένων της Ertopen. Να κλείσει το έκτρωμα της ΝΕΡΙΤ.

> Εργατικός – Κοινωνικός Έλεγχος στο πρόγραμμα, τη λειτουργία, τις θέσεις εργασίας της δημόσιας ΕΡΤ.

Μόνο η Ο.Κ.Δ.Ε. τήρησε το μποϋκοτάζ στη ΝΕΡΙΤ

Από την αρχή της προεκλογικής περιόδου, η Ο.Κ.Δ.Ε. με ανακοίνωσή της (http://www.okde.gr/archives/3305) έκανε σαφές το ότι δεν θα συμμετέχει με κανένα τρόπο στο έκτρωμα της ΝΕΡΙΤ, δεν θα κάνει χρήση κανενός σχετικού «δικαιώματος» (κάλυψη συνέντευξης τύπου και εκπροσώπου κόμματος, προεκλογικής συγκέντρωσης, μετάδοση διαφημιστικού δεκαλέπτου, διαφημιστικός χρόνος κ.α.). Το ίδιο είχαμε πράξει άλλωστε και στις ευρωεκλογές.

Θεωρήσαμε ότι αυτή η στάση είναι αυτονόητη και υποχρέωση για κάθε δύναμη που αναφέρεται στους εργαζόμενους και τους αγώνες τους –ειδικά στον υποδειγματικό αγώνα των απολυμένων της ΕΡΤ και στην ελεύθερη/αυτοδιαχειριζόμενη ertopen–, ακόμη κι αν αυτό σημαίνει περιορισμό της έτσι κι αλλιώς πενιχρής πρόσβασής μας στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Με έκπληξη, ωστόσο, παρατηρήσαμε ότι όλα τα κόμματα που συμμετείχαν στις εκλογές της 25ης Γενάρη, συμπεριλαμβανομένων όλων ανεξαιρέτως των σχηματισμών της Αριστεράς, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, χρησιμοποίησαν κάποιες απ' αυτές τις «παροχές» (π.χ. είτε με την παροχή υλικού προς μετάδοση/προβολή από την ΝΕΡΙΤ, είτε με την χρήση προσωπικού της ΝΕΡΙΤ για την κάλυψη της διακαναλικής τους), όπως μπορεί να διαπιστωθεί π.χ. από αναρτήσεις στο Διαδίκτυο ή από το ίδιο το πρόγραμμα της ΝΕΡΙΤ. Σπάζοντας έτσι επί της ουσίας το μποϋκοτάζ που είχε επιβληθεί από τον κόσμο του αγώνα σ' αυτό το χουντικό μόρφωμα–έκτρωμα των Σαμαρά–Βενιζέλου. Και αν για τη ρεφορμιστική αριστερά αυτή η στάση δεν προκαλεί έκπληξη (μιας και αυτή έχει σπάσει αυτό το μποϋκοτάζ από καιρό), φαίνεται ότι πλέον το ίδιο ισχύει, με τη μία ή την άλλη μορφή, και για τους σχηματισμούς που αναφέρονται στην αντικαπιταλιστική, ριζοσπαστική, άκρα κ.λπ. αριστερά.

Καμία σχέση με την πραγματικότητα δεν έχουν ανακρίβειες που διαδόθηκαν ότι είναι δήθεν «υποχρεωτική» η μαγνητοσκόπηση της διακαναλικής συνέντευξης ενός κόμματος στην Αίθουσα Τύπου της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης από τους τεχνικούς της ΝΕΡΙΤ, για να μεταδοθεί κατόπιν το «σήμα» στα υπόλοιπα κανάλια. Ακόμη χειρότερα, είναι ψευδές ότι έτσι έπραξαν δήθεν όλα τα κόμματα.

Η αλήθεια είναι ότι κανένα κόμμα δεν είναι «υποχρεωμένο» να κάνει τη διακαναλική του συνέντευξη μέσω της ΝΕΡΙΤ. Αν αυτό σημαίνει περισσότερο κόπο ή έξοδα, αυτό καθόλου δεν σημαίνει ότι δεν είναι εφικτό το να γίνει η διακαναλική εντελώς «εκτός ΝΕΡΙΤ». Εξυπακούεται, επίσης, ότι η μετάδοση/προβολή από την ΝΕΡΙΤ του προεκλογικού υλικού κάποιου κόμματος γίνεται μόνο αν κάτι τέτοιο το επιλέξει/ζητήσει ένα κόμμα.

Ζωντανή απόδειξη –και μοναδική εξαίρεση– η διακαναλική συνέντευξη της Ο.Κ.Δ.Ε. (http://www.okde.gr/archives/3328), που μαγνητοσκοπήθηκε με την πολύτιμη βοήθεια τεχνικών και αγωνιζόμενων εκτός ΝΕΡΙΤ και που –μαζί με το λοιπό προεκλογικό υλικό– η Ο.Κ.Δ.Ε. την παρέδωσε για μετάδοση σε όλα τα κανάλια πλην ΝΕΡΙΤ.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Απίστευτα αίσχη από φασιστοειδή ελεγκτές και αστυνομικούς

Την ώρα που η Ε.Π. ετοιμαζόταν για τύπωμα, μια αποκρουστική είδηση έφτασε από το φιλικό και συντροφικό μας περιβάλλον. Το Σάββατο 7/2, η Mirella Lopez (ελληνίδα πολίτης με περουβιανή καταγωγή), εργαζόμενη καθαρίστρια στο Δήμο Π. Φαλήρου, ανέβηκε με το 5χρονο παιδί της στη γραμμή 20 του τρόλεϊ. Μια ομάδα από τρεις ελεγκτές-τραμπούκους την πλησίασε ζητώντας εισιτήριο. Όταν εκείνη τους έδειξε την κάρτα της και τους είπε ότι δεν είχε προλάβει να την ανανεώσει για τον Φεβρουάριο, ο ένας της απάντησε χυδαία «στ' αρ... μου», κάνοντας την σχετική χειρονομία μπροστά στην κόρη της. Όταν εκείνη τους ζήτησε να σεβαστούν εκείνη και το παιδί της, να γράψουν το πρόστιμο και να την αφήσουν ήσυχη, οι τραμπούκοι -ελεγκτές άρχισαν να την προπηλακίζουν καλώντας ταυτόχρονα την αστυνομία. Όταν αντιστάθηκε, οι τραμπούκοι απάντησαν αρπάζοντας το παιδί και βρίζοντας την! Βάζοντας της χειροπέδες και ξεφτιλίζοντας την, ελεγκτές και αστυνομικοί την έβαλαν με τη βία στο περιπολικό και την οδήγησαν μαζί με το παιδί στο ΑΤ Καλλίπολης, παρόλο που η Lopez ήταν με πατερίτσα λόγω ρήξης κέρατος μηνίσκου!

Ό,τι ακολούθησε είναι ένα όργιο ρατσιστικού και φασιστικού μίσους. Στο ΑΤ Καλλίπολης την «υποδέχτηκε» μια αγέλη αστυνομικών, που άρχισαν να της μιλάνε χυδαία και με σεξουαλικά υπονοούμενα προσβάλλοντας την προσωπικότητα της. Όταν εκείνη ζήτησε τον δικηγόρο της, την χώρισαν βίαια από την κόρη της, πήραν τα προσωπικά της αντικείμενα, την έδεσαν χειροπόδαρα και την έκλεισαν στο κρατητήριο! Πάνω από τρεις ώρες την κράτησαν έτσι κλεισμένη, μακριά απ' την κόρη της, αρνούμενοι την πρόσβαση της σε νερό, τουαλέτα και στα φάρμακα της για την καρδιά! Όμως το μένος των φασιστών αστυνομικών δεν σταματάει εκεί. Ως αναγκαστική προϋπόθεση για να την αφήσουν ελεύθερη, έβαλαν να περάσει από ψυχίατρο! Ενώ πριν αποχωρήσει από το ΑΤ με αστυνομική συνοδεία για τον ψυχίατρο (χωρίς εισαγγελική παραγγελία, όπως αποδείχτηκε), ένας αστυνομικός -υπό την απειλή να την επιστρέψει στο κρατητήριο- την υποχρέωσε να κόψει με το ψαλίδι το δελτίο ταυτότητάς της και του άλλου παιδιού της, την κάρτα συγκοινωνιών και το τραπεζικό της βιβλιάριο!! Μετά απ' αυτό, ο ναζί αστυνομικός, γεμάτος μίσος, αναφώνησε «τώρα πια, δεν είσαι ελληνίδα»!

Αυτό το περιστατικό κτηνώδους μίσους και απύθμενου ρατσισμού δείχνει το πραγματικό πρόσωπο του τερατώδους κράτους έκτακτης ανάγκης που οικοδόμησαν οι μνημονιακές συμμορίες Σαμαρά-Βενιζέλου. Απάνθρωπη μεταχείριση των αδυνάτων και των μεταναστών, τσαλαπάτημα των στοιχειωδέστερων ανθρώπινων δικαιωμάτων, γενικευμένη αίσθηση ατιμωρισίας, φασιστικοποίηση. Αυτή είναι η καθαρή εικόνα του κράτους «που μένει και έχει συνέχεια». Αυτή είναι η μπόχα και η δυσωδία που βγαίνει απ' όλα τα κρατητήρια και αστυνομικά τμήματα της χώρας! Η Mirella Lopez αψήφισε την τρομοκρατία και προχώρησε σε καταγγελία και μήνυση των αστυνομικών. Η Ο.Κ.Δ.Ε. θα σταθεί δίπλα της, απαιτώντας και παλεύοντας να τιμωρηθούν όλοι οι υπεύθυνοι, ελεγκτές και αστυνομικοί. Εμπρός να μην αφήσουμε κανένα φασισταριό σε χλωρό κλαρί, μέχρι να ξηλωθεί το τερατώδες κράτος έκτακτης ανάγκης.

Προγραμματικές δηλώσεις Τσίπρα

Εξαγγελίες, συμβιβασμοί και αδιέξοδα

Η θριαμβευτική επικράτηση του ΣΥΡΙΖΑ στις 25 Γενάρη με 149 έδρες τον κατέστησε κυρίαρχο του πολιτικού παιχνιδιού. Ωστόσο, η απώλεια της αυτοδυναμίας και η δεδομένη άρνηση του ΚΚΕ για οποιαδήποτε συζήτηση ή έστω παροχή ψήφου ανοχής, άφηνε στον Τσίπρα μόνο τρεις επιλογές: α) να συνεργαστεί με το μνημονιακό και νεοφιλελεύθερο Ποτάμι, κάτι που βεβαίως όλοι στον ΣΥΡΙΖΑ καταλάβαιναν ότι είναι πολιτική αυτοκτονία, β) να προχωρήσει σε διεξαγωγή νέων εκλογών, με όλα βέβαια τα πολιτικά και οικονομικά ρίσκα που αυτό θα συνεπαγόταν, γ) να σχηματίσει κυβέρνηση με τους Ανεξάρτητους Έλληνες, μια συμμαχία που, όπως όλα δείχνουν, είχε συμφωνηθεί από καιρό. Ασφαλώς πρόκειται για αρνητική εξέλιξη, καθώς οι ΑΝΕΛ, παρά την ομολογουμένως συνεπή «αντιμνημονιακή» στάση τους, διακρίνονται για τις εθνικιστικές και ρατσιστικές τους θέσεις σε πολλά θέματα. Από την άλλη, βέβαια, όταν ένας πολιτικός σχηματισμός δεν βασίζει την πολιτική του στην πλατιά κινητοποίηση και αυτοοργάνωση των εργατικών και λαϊκών μαζών, δεν επιδιώκει ριζοσπαστικές, επαναστατικές αλλαγές στη δομή του κράτους και της εξουσίας, αλλά κινείται με βάση τις ισορροπίες του αστικού κοινοβουλευτικού παιχνιδιού, μοιραία οδηγείται σε τέτοιες επιλογές. Άλλωστε, η σύμπραξη με ένα αστικό κόμμα όπως οι ΑΝΕΛ είναι ακριβώς η υλοποίηση της πολιτικής «Λαϊκού Μετώπου» (υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές με τα Λαϊκά Μέτωπα, όπως αυτά έχουν εμφανιστεί και λειτουργήσει ιστορικά) και συνεργασίας με την «αντιμνημονιακή» αστική τάξη, κάτι που ο ΣΥΡΙΖΑ από καιρό εφαρμόζει, με την απορρόφηση μεγάλου μέρους του στελεχικού δυναμικού του ΠΑΣΟΚ.

Στη σύνθεση της νέας κυβέρνησης, ήδη πήγε περίπατο η προεκλογική εξαγγελία Τσίπρα για «ολιγομελές» σχήμα, καθώς οι «καρέκλες» που μοιράστηκαν φτάνουν τις 39, δέκα περίπου λιγότερες σε σύγκριση με τις κυβερνήσεις Σαμαρά. Στην ουσία έγινε μια ομαδοποίηση υπουργείων σε «υπερυπουργεία» και οι επιμέρους αρμόδιοι υπουργοί βαφτίστηκαν αναπληρωτές υπουργοί. Ο Καμμένος πήρε το υπουργείο Άμυνας, ώστε να διασφαλιστεί και η σύνδεση της κυβέρνησης με το αστικό «βαθύ» κράτος. Οι ΑΝΕΛ πήραν ακόμα δύο θέσεις αναπληρωτών υπουργών (Τουρισμού, Μακεδονίας–Θράκης), μια θέση υφυπουργού (Γεωργίας), ενώ ο Τέρενς Κουίκ, μαζί με τον Δραγασάκη (αντιπρόεδρος) και τους εξ απορρήτων του Τσίπρα, Παππά και Φλαμπουράρη, αναλαμβάνουν τον «συντονισμό του κυβερνητικού έργου», δηλαδή τη διαχείριση κυβερνητικών κρίσεων. Εξαιρετικά ανησυχητική και η υπουργοποίηση αρκετών πρώην πασόκων: Κοτζιάς (Εξωτερικών, πρώην σύμβουλος Γ. Παπανδρέου), Κουρουμπλής (Υγείας, ψήφισε το πρώτο μνημόνιο), Σπίρτζης (Μεταφορών και Υποδομών, πρώην πρόεδρος Τεχνικού Επιμελητηρίου, εκλεγμένος με την ΠΑΣΚ), Μάρδας (αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών, πρώην σύμβουλος Σημίτη). Ο προερχόμενος από τη ΔΗΜΑΡ Πανούσης ανταμείφθηκε για τη στάση του στο θέμα της υποψηφιότητας Κουβέλη για την Προεδρία της Δημοκρατίας με το υπουργείο «Προστασίας του Πολίτη». Αδιαμφισβήτητος «σταρ» της κυβέρνησης ο υπουργός Οικονομικών Βαρουφάκης, όμως με πολύ

λίγη ουσία μέχρι στιγμής και με αρκετές «ύποπτες» δηλώσεις. Από την «Αριστερή Πλατφόρμα», υπουργεία πήραν μόνο ο ίδιος ο Λαφαζάνης (υπερυπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, περιλαμβάνει τους τομείς Βιομηχανίας, Ενέργειας, Γεωργίας και Περιβάλλοντος) και οι Στρατούλης (αναπληρωτής υπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων) και Κουράκης (αναπληρωτής υπουργός Παιδείας). Στα θετικά η δημιουργία θέσεων αναπληρωτών υπουργών για θέματα μετανάστευσης, την αντιμετώπιση της ανεργίας, την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Οι προγραμματικές δηλώσεις της νέας κυβέρνησης παρουσιάστηκαν στη Βουλή στις 8 Φλεβάρη. Ως βασικοί άξονες της κυβερνητικής πολιτικής ορίστηκαν από τον Τσίπρα η «ανάκτηση της λαϊκής κυριαρχίας», η επιδίωξη «ισότιμου ρόλου» στην Ε.Ε., η αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, η «αξιοπρέπεια του λαού», η κοινωνική δικαιοσύνη και η «πολιτισμική αναγέννηση» της Ελλάδας. Στη συνέχεια, ο Τσίπρας χαρακτήρισε «θέμα τιμής» να μην απογοητεύσει τον λαό και διακήρυξε ότι η κυβέρνηση θα συγκρουστεί με το «καθεστώς πολιτικής και οικονομικής εξουσίας», στηριζόμενη στις «αστείρευτες δυνάμεις του λαού». Υποσχέθηκε αποκατάσταση της λειτουργίας της Βουλής και τήρηση του Συντάγματος, στα πλαίσια των «αρχών της Ευρώπης». Μάλλον ως καλή δικαιολογία για τις επικείμενες υποχωρήσεις απέναντι στους ευρωπαίους ιμπεριαλιστές πρέπει να εκληφθεί η κατηγορία προς ΝΔ–ΠΑΣΟΚ ότι δημιούργησαν «ασφυκτικά πλαίσια διαπραγμάτευσης», καθώς, ενώ η Ε.Ε. δεχόταν «τεχνική παράταση» του μνημονίου για έξι μήνες, εκείνοι ζήτησαν μόνο δύο μήνες. Πάντως, ο Τσίπρας τόνισε τον ρόλο του «λαϊκού παράγοντα» στις διαπραγματεύσεις, εξέφρασε ευχαριστίες για τις διεθνείς κινητοποιήσεις αλληλεγγύης στην Ελλάδα και ζήτησε τη συνέχισή τους, διότι η προσπάθεια της ελληνικής κυβέρνησης αφορά όλους τους ευρωπαϊκούς λαούς. Από την άλλη, ωστόσο, επανέλαβε τις απαράδεκτες δεσμεύσεις για εξυπηρέτηση του χρέους, και σεβασμό των όρων του δημοσιονομικού συμφώνου της Ευρωζώνης, δηλώνοντας ότι αναζητά «αμοιβαία επωφελή λύση» και «τεχνικές» για να γίνει βιώσιμο το χρέος. Ισχυρίστηκε ότι τα μνημόνια δεν προβλέπονται από τις θεμελιώδεις συνθήκες της Ε.Ε., που υποτίθεται σέβονται τη «βούληση των λαών», και διακήρυξε ότι δεν θα ζητήσει παράταση του μνημονίου, καθώς αυτό καταργήθηκε από τη «λαϊκή ετυμηγορία». Η κυβέρνηση επιδιώκει «πρόγραμμα–γέφυρα» μέχρι τον Ιούνιο, ώστε να υπάρξει χρόνος για διαπραγμάτευση για το χρέος και για ένα «νέο συμβόλαιο Ελλάδας–Ε.Ε.». Ο Τσίπρας μίλησε επίσης ξανά για ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς, απορρίπτοντας μόνο τα «εξωφρενικά πρωτογενή πλεονάσματα», και κάλεσε τον λαό να «βάλει πλάτη» πληρώνοντας τους φόρους του, διότι, αν συγκεντρωθούν πολλά χρήματα, θα είναι «λιγότερο ευάλωτος σε πιέσεις». Παράλληλα, κάλεσε τους ευρωπαίους ιμπεριαλιστές να μην ταπεινώσουν έναν λαό, κάνοντας έμμεσο παραλληλισμό με την ταπείνωση της Γερμανίας μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, που βοήθησε στην άνοδο του φασισμού. Επανέλαβε την υπόσχεση για παροχή δωρεών σίτισης, στέγης, ρεύματος και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα «θύματα της μνημονιακής βαρβαρότητας», χωρίς να γίνει πιο συγκεκριμένος. Εξαγγέλθηκε η σύσταση εξεταστικής επιτροπής για το πώς φτάσαμε στα μνημόνια και η διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων και του κατοχικού δανείου. Κατά επιμέρους τομείς, οι προγραμματικές δηλώσεις περιλαμβάνουν επίσης:

Εξωτερική πολιτική: Ανεξάρτητη και «πολυδιάστατη» εξωτερική πολιτική, απορρίπτοντας «ψυχροπολεμικές λογικές», στρατιωτικές επεμβάσεις και εμπορικούς πολέμους (βλ. εμπάργκο κατά της Ρωσίας). Επαναλήφθηκαν οι αυταπάτες για «ειρηνική επίλυση διαφορών» και «σεβασμό του διεθνούς δικαίου» καθώς και οι πάγιες «εθνικές» θέσεις σε Κυπριακό (διζωνική–δικοινοτική ομοσπονδία) και «Μακεδονικό» (σύνθετη ονομασία με γεωγραφικό προσδιορισμό).

Δημόσιο: Επαναπρόσληψη όσων απολύθηκαν «αντισυνταγματικά», στο πλαίσιο όμως των 15.000 προσλήψεων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό. Επαναλειτουργεί η ΕΡΤ, από «μηδενική βάση». Καταργείται το μνημονιακό πειθαρχικό δίκαιο. Αξιολόγηση με «αξιοκρατικά και αντικειμενικά κριτήρια»(;) και δίκαιο σύστημα επιλογής προϊσταμένων. Κόψιμο σπατάλης, ρουσφετιών, προνομίων υπουργών και βουλευτών, αστυνομικών–φρουρών, υπουργικών συμβούλων. Καλύτερος συντονισμός και μηχανοργάνωση υπηρεσιών για λιγότερη γραφειοκρατία και διαφθορά και διάλογος για νέο νόμο που θα αντικαταστήσει τον «Καλλικράτη» στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Φορολογικά: Σταθερό, απλό και δίκαιο φορολογικό σύστημα, ενιαία, προοδευτική φορολογική κλίμακα με αφορολόγητο στα 12.000 ευρώ (αυξάνεται κατά 2.000 για κάθε παιδί και 3.000 από το τρίτο παιδί και πέρα), επιβάρυνση υψηλών εισοδημάτων, περιουσιολόγιο. Ο ΕΝΦΙΑ θα αντικατασταθεί από Φόρο Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας. Μέτρα κατά λαθρεμπορίου και τεχνασμάτων φοροδιαφυγής των μεγάλων εταιριών, έλεγχος σε λίστα Λαγκάρντ, επανέλεγχος συμβάσεων και χαριστικών δανείων. Ρύθμιση οφειλών σε Δημόσιο και ασφαλιστικά ταμεία σε 100 δόσεις, χωρίς γραφειοκρατικές προϋποθέσεις, σταμάτημα κατασχέσεων και φυλακίσεων για χρέη.

Τράπεζες: Ίδρυση αναπτυξιακής τράπεζας, άσκηση δικαιωμάτων Δημοσίου (κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών στις τέσσερις μεγάλες τράπεζες), όμως ούτε λόγος για εθνικοποίηση. Απαγόρευση πλειστηριασμών (μέχρι όμως να ψηφιστεί ο νόμος για τα «κόκκινα δάνεια») και πώλησης δανείων σε αρπακτικά funds.

Επενδύσεις–Ιδιωτικοποιήσεις: Αξιοποίηση «κοινοτικών πακέτων», «κίνητρα για επενδύσεις»(;) σε ιδιώτες, σταμάτημα ιδιωτικοποιήσεων, διατήρηση ΤΑΙΠΕΔ για «αξιοποίηση» δημόσιας περιουσίας υπό όρους, επιδίωξη να μην υπολογίζονται στο έλλειμμα οι δημόσιες επενδύσεις, όπως ζητούν και Γαλλία και Ιταλία.

Δικαιώματα–Ελευθερίες: Κράτος δικαίου, όχι καταστολή κινητοποιήσεων, «αστυνομικός γειτονιάς», βελτίωση «εκπαίδευσης» αστυνομικών. Η ΕΥΠ θα προσανατολιστεί «αποκλειστικά στην εξωτερική ασφάλεια της χώρας». Παροχή ιθαγένειας στα παιδιά των μεταναστών. Επιδίωξη «κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής» για τη μετανάστευση και «αλληλεγγύης» στις χώρες υποδοχής.

Εργασιακά: Αποκατάσταση συλλογικών διαπραγματεύσεων και συμβάσεων, διαιτησίας, επεκτασιμότητας συμβάσεων, προστασίας από μαζικές απολύσεις. Όχι διακρίσεις κατά των νέων. Κατώτατος μισθός στα 751 ευρώ, σταδιακά ως το 2016, κατόπιν συμφωνίας των «κοινωνικών εταίρων».

Ασφαλιστικό: Καμία περικοπή συντάξεων ή αύξηση ορίων ηλικίας. Ίδρυση ταμείου για την κοινωνική ασφάλιση, με έσοδα από τον ορυκτό πλούτο και την «αξιοποίηση δημόσιας περιουσίας». Δώρο Χριστουγέννων για συντάξεις κάτω των 700 ευρώ.

Υγεία: Προσλήψεις προσωπικού, στήριξη υποδομών, καταπολέμηση διαφθοράς στις προμήθειες υλικού.

Παιδεία: Καταργούνται άμεσα η «τράπεζα θεμάτων» και τα Συμβούλια Διοίκησης σε ΑΕΙ–ΤΕΙ. Ενίσχυση έρευνας και κίνητρα για να επιστρέψουν νέοι ερευνητές από το εξωτερικό.

Μένει να δούμε πώς ακριβώς θα εφαρμοστούν όλα αυτά, ειδικά τα αρκετά «γκρίζα» σημεία. Ποια θα είναι π.χ. τα «αντικειμενικά κριτήρια» αξιολόγησης στο Δημόσιο ή τα «κίνητρα» για ιδιωτικές επενδύσεις; Και βέβαια, όσοι γνωρίζουν από πρώτο χέρι τη «ζούγκλα» του ιδιωτικού τομέα, ξέρουν πολύ καλά ότι τίποτα από όσα εξαγγέλθηκε στα εργασιακά δεν θα εφαρμοστεί στην πράξη, αν δεν υπάρξουν σκληροί αγώνες και σύγκρουση με την εργοδοτική ασυδοσία, κάτι για το οποίο ο ΣΥΡΙΖΑ και οι συνδικαλιστικές του παρατάξεις κάνουν ελάχιστα, όταν δεν στηρίζουν κάποια «καλά» αφεντικά. Στα καυτά ζητήματα του χρέους και της στάσης απέναντι στους ευρωπαίους ιμπεριαλιστές, τα μέχρι στιγμής δείγματα γραφής της κυβέρνησης προδίδουν αδυναμία και υποχωρητικότητα. Καμία διέξοδος, ευνοϊκή για τα δικά μας συμφέροντα, ούτε κατάργηση των μνημονίων θα υπάρξει, χωρίς μαζικές, μαχητικές, αυτοοργανωμένες κινητοποιήσεις των εργαζομένων και της νεολαίας, πάνω σε ένα αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα: πλήρης και μονομερής διαγραφή του χρέους, έξοδος από ΕΕ–ΝΑΤΟ, εθνικοποίηση των τραπεζών και των τομέων–κλειδιά της οικονομίας χωρίς αποζημίωση και κάτω από εργατικό έλεγχο – που θ' ανοίγουν τον δρόμο για να ολοκληρώσουμε τη νίκη μας, με την επιβολή μιας κυβέρνησης των εργαζομένων.

■ *Γιάννης Χαλάς*

Εκτίμηση των εκλογικών αποτελ

Η χουντική συγκυβέρνηση ΝΔ–ΠΑΣΟΚ, η πιο αντιδραστική στη νεότερη πολιτική ιστορία της χώρας, αλλά και το σύνολο των μνημονιακών δυνάμεων (ΚΙΔΗΣΟ, ΔΗΜΑΡ, ΛΑΟΣ κ.α.), υπέστησαν βαριά ήττα στις εκλογές της 25ης Γενάρη.

1. Η διαφορά 8,5 μονάδων –που δεν είναι λίγες– της ΝΔ (πήρε 27,8%) από τον ΣΥΡΙΖΑ, στην πραγματικότητα είναι πολύ μεγαλύτερη και αυτό το γνωρίζουν οι πάντες. Αυτό δεν οφείλεται, όπως λέγεται, μόνο στην αντοχή της για διάφορους λόγους (ιστορικούς, ιστορικό κόμμα της αστικής τάξης κ.λπ.) αλλά σε μεγάλο μέρος και στο σχέδιο τρομοκρατίας και κινδυνολογίας, που περιόρισε αρκετά τις εκλογικές απώλειές της.

– Το ΠΑΣΟΚ (Βενιζέλου) περιορίστηκε στο 4,7% και φαίνεται πως οδεύει προς την πλήρη εξαφάνιση από την πολιτική σκηνή. Το κομμάτι του θλιβερού Γ. Παπανδρέου δεν κατόρθωσε ούτε να μπει στη Βουλή.

– Η ΔΗΜΑΡ (καμάρωνε για τη συμμετοχή της στην τρικομματική κυβέρνηση) τιμωρήθηκε σκληρά μ' ένα 0,48%, που την «τελείωσε» οριστικά, όπως προηγούμενα είχε γίνει για το ΛΑΟΣ (1,03%).

2. Ο χυδαίος μπερλουσκονισμός δεν παρουσίασε κάτι «καινούργιο». Μάλλον εμφάνισε τις περιορισμένες δυνατότητές του ως προς τον εγκλωβισμό ενός μέρους των μαζών. Το Ποτάμι του Στ. Θεοδωράκη, παρά το τεράστιο «σπρώξιμο» από ΜΜΕ, καναλάρχες κ.λπ., έμεινε στο 6%. Βέβαια, αυτό το ποσοστό δεν είναι μικρό, είναι όμως αδύναμο πολιτικά, αρκετά ρευστό και με ασταθή συνοχή.

3. Οι ΑΝΕΛ κατόρθωσαν να πάρουν 4,8% παρά τον λυσσασμένο πόλεμο εναντίον τους, σημειώνοντας πάντως σημαντική πτώση από τον Ιούνιο του 2012 (7,1%) και ακόμη περισσότερο από τον Μάη του 2012 (10,62%).

– Πρέπει να σημειώσουμε και τον ρόλο των δημοσκοπήσεων, που προσπάθησαν να χειραγωγήσουν και ποδηγετήσουν την ψήφο του ελληνικού λαού (μικρό ποσοστό σε ΑΝΕΛ και ΣΥΡΙΖΑ, «κλείσιμο της ψαλίδας», άνοδος του βενιζελικού ΠΑΣΟΚ, καμιά δεν έδινε διαφορά 8,5% κ.λπ.).

Ο νέος εκλογικός χάρτης
■ **ΣΥΡΙΖΑ**
■ **ΝΔ**

4. Η Χρυσή Αυγή πήρε 6,3%, χάνοντας 0,6% απ' τον Ιούνιο του 2012 (6,9%) και πολύ περισσότερο απ' τις ευρωεκλογές (9,32%). Αυτό οφείλεται πρώτα απ' όλα στη μεγάλη μείωση της τραμπούκικης και εγκληματικής της δραστηριότητας (ιδιαίτερα ενάντια στους μετανάστες) και δευτερευόντως σ' άλλα στοιχεία, όπως η φυλάκιση μέρους της ηγεσίας της. Πάντως αυτό το ποσοστό ακροδεξιών, χουντικών, φασιστών κ.λπ. υπήρχε πάντοτε.

5. Ο ΣΥΡΙΖΑ (37,3%) σημείωσε θεαματική αύξηση ψήφων και ποσοστών σε σχέση με όλες τις προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις της μνημονιακής περιόδου (εκλογές 2012, αυτοδιοικητικές και ευρωεκλογές 2014) και αντικειμενικά ήταν ο εκφραστής της μεγάλης νίκης του ελληνικού λαού, ιδιαίτερα των πιο πληβειακών στρωμάτων, σε βάρος των μνημονιακών δυνάμεων. Αποτελεί όμως γεγονός ότι οι εργαζόμενοι, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και η νεολαία δεν ταυτίζονται με το πρόγραμμα και το σύνολο της πολιτικής του. Ήδη ο σχηματισμός κυβέρνησης με τους ΑΝΕΛ, ακόμη χειρότερα η συγκρότηση μια κυβέρνησης με αστικά πρόσωπα (μερικά μνημονιακά ή μισο–μνημονιακά) είναι σημαντικό δείγμα της πολιτικής διαρκών συμβιβασμών, που πρόκειται ν' ακολουθήσει.

6. Το ΚΚΕ (5,5%) βρίσκεται στα ίδια χαμηλά επίπεδα των τελευταίων χρόνων, που οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην καταστροφική σταλινική πολιτική του απέναντι στο εργατικό κίνημα.

7. Το εκλογικό αποτέλεσμα της άκρας και επαναστατικής αριστεράς (ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ΚΚΕ(μ–λ)/ΜΛ–ΚΚΕ, ΕΕΚ, ΟΚΔΕ) είναι μέτριο, ειδικά της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Για ακόμη μια φορά, η άκρα και επαναστατική αριστερά δεν μπόρεσε να «μεταφράσει» το μεγάλο κοινωνικό βάρος της και την πολύ σημαντική της συμβολή στους αγώνες σε εκλογική επιρροή.

– Το αποτέλεσμα της οργάνωσής μας είναι μέτριο (2.195 ψήφοι, 0,04%), ωστόσο γνωρίζουμε ότι είχαμε την υποστήριξη πολύ περισσότερων εργατικών μαζών απ' όσους τελικά μας ψήφησαν. Κατανοούμε (αν και δεν συμφωνούμε) την επιλογή των εργαζομένων να ψηφίσουν ΣΥΡΙΖΑ για ν' απαλλαγούν από τις μνημονιακές πολιτικές δυνάμεις.

8. Η **πολιτική** ήττα των δυο αστικών πολιτικών δυνάμεων (ΝΔ και ΠΑΣΟΚ), φυσικά και των κοινωνικών, είναι πολύ μεγαλύτερη απ' ό,τι δείχνουν τα εκλογικά ποσοστά και κυρίως της ΝΔ (το ΠΑΣΟΚ μάλλον τελειώνει οριστικά σαν κόμμα). Ηττήθηκε η πολιτική, η πολιτική τους πρακτική και το πρόγραμμά τους, τα Μνημόνια, που δεν είναι μόνο ένα σύνολο οικονομικών προγραμμάτων σκληρών, ταξικών κ.λπ. ή μια βίαιη μεταφορά πλούτου στους καπιταλιστές, τραπεζίτες, δανειστές–

κερδοσκόπους. Στοχεύουν ακόμη στη μνημονιακή αλλαγή της κοινωνίας, τη **βίαιη** στοίχισή της στις νεοφιλελεύθερες «μεταρρυθμίσεις», τη μεταφορά κοινωνικής και πολιτικής δύναμης στο κεφάλαιο με ταυτόχρονο αδυνάτισμα της ισχύος των εργατικών, λαϊκών, ακόμη και ενδιάμεσων στρωμάτων. Τα Μνημόνια μπορεί να κατέστρεψαν την οικονομία, την κοινωνία, τα εργασιακά δικαιώματα κ.λπ., αλλά διατηρούν το καπιταλιστικό σύστημα, έστω «διασωληνωμένο», στηρίζουν (έστω μειωμένη) την καπιταλιστική κερδοφορία, αυξάνουν τη σήψη και διαφθορά, συντηρούν ή παρατείνουν τη ζωή ή μεταθέτουν την κατάρρευση του πολιτικού συστήματος, φυσικά με σοβαρούς κλυδωνισμούς, σπασμούς, κρίσεις. Τα Μνημόνια σημαίνουν αλλαγή καθεστώτος, ένα Κράτος Έκτακτης Ανάγκης, μια δικτατορία με κοινοβουλευτικό μανδύα.

Η νεοφιλελεύθερη ιδεολογία των τελευταίων δεκαετιών περιέχει όλα τα παραπάνω, αλλά τα Μνημόνια είναι μια **τομή**, που σχετίζεται με το σάπισμα του αστικού καθεστώτος και την παρακμή του καπιταλιστικού συστήματος. Όχι μόνο με την ιστορική έννοια, αλλά με τη μορφή της καταστροφής, όπως περίπου στους μεγάλους πολέμους ό,τι το ίδιο λίγο–πολύ δημιούργησε (κάτω απ' την πίεση και τους αγώνες του εργατικού κινήματος), εργοστάσια, σχολεία, νοσοκομεία, μισθωτή εργασία και προστασία της, ενδιάμεσες τάξεις... κ.λπ.

Ηττήθηκε επίσης η χρόνια προσπάθειά τους να δημιουργήσουν μια ενοχική, αμοραλιστική συνείδηση στις μάζες, ιδιαίτερα στους δημόσιους υπαλλήλους, η πολιτική πρακτική του «μαζί τα φάγαμε», «όλοι ίδιοι είναι» και η καλλιέργεια της απάθειας, ματαιότητας και παραίτησης απ' την πολιτική. Ηττήθηκε η πολιτική τους που **ευνοούσε** τα πιο αρπακτικά κομμάτια της αστικής τάξης, τραπεζίτες, κερδοσκόπους, σύγχρονους μαυραγορίτες και τους ιμπεριαλιστές, που κερδίζουν απ' την ασυδοσία, υπερεκμετάλλευση και αυθαιρεσία, την απλήρωτη εργασία – και επιθυμούν αυτή η κατάσταση να συνεχιστεί, να γίνει πιο **ολοκληρωτική** αν είναι δυνατόν. Έτσι, πέρα απ' τις πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, επιστρατεύσεις, συκοφαντικό και λασπολογικό λόγο, καταπάτηση πολιτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, ακόμη και των αστικών κοινοβουλευτικών θεσμών κ.λπ., έκαναν ό,τι ήταν δυνατό (στα πλαί-

εσμάτων

σια του σημερινού συσχετισμού δυνάμεων) για ν' **αποδυναμώσουν** την εκλογική διαδικασία και τις εκλογές, χαρακτηρίζοντάς τις «καταστροφή», ακόμη και «εκτροπή». **Ακύρωναν** τη λαϊκή κυριαρχία, όπως εκφράζεται, έστω περιορισμένα, στο αστικό καθεστώς.

Η ΝΔ (και το ΠΑΣΟΚ), χάνοντας την εξουσία, είναι βέβαιο ότι θα χάσει ένα μεγάλο μέρος της απομένουσας συνοχής, επιρροής και δύναμής της, κοινωνικής και πολιτικής. Αυτό σε συνδυασμό: α) με την ανυπαρξία προγράμματος (πέρα απ' τα Μνημόνια, τις αφηρημένες αναφορές σε «αγορές», «χώρα», «πατρίδα» κ.λπ., β) έναν ακροδεξιό λόγο, είναι βέβαιο ότι θα την ρίξει σε βαθιά κρίση. Όλα δείχνουν ότι θα χρειαστεί πολύς χρόνος για να παρουσιάσει στις μάζες, όχι μόνο η ΝΔ αλλά και άλλες αστικές δυνάμεις, ένα **αξιόπιστο** εναλλακτικό πρόγραμμα ή που να **φαίνεται** τέτοιο. Αυτοί οι παράγοντες, κυρίως η αδυναμία παρουσίασης μιας αξιόπιστης εναλλακτικής, θα καθορίσει όχι μόνο τη χρονική διάρκεια ανασυγκρότησής της ΝΔ και γενικότερα των αστικών δυνάμεων. Ποτάμια, ΑΝΕΛ ή όποιες άλλες αστικές δυνάμεις εμφανιστούν απ' το υπάρχον πολιτικό προσωπικό εμφανιστούν, δεν έχουν τέτοιες δυνατότητες. Βέβαια, τα πράγματα μπορεί ν' αλλάξουν μετά από μια μεγάλη ήττα του εργατικού κινήματος. Επιπλέον, το πρόβλημα δεν βρίσκεται μόνο στις αστικές πολιτικές δυνάμεις –απολύτως φυσικό, λόγω της δομικής κρίσης του καπιταλιστικού συστήματος– αλλά και στις κοινωνικές δυνάμεις (αστική τάξη, οικονομική ελίτ κ.λπ.), των οποίων η δύναμη ελέγχου μάλλον έχει διαταραχθεί μετά την εκλογική ήττα. Είναι πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων, ωσότου αποκατασταθεί μια νέα ισορροπία, πράγμα όχι και τόσο εύκολο (ούτε καθορίζεται μόνο από εσωτερικούς παράγοντες).

Τα προβλήματα της αστικής τάξης, έτσι και αλλιώς τεράστια λόγω της κρίσης, μετά τις εκλογές γίνονται ακόμη μεγαλύτερα, ενδεχόμενα πολύ μεγαλύτερα απ' αυτά που αντιμετωπίζει το εργατικό κίνημα. Τα Μνημόνια κατέστρεψαν όλα τα κόμματα που τα υπηρέτησαν. Η εκλογική δύναμή τους, ειδικά της ΝΔ, μάλλον είναι επιφανειακή, μια που το κόμμα είναι πολύ πιο αδύναμο. Η ΝΔ πολύ πιθανό –και κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις– να έχει την τύχη του ΠΑΣΟΚ. Τώρα, τι θα προκύψει στη θέση τους και τι **κενά** δημιουργεί όλη αυτή η ανακατάταξη, είναι ένα μεγάλο ζητούμενο. Σίγουρα πάντως, και για ένα απροσδιόριστο διάστημα, δημιουργείται ένα κενό εκπροσώπησης των κυρίαρχων τάξεων, από γνήσια αστικά κόμματα, σε κάθε περίπτωση απ' τα ιστορικά της κόμματα και ακόμη περισσότερο από νεοφιλελεύθερα μνημονιακά κόμματα, σε μια περίοδο χρεοκοπίας του ελληνικού καπιταλισμού και κρίσης του παγκόσμιου καπιταλισμού, γεγονός πρωτόγνωρο και ασφαλώς **ιστορικής** σημασίας. Τα αδιέξοδα του ελληνικού καπιταλισμού, η χρεοκοπία ή αδυναμία διαμόρφωσης ή και ανυπαρξία μιας άλλης πολιτικής για την κρίση του συστήματος, η κρίση ή και ανυπαρξία πολιτικού προσωπικού της αστικής τάξης, οι ραγδαίες κοινωνικές–πολιτικές μετατοπίσεις/αλλαγές, οι ολοένα αυξανόμενες αντιστάσεις των εργατικών και λαϊκών μαζών στην Ε.Ε., κάνουν ακόμη δυσκολότερη την κατάσταση για την αστική τάξη και το σύστημά της, ευνοούν το εργατικό κίνημα και ακόμη την ανασυγκρότηση–ανασύνθεσή του.

Η παρέμβαση της Ο.Κ.Δ.Ε. στις εκλογές

Μέσα σ' ένα πολύ σύντομο χρονικό διάστημα (μόλις 25 μέρες), με ασφυκτικούς χρονικούς περιορισμούς για τα γραφειοκρατικά/τεχνικά ζητήματα, πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η καμπάνια της ΟΚΔΕ για τις βουλευτικές εκλογές. Είχε πραγματοποιηθεί μικρότερης έκτασης παρέμβαση (αφίσα, κείμενο) ενάντια στην εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας και τους εκβιασμούς της μνημονιακής συγκυβέρνησης και της Ε.Ε.

Από την επομένη κιόλας της ανακοίνωσης των εκλογών, πραγματοποιήθηκαν εξορμήσεις και αφισοκολλήσεις. Οι εξορμήσεις συνεχίστηκαν σε καθημερινή βάση σε γειτονιές της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Συχνές παρεμβάσεις πραγματοποιήθηκαν και σε πολλές ακόμα πόλεις σε όλη τη χώρα. Μεγάλο βάρος δόθηκε στις εξορμήσεις σε μεγάλους εργασιακούς χώρους του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Ακόμα κολλήθηκαν πολλές χιλιάδες αφίσες και τοποθετήθηκαν δεκάδες πανό.

Η καμπάνια της ΟΚΔΕ κορυφώθηκε με τις κεντρικές εκδηλώσεις σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, ολοκληρώνοντας μια μεγάλη συλλογική προσπάθεια που καταβάλαμε σύντροφοι και φίλοι της οργάνωσης. Στις 20/1 πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα η κεντρική προεκλογική εκδήλωσή. Οι ομιλητές, σύντροφοι Σοφία Θεοδωροπούλου και Στέφανος Ιωαννίδης, ανέπτυξαν τα βασικά σημεία του προγράμματος της ΟΚΔΕ και την πρόταση για μια κυβέρνηση των εργαζομένων. Στην εκδήλωση διαβάστηκαν δηλώσεις στήριξης της εκλογικής παρέμβασης της ΟΚΔΕ και της πάλης της στην Ελλάδα από τις επαναστατικές τροτσκιστικές οργανώσεις Lutte Ouvriere από τη Γαλλία, Διεθνιστική Πάλη από την Ισπανία, Επαναστατική Σοσιαλιστική Οργάνωση (RSO) και Εργατική Πάλη (ARKA) από την Αυστρία, Εργατική Δημοκρατία (IDP) από την Τουρκία, καθώς και από την ομάδα «Πολιτική Οργάνωση» από την Αλβανία. Στις 21/1 πραγματοποιήθηκε η κεντρική προεκλογική εκδήλωσή μας στη Θεσσαλονίκη. Ακόμα προεκλογικές εκδηλώσεις έγιναν στους Αμπελόκηπους Θεσ/νίκης και σε Αλεξανδρούπολη, Βόλο, Γιάννενα, Ιεράπετρα, Θήβα και Τρίκαλα. Η πανελλαδική εμβέλεια της καμπάνιας, που είναι πολύ σημαντική για την ΟΚΔΕ, περιορίστηκε σε κάποιο βαθμό λόγω του σύντομου προεκλογικού χρόνου. Παρόλα αυτά δόθηκαν οι ευκαιρίες για γνωριμίες με νέους συναγωνιστές σε νέες περιοχές. Αυτό θα βοηθήσει την πιο ενεργητική και ποιοτική παρέμβασή μας στους αγώνες.

Αναβαθμισμένη ήταν και η παρουσία της ΟΚΔΕ στα ΜΜΕ (τηλεόραση, ραδιόφωνο). Η διακαναλική συνέντευξη, τα ενημερωτικά 10λεπτα και τα σποτ προβλήθηκαν σε πανελλαδική εμβέλεια και τα παρακολούθησαν χιλιάδες θεατές και ακροατές, έστω μέσα στα ασφυκτικά πλαίσια –ιδιαίτερα για μια μικρή επαναστατική οργάνωση– που επιβάλλουν η αστική νομοθεσία και τα ιδιωτικά ΜΜΕ. Η παρουσία εκπροσώπων της ΟΚΔΕ σε ομαδικές συζητήσεις (πάνελ) ήταν περιορισμένη λόγω κυρίως της απροθυμίας των καναλιών και των χρονικών περιορισμών. Εξαίρεση η ελεύθερη ΕΡΤ3, που αντιμετώπισε ισότιμα όλα τα κόμματα. Πολύ σημαντική ήταν η παρουσία εκπροσώπων της ΟΚΔΕ σε εκπομπές ραδιοφωνικών σταθμών σε όλη τη χώρα, κυρίως μέσα από τις ελεύθερες τοπικές ΕΡΑ, και της ertopen, που επίσης μοίρασαν ισότιμα τον διαθέσιμο χρόνο. Εξυπακούεται φυσικά ότι στην τηλεοπτική της προβολή η ΟΚΔΕ δεν είχε και δεν θα μπορούσε έχει καμία σχέση με το έκτρωμα της ΝΕΡΙΤ και κάθε έμπρακτη νομιμοποίησή του (δες σχετικό άρθρο). Αρνηθήκαμε οποιαδήποτε χρήση των σχετικών «δικαιωμάτων» προβολής, ως μια έμπρακτη στήριξη του υποδειγματικού αγώνα των απολυμένων της ΕΡΤ και του καθολικού αιτήματος της επαναλειτουργίας της.

Κάνοντας έναν πολιτικό και οργανωτικό απολογισμό της καμπάνιας μας, υπολογίζοντας τα πενιχρά τεχνικά και οικονομικά μας μέσα, μπορούμε να πούμε πως ήταν μια επιτυχημένη καμπάνια. Όχι τόσο όσο αφορά το εκλογικό αποτέλεσμα (δες σχετικό άρθρο), αλλά κυρίως τις εμπειρίες που αποκόμισαν όλοι οι σύντροφοι που συμμετείχαν στην καμπάνια και τα βήματα μπροστά που έκανε συνολικά η ΟΚΔΕ. Συνοψίζοντας, τα θετικά βήματα είναι:

α) Η ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας της ΟΚΔΕ, ως μια υπαρκτή επαναστατική δύναμη, που παλεύει για τα συμφέροντα της εργατικής τάξης και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων. Αυτό με το δικό της, διακριτό στίγμα, όπως αποτυπωνόταν στα κεντρικά μας συνθήματα που έβαζαν έναν κάθετο διαχωρισμό, «ή αυτοί ή εμείς», ανάμεσα στους εργαζόμενους, φτωχούς κ.λπ. και τους εκβιαστές ΝΔ–ΠΑΣΟΚ–Τρόικας, που έδινε μια προοπτική με το σύνθημα της κυβέρνησης των εργαζομένων. β) Η δημιουργία βασικών προϋποθέσεων για μεγαλύτερο ρίζωμα της ΟΚΔΕ στα πιο εργατικά, λαϊκά και φτωχά στρώματα που πλήττονται από την κρίση (ρίζωμα που, φυσικά, θα κριθεί στην πράξη και στους αγώνες). γ) Η ενίσχυση της εικόνας, θέσης και πολιτικής της ΟΚΔΕ σε κομμάτια της πρωτοπορίας των εργαζομένων και της νεολαίας, για το κέρδισμα νέων αγωνιστών στην επαναστατική πολιτική. δ) Η άμεση και χωρίς καθυστερήσεις προετοιμασία της εκλογικής καμπάνιας, τόσο σε πολιτικό όσο και τεχνικό επίπεδο (υλικά, γραφειοκρατικά θέματα κ.α.) παρά το ασφυκτικό χρονικό πλαίσιο. ε) Η σημαντική εμπειρία από την τριβή των αγωνιστών μας με τις πραγματικές διαθέσεις, προβληματισμούς κ.λπ. μαζικών στρωμάτων (από εξορμήσεις, μοιράσματα κειμένων κ.λπ.), καθώς και την ανοιχτή πολιτική αντιπαράθεση ή και σύγκρουση με διάφορες πολιτικές απόψεις που συναντήσαμε στη διάρκεια της καμπάνιας μας, δοκιμάζοντας στην πράξη τα ιδεολογικά και πολιτικά μας εργαλεία, απέναντι σε όλο σχεδόν το φάσμα των πολιτικών δυνάμεων. Υπήρξαν φυσικά αδυναμίες, σε κάποιο βαθμό αναμενόμενες. Κυρίως δεν μπορέσαμε να κάνουμε περισσότερες εκδηλώσεις σε γειτονιές της Αθήνας και Θεσσαλονίκης, αλλά και σε άλλες μεγάλες πόλεις.

Συνολικά η ΟΚΔΕ βγαίνει από την εκλογική της καμπάνια πιο ώριμη και πιο δυνατή. Έτοιμη να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της νέας κατάστασης που ανοίγεται μπροστά μας, συνεχίζοντας συλλογικά την σκληρή δουλειά για την οικοδόμησης μιας νέας επαναστατικής δύναμης.

Η «ποσοτική χαλάρωση» της ΕΚΤ

Στα τέλη Ιανουαρίου, ο διοικητής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), Μάριο Ντράγκι, ανακοίνωσε τη λεγόμενη «ποσοτική χαλάρωση», που προβλέπει:

1. Από τον Μάρτιο του 2015 ως τον Σεπτέμβριο του 2016, η ΕΚΤ θα αγοράζει ομόλογα του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, συνολικού ύψους 60 δις ευρώ τον μήνα. Το συνολικό ποσό φτάνει έτσι τα 1,1 τρις.

2. Το ρίσκο αυτών των ομολόγων θα κατανέμεται μεταξύ της ΕΚΤ και των κεντρικών τραπεζών των κρατών–μελών της Ευρωζώνης. Το 80% της πιθανής ζημιάς θα βαρύνει την αντίστοιχη κεντρική τράπεζα που τ' αγοράζει. Το 20% θα επιμερίζεται στα κράτη–μέλη ως εξής: (α) 8% για αγορές ομολόγων της ΕΚΤ. (β) 12% για αγορές ομολόγων ευρωπαϊκών θεσμών (π.χ. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων). Επομένως, περίπου 220 δις (20% των 1,1 τρις ευρώ) της πιθανής ζημιά απ' τη μη αποπληρωμή ομολόγων «διαχέονται» ανάμεσα στα κράτη–μέλη.

3. Η αγορά ομολόγων θα περιορίζεται (ως ποσοστό της ονομαστικής αξίας) στο 33% ανά εκδότη και 25% ανά έκδοση. Δηλαδή, η ΕΚΤ και οι κεντρικές τράπεζες δεν θα μπορούν να αγοράσουν πάνω από το 33% του χρέους μιας χώρας και πάνω απ' το 25% της κάθε έκδοσης ομολόγου.

4. Για τις χώρες που βρίσκονται σε «πρόγραμμα στήριξης» (δηλ. κάποιο μνημόνιο), η αγορά ομολόγων θα γίνεται με «πρόσθετα κριτήρια», χωρίς να έχει διευκρινιστεί ποια ακριβώς.

Η ουσία είναι ότι για ακόμα μια φορά τα κράτη–μέλη της Ευρωζώνης καλούνται ν' αναλάβουν τις πιθανές ζημιές του ιδιωτικού τομέα. Οι διεθνείς τοκογλύφοι (ο περίφημος χρηματοπιστωτικός τομέας) ξέρουν ότι μεγάλο μέρος απ' τα ομόλογα που κατέχουν είναι «τοξικά», δηλαδή ότι πολύ απλά δεν θα πάρουν όλα τα λεφτά τους ή και θα τα χάσουν τελείως. Γι' αυτό, μπαίνει στη μέση η ΕΚΤ, οι αστικές κυβερνήσεις και το «πρόθυμο» πολιτικό προσωπικό, όλοι αυτοί που –με το αζημίωτο– τους υπηρετούν, για να αναλάβουν τα κράτη τις πιθανές ζημιές. Με απλά λόγια, αντί να χάσουν λεφτά σαν καλοί καπιταλιστές της «υγιούς ιδιωτικής πρωτοβουλίας» και των «αγορών», τα παίρνουν από τα κράτη, που φορτώνονται τις ζημιές. Είναι δεδομένο ότι και η «χαλάρωση» δεν έχει καμία σχέση, όπως λέγεται προπαγανδιστικά, με την παροχή «ρευστότητας» στην οικονομία (δάνεια για επενδύσεις κ.α.), αλλά θα ενισχύσει ξανά τα παράσιτα των διεθνών κερδοσκόπων. Γι' αυτό άλλωστε ο Ντράγκι ανακοίνωσε και τη διεύρυνση ανάλογου προγράμματος, μικρότερης έκτασης, που ήδη τρέχει.

Το νέο στοιχείο της «χαλάρωσης» είναι ότι μέρος των κινδύνων επιμερίζεται στα κράτη–μέλη της Ευρωζώνης. Η Γερμανία είχε σοβαρές αντιρρήσεις. Τον Οκτώβριο του 2010, η συμφωνία Μέρκελ–Σαρκοζί πρόβαλλε την αντίθετη απαίτηση, την «εθνικοποίηση» του χρέους κάθε χώρας, που θα έπρεπε να το αντιμετωπίσει μόνη της, με μνημόνια. Αυτή τη φορά, το ΔΣ της ΕΚΤ αποφάσισε τη «χαλάρωση» ομόφωνα και την ενεργοποίησή της με μεγάλη πλειοψηφία. Η Γερμανία, ωστόσο, επέβαλλε περιοριστικά «φίλτρα» στην έκταση και τους όρους της.

Οι αντιρρήσεις της Γερμανίας κάμφθηκαν λόγω της χειροτέρευσης της κρίσης στην Ευρωζώνη. Η «χαλάρωση» υποτίθεται θα βοηθήσει, δίνοντας «ρευστότητα» στην οικονομία: τα κράτη–μέλη και κυρίως οι τράπεζες, πουλώντας ομόλογα στην ΕΚΤ (σε τιμές καλύτερες απ' ό,τι στην αγορά), θα ξεφορτωθούν συσσωρευμένο χρέος έναντι «ζεστού χρήματος» και θα μπορούν στη συνέχεια να δανείζονται πιο φτηνά. Έτσι υποτίθεται θα διοχετευτεί χρήμα και στις φλέβες της «πραγματικής οικονομίας». Το σχέδιο είναι αυτό το χρήμα: (α) Ν' ανεβάσει τον πληθωρισμό (επίπεδο–στόχος το 2%), αποφεύγοντας την παγίδα του «αποπληθωρισμού», της γενικής στασιμότητας/μείωσης των τιμών (επιταχύνθηκε με την πτώση των τιμών του πετρελαίου), που ευνοεί όσους κερδίζουν απ' τους τόκους και όχι την κυκλοφορία των εμπορευμάτων και τις επενδύσεις. (β) Να ρίξει την ισοτιμία του ευρώ προς το δολάριο, δίνοντας ώθηση στις ευρωπαϊκές εξαγωγές.

Ωστόσο, κι αυτά τα σχέδια μάλλον θα ναυαγήσουν. Γιατί ο αποπληθωρισμός δεν είναι αίτιο, αλλά αποτέλεσμα της βαθιάς κρίσης της καπιταλιστικής οικονομίας. Όπως χαρακτηριστικά σημειώνει ο Λ. Βατικιώτης, τα καπιταλιστική κέρδη μέσω των νεοφιλελεύθερων «μεταρρυθμίσεων» δεν έχουν αντισταθμίσει την πτώση των κερδών απ' τη μείωση της συνολικής ζήτησης τα τελευταία χρόνια, λόγω των διαφόρων μνημονίων. Άλλωστε, ούτε η πολύ πιο ανοιχτόχερη «χαλάρωση» στις ΗΠΑ (περιλάμβανε και εταιρικά ομόλογα) μπόρεσε ν' αποτρέψει την χρεοκοπία του Ντιτρόιτ. Η «χαλάρωση» είναι μια προσπάθεια αναχαίτισης, διαχείρισης ή μετάθεσης της κρίσης, όχι όμως ικανή να την αντιμετωπίσει συνολικά.

Η «χαλάρωση» δεν σημαίνει χαλάρωση των Μνημονίων. Μια παραπλανητική εικόνα που παρουσιάζεται από κύκλους αστικούς, ιμπεριαλιστικούς και ευρωπαίων αξιωματούχων, μέχρι σοσιαλδημοκράτες, ρεφορμιστές και νεοκεϋνσιανούς διαφόρων αποχρώσεων. Συμπεριλαμβανομένου του ΣΥΡΙΖΑ, που χαιρέτησε τη «χαλάρωση», ελπίζοντας σε ευνοϊκότερη μεταχείριση στην (τότε) επερχόμενη κυβέρνησή του. ΕΚΤ και ευρωπαίοι ιμπεριαλιστές έχουν ξεκαθαρίσει ότι συμμετοχή στη «χαλάρωση», δηλαδή αγορά ομολόγων μιας

χώρας, σημαίνει ότι αυτή εξυπηρετεί κανονικά προηγούμενα χρέη της και ότι είναι σε «πρόγραμμα», δηλαδή Μνημόνιο (με «αξιολόγηση», «εποπτεία» κ.λπ., όπως κι αν μετονομαστούν). Για ακόμα μια φορά, οι εργαζόμενοι και τα λαϊκά στρώματα καλούνται με αιματηρές «θυσίες» να σώσουν τους διεθνείς τραπεζίτες και τοκογλύφους!

Όσο για την Ελλάδα, από τεχνικής άποψης, τα ελληνικά ομόλογα («σκουπίδια» που μόνο με πολιτικά κριτήρια μπορούν να γίνουν αποδεκτά, παρά τα… «επιτυχημένα» PSI και "success story"!) που αφορούν τη «χαλάρωση» είναι 78,2 δις (συμπεριλαμβανομένων των έντοκων γραμματίων). Με πλαφόν το 33%, η ΕΚΤ μπορεί ν' αγοράσει ως και 25,8 δις. Όμως, η ΕΚΤ κατέχει ήδη ελληνικά ομόλογα 19,8 δις ευρώ και οι υπόλοιπες κεντρικές τράπεζες της Ευρωζώνης τίτλους αξίας 7,29 δις, συνολικά, δηλαδή 27,05 δις, οπότε το όριο του 33% υπερβαίνεται και γι' αυτό ο Ντράγκι παρέπεμψε στον Ιούλιο–Αύγουστο (όταν λήγουν συνολικά μια σειρά από ελληνικά ομόλογα). Ουσιαστικά, η ελληνική συμμετοχή στη «χαλάρωση» –και οι όροι της– θα κριθεί στα πλαίσια του συμβιβασμού που απ' ό,τι φαίνεται επιδιώκεται ανάμεσα στη νέα κυβέρνηση και τους ευρωπαίους ιμπεριαλιστές. Και ταυτόχρονα, είναι ένα ακόμα μέσο εκβιασμών των ευρωπαίων ιμπεριαλιστών, για να επιβάλλουν τους στόχους τους…

Άτυπη οικονομική σύνοδος στο Νταβός

Λίγο πριν τις ελληνικές εκλογές, έληξε η ετήσια Οικονομική Σύνοδος στο Νταβός της Ελβετίας, που συγκεντρώνει τους ισχυρότερους καπιταλιστές του πλανήτη και τους πολιτικούς τους εκπροσώπους. Εκεί συζητούν τα βασικά οικονομικά και πολιτικά θέματα που απασχολούν το Κεφάλαιο και τις «Αγορές» σε ολόκληρο τον πλανήτη, φυσικά, ψάχνοντας λύσεις προς όφελος των επιχειρηματιών και των μεγάλων εταιριών.

Στη Σύνοδο συμμετείχαν 2.500 επιχειρηματίες, 100 δισεκατομμυριούχοι, 40 αρχηγοί κρατών και αξιωματούχοι από συνολικά 100 χώρες. Ανάμεσά τους η Μέρκελ, ο Ολάντ, ο Ρέντσι και ο υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, Τζον Κέρι. Οι συζητήσεις έγιναν σε ιδιαίτερο κλίμα ανησυχίας, το οποίο προκαλούν η συνέχιση της οικονομικής ύφεσης παγκόσμια, και ιδιαίτερα στην Ευρώπη με τα φαινόμενα αποπληθωρισμού, η πολεμική σύγκρουση στην Ουκρανία και η εμπλοκή της Ρωσίας, η απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Ε.Κ.Τ.) για ποσοτική χαλάρωση, η αγορά ενέργειας και η πτώση της τιμής του πετρελαίου, η ισλαμική τρομοκρατία και οι συνέπειές της, οι πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα και όχι μόνο, η νέα επιβράδυνση της οικονομίας στην Ιαπωνία αλλά και οι επιπτώσεις από την οικονομική κρίση της Ρωσίας και τον περιορισμό της ανάπτυξης της κινέζικης οικονομίας.

Όλες οι συζητήσεις είχαν ως κοινή βάση την απαισιοδοξία των οικονομικών επιτελείων για τον στόχο της οικονομικής ανάκαμψης. Χαρακτηριστικά, παρουσιάστηκε έρευνα με τη συμμετοχή 1.300 διευθυντικών στελεχών μεγάλων εταιριών σε 77 χώρες. Από αυτούς, μόνο το ένα τρίτο βλέπει πιθανή μια οικονομική ανάκαμψη μέσα στο 2015. Για την Ευρώπη, το ποσοστό αυτών που περιμένουν ανάκαμψη περιορίζεται στο 16%, ενώ για την Ασία ανέρχεται στο 45%.

Ίσως το πιο φλέγον θέμα της Συνόδου ήταν η απόφαση της Ε.Κ.Τ. να ξεκινήσει πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης στην Ευρώπη, με σκοπό την αγορά κρατικών ομολόγων (λεπτομέρειες στο αντίστοιχο άρθρο της Ε.Π.). Σε γενικές γραμμές, οι καπιταλιστικοί όμιλοι εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για αυτή την εξέλιξη. Όμως, ακολουθώντας τη γραμμή Μέρκελ, τόνισαν πως αυτό θα έχει νόημα μόνο αν συνδυαστεί με γοργές και ανατρεπτικές μεταρρυθμίσεις, δηλαδή, με "απελευθέρωση" της αγοράς εργασίας, κατάργηση κάθε προστατευτικής νομοθεσίας για τους εργαζόμενους, μείωση του εργατικού κόστους (δηλαδή των μισθών) και επιβολή γενικευμένων ελαστικών εργασιακών σχέσεων σε όλες τις χώρες, ειδικά της Ευρώπης. Η ακολουθούμενη νεοφιλελεύθερη πολιτική και η πλήρης κυριαρχία του χρηματοπιστωτικού τομέα έχουν οδηγήσει σε παροξυσμό της παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης και έκρηξη των κοινωνικών ανισοτήτων σε πρωτοφανή βαθμό.

Αρκετή συζήτηση έγινε για τις διεθνείς τιμές του πετρελαίου. Η κατακόρυφη πτώση της ζήτησης λόγω περιορισμού της βιομηχανικής παραγωγής και των επενδύσεων και η αύξηση της αμερικάνικης παραγωγής λόγω νέων μεθόδων εξόρυξης οδήγησαν σε μεγάλη πτώση τους. Ειδικά οι πετρελαϊκές πολυεθνικές πιέζουν τον ΟΠΕΚ να προχωρήσει σε μείωση της παραγωγής για να «σηκωθεί» η τιμή του πετρελαίου. Μάλιστα, «προειδοποιούν» πως η πτώση της θα οδηγήσει σε πάγωμα των επενδύσεων και σε μελλοντική εκτίναξή της κοντά στα 200 δολάρια ανά βαρέλι. Ο ΟΠΕΚ όμως αντιστέκεται σθεναρά και ο εκπρόσωπός του είπε πως δεν έχει νόημα να μειώσουν την παραγωγή, μιας και δεν θα ακολουθήσουν οι υπόλοιπες χώρες-πετρελαιοπαραγωγοί εκτός ΟΠΕΚ, και ότι είναι λογικό να εξαντληθούν πρώτα τα πιο φθηνά εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα και μετά να ασχοληθούν με τα υπόλοιπα.

Όλοι αναμένουν οι τιμές να παραμείνουν χαμηλές για ένα με ενάμισι χρόνο ακόμα. Αυτό βέβαια έχει σημαντική σχέση με την καταβαράθρωση των οικονομιών Ρωσίας και Βενεζουέλας, που εξαρτώνται άμεσα από τις τιμές των πρώτων υλών που παράγουν και δημιουργούν αφόρητες πιέσεις στις κυβερνήσεις τους, που τόσο εχθρικά αντιμετωπίζουν οι ιμπεριαλιστές της Δύσης. Εξάλλου, οι πιέσεις των ιμπεριαλιστών ΗΠΑ και ΕΕ επιβεβαιώθηκαν και για το θέμα της Ουκρανίας, όπου συνεχίζουν να πιέζουν και να απειλούν με νέες κυρώσεις τον Πούτιν, συνεχίζοντας μια σύγκρουση με όλα τα μέσα, η οποία πολλοί πλέον προειδοποιούν πως μπορεί να εξελιχθεί σε έναν ανεξέλεγκτο πόλεμο.

Η μεγάλη επιτυχία... !!

Θέση στα τραπέζια των συζητήσεων στο Νταβός είχαν, όπως κάθε χρόνο, μέλη Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων που αντιμάχονται τη φτώχεια και την κοινωνική ανισότητα, παρακαλώντας τους «πλούσιους» και τα μεγάλα καπιταλιστικά κράτη να διαθέσουν λίγα ψίχουλα για την επούλωση των πληγών της συντριπτικής πλειοψηφίας του πληθυσμού της γης, που ζει στην εξαθλίωση ή στα όρια της φτώχειας. Τα επιχειρήματά τους δεν συγκινούν κανένα από τα αρπακτικά του κεφαλαίου, όμως τα στοιχεία που παρέθεσαν είναι ενδεικτικά της τραγικής πορείας της ανθρωπότητας αλλά και της «επιτυχημένης» διακυβέρνησης των καπιταλιστών: το 2014, το 1% του παγκόσμιου πληθυσμού κατέχει πάνω από το 50% του παγκόσμιου πλούτου (ο πλούτος του 1% υπολογίζεται σε 110 τρις βρετανικές λίρες). Οι 80 πιο πλούσιοι άνθρωποι κατέχουν πλούτο 1 τρις βρετανικών λιρών, δηλαδή όσο πλούτο κατέχουν 3,5 δισεκατομμύρια άνθρωποι!

Δικαίως, λοιπόν, αυτή η Σύνοδος μπορεί να χαρακτηριστεί ως Σύνοδος των πιο επιτυχημένων εγκληματιών που έχει γνωρίσει ποτέ η ανθρωπότητα. Δικαιολογεί απόλυτα την άποψή μας πως, ενάντια στους καπιταλιστές και την ιδιωτικοποίηση του πλούτου, μπορούμε να πετύχουμε άμεσα λύσεις για όλα τα ζωτικά προβλήματα της ανθρωπότητας. Λεφτά υπάρχουν, αρκεί να τα πάρουμε από τα χέρια των λίγων και να τα αναδιανείμουμε προς όφελος των πολλών. Ας κάνουμε την Ελλάδα αιχμή του δόρατος αυτής της απόλυτα αναγκαίας και δίκαιης αλλαγής.

Ανατίμηση του ελβετικού φράγκου

Υφέρπων νομισματικός πόλεμος

■ *Ηρακλής Χριστοφορίδης*

Στις 15 Γενάρη, ακριβώς μια βδομάδα πριν ο Ντράγκι ανακοινώσει την «ποσοτική χαλάρωση», η Κεντρική Τράπεζα της Ελβετίας SNB προχώρησε σε μια αιφνιδιαστική κατάργηση του κατώτατου ορίου διακύμανσης μεταξύ ευρώ και ελβετικού φράγκου (1,2 φράγκα ανά ευρώ). Αυτή η συνακόλουθη αιφνιδιαστική ανατίμηση του φράγκου αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες κινήσεις στην ιστορία των αγορών συναλλάγματος, με αμέτρητα θύματα και άγνωστο αριθμό ζημιών.

Στο μεγαλύτερο τμήμα της δεκαετίας του 2000, το ελβετικό φράγκο κυμαινόταν γύρω απ' την ισοτιμία 1,5 φράγκο ανά ευρώ, και αυτή θεωρούνταν τόσο σταθερή, ώστε διάφορες τράπεζες, ειδικά στην Ανατολική Ευρώπη (και βέβαια και στην Ελλάδα), άρχισαν να παρέχουν στεγαστικά δάνεια με βάση το ελβετικό φράγκο. Μετά την κρίση του 2009, το ελβετικό φράγκο άρχισε να ανατιμάται σταθερά σε σχέση με το ευρώ, μέχρι που το 2011 έφθασε στο μέγιστο σημείο, περίπου στο 1 φράγκο ανά ευρώ. Όμως αυτή η ανατίμηση του φράγκου δημιούργησε ένα μεγάλο πρόβλημα στην οικονομία της Ελβετίας, αφού οι εξαγωγές της κατευθύνονται κατά 55% στις χώρες της ευρωζώνης.

Με άλλα λόγια, οι ελβετικές εξαγωγές στην ευρωζώνη έγιναν ακριβότερες, και συνεπώς μειώθηκαν, και το ίδιο ίσχυσε και για τις δαπάνες των τουριστών στην Ελβετία κ.α. Απέναντι σ' αυτή την αυξανόμενη κρίση της ελβετικής οικονομίας, η SNB αποφάσισε να παρέμβει και τότε έθεσε το κατώτατο όριο στη διακύμανση φράγκου και ευρώ, στα 1,2 φράγκα ανά ευρώ. Δηλαδή διακήρυξε ότι θα προστάτευε αυτό το κατώφλι στις συναλλαγματικές διακυμάνσεις φράγκου και ευρώ – και πράγματι έτσι έκανε. Κάθε φορά που η ζήτηση για ελβετικά φράγκα υπερέβαινε κατά πολύ τη ζήτηση για ευρώ (π.χ. όταν οι εξαγωγές της Ελβετίας στην ευρωζώνη αυξάνονταν πολύ περισσότερο σε σχέση με τις εισαγωγές της από την ευρωζώνη), δηλαδή κάθε φορά που το φράγκο έτεινε να ανατιμηθεί έναντι του ευρώ, η SNB παρενέβαινε στην αγορά συναλλάγματος: τύπωνε φράγκα και εν συνεχεία αγόραζε (ή μετέτρεπε) με αυτά τα φράγκα ευρώ, ώστε να αντισταθμίσει την αυξανόμενη ζήτηση σε φράγκα σε σχέση με το ευρώ. Μ' αυτόν τον κλασικό τρόπο, εξασφάλιζε ότι το φράγκο δεν θα ανατιμούνταν, πέρα από ένα όριο, σε σχέση με το ευρώ, δηλαδή δεν θα παραβιάζονταν προς τα κάτω το κατώφλι των 1,2 φράγκων ανά ευρώ.

Πράγματι, για τα επόμενα 4 χρόνια η διακύμανση φράγκου και ευρώ δεν έπεσε ποτέ κάτω από τα 1,2 φράγκα ανά ευρώ. Το τελευταίο όμως εξάμηνο, οι πιέσεις που ασκούνταν πάνω στην SNB έγιναν αφόρητες. Αρκεί να αναφέρουμε ότι τα συναλλαγματικά αποθέματα (κυρίως σε ευρώ) της SNB ξεπέρασαν το 80%(!) του ΑΕΠ της Ελβετίας. Η κατάσταση αυτή, δηλαδή να αγοράζει ευρώ η SNB για να μην παραβιαστεί το κατώφλι, έτεινε να γίνει εκρηκτική. Έτσι, στις 15 Γενάρη 2015, η SNB αποφάσισε αιφνιδιαστικά να καταργήσει το κατώφλι αυτό, και να αφήσει λίγο πολύ ελεύθερη την διακύμανση μεταξύ ελβετικού φράγκου και ευρώ. Εκείνη την ημέρα το φράγκο ανατιμήθηκε μέχρι και 40% έναντι του ευρώ, φθάνοντας ακόμη και το 0,8 φράγκα ανά ευρώ, και σπέρνοντας τον πανικό στις αγορές –και όχι μόνο–, που θεωρούσαν ότι η SNB δεν θα έκανε ποτέ μια τέτοια κίνηση.

Οι επιπτώσεις ήταν πολλές και δραματικές. Καταρχάς για τις ελβετικές επιχειρήσεις ήταν ένα επώδυνο σοκ: «τσουνάμι» το χαρακτήρισε ο διευθύνων σύμβουλος της ελβετικής ωρολογοποιίας Swatch. Πράγματι, οι τιμές των εξαγόμενων ελβετικών προϊόντων αυξήθηκαν πάνω από 20%, πράγμα που σε μια περίοδο ύφεσης είναι επώδυνο, αν όχι καταστροφικό. Το ίδιο ισχύει και για όσους εργαζόμενους ή μικροαστικά στρώματα πήραν δάνεια σε ελβετικό φράγκο, ειδικά στην Ανατολική Ευρώπη (και βέβαια για 60.000 έλληνες δανειολήπτες). Οι συνέπειες όμως στους κερδοσκόπους στην αγορά συναλλάγματος ήταν ακόμη πιο καταστροφικές. Στις επίσημες αγορές συναλλάγματος και μόνο για τρεις τράπεζες, Barclays, Citigroup και Deutsche Bank, οι ζημιές ξεπέρασαν τα 400 εκ. ευρώ. Πολλά κερδοσκοπικά ιδρύματα, τα γνωστά Hedge Funds, είτε χρεοκόπησαν είτε γνώρισαν σημαντικές ζημιές. Το πραγματικό όμως ποσό των ζημιών είναι άγνωστο. Να αναφέρουμε μόνο ότι, σύμφωνα με την Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS), στις μη επίσημες αγορές συναλλάγματος, δηλαδή στις λεγόμενες «over the counter», τα ποσά που παίζονται στο συνάλλαγμα ανέρχονται σε 700 τρις δολάρια, εκ των οποίων τα 3 με 5 τρις αφορούσαν το ελβετικό φράγκο. Τέλος, να αναφέρουμε ότι αυτή η ανατίμηση του φράγκου έναντι του ευρώ, ή αλλιώς η υποτίμηση του ευρώ έναντι του φράγκου, σημαίνει και ζημιές και για την ίδια την SNB, που κρατάει τεράστιες ποσότητες ευρώ. Αυτό θα οδηγούσε στην χρεοκοπία την SNB αν δεν αντιστάθμιζε αυτές τις απώλειες από τα 30 δις κέρδη που είχε μέσα στο 2014.

Η βασικότερη αιτία που οδήγησε την SNB να καταργήσει αυτό το κατώφλι συναλλαγματικής διακύμανσης, ήταν η προειλημμένη απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) να εφαρμόσει –πράγμα που έκανε ακριβώς μια βδομάδα μετά, στις 22 Γενάρη– ένα πρόγραμμα «ποσοτικής χαλάρωσης» (ύψους 1,14 τρις ευρώ). Με άλλα λόγια, να τυπώσει ευρώ για να αντιμετωπίσει τον αποπληθωρισμό και την στασιμότητα/ύφεση της ευρωπαϊκής οικονομίας, και ταυτόχρονα να χαλαρώσει τις ανοδικές τάσεις στα επιτόκια με τα οποία δανείζονται τα κράτη της ευρωζώνης, ώστε να μην υπάρξει καμιά αιφνίδια χρεοκοπία χώρας (βλέπε Ιταλία) και συνεπώς διάλυση της ευρωζώνης. Αυτό θα σήμαινε ότι το ευρώ θα υποτιμούνταν λόγω του ευρωπαϊκού πληθωρισμού, και η SNB θα ήταν αναγκασμένη να αγοράσει τεράστιες ποσότητες ευρώ –πράγμα αδύνατο– για να κρατήσει αυτό το κατώφλι.

Ωστόσο, αυτή η αιφνιδιαστική κίνηση της SNB δεν είναι μεμονωμένη, αλλά εντάσσεται σ' ένα νέο ανερχόμενο νομισματικό πόλεμο σε παγκόσμιο επίπεδο, με νέους κινδύνους ανεξέλεγκτης οικονομικής κρίσης ή ακόμη και πολέμων. Οι ΗΠΑ, για να αντισταθμίσουν την κατάργηση της δικής τους «ποσοτικής χαλάρωσης» –το τύπωμα δολαρίων–, που εφάρμοζαν τα τελευταία τέσσερα χρόνια, θα έπρεπε να αυξήσουν τα επιτόκιά τους, ώστε να προσελκύσουν κεφάλαια απ' όλο τον κόσμο, για να χρηματοδοτήσουν τις χρεοκοπημένες επιχειρήσεις τους και να συντηρήσουν την οικονομία τους. Πράγματι, σε παγκόσμιο επίπεδο οι ΗΠΑ λειτουργούν αυτή τη στιγμή σαν μια τεράστια αντλία, που απορροφά κεφάλαια απ' όλες τις χώρες. Αυτό οδηγεί σε μια υπερχρηματοδότηση της οικονομίας των ΗΠΑ, αλλά και σε μια υποχρηματοδότηση (δηλαδή ασφυξία) όλων των υπόλοιπων οικονομιών, ειδικά των αναπτυσσόμενων ή νεοαναδυόμενων. Όλα αυτά μέσα σε μια περίοδο παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης.

Έτσι, δεν είναι περίεργο που έχουν αρχίσει όχι μόνο οι αιφνιδιαστικές, αλλά και ανεξέλεγκτες, υπερτιμήσεις ή ανατιμήσεις νομισμάτων. Η ίδια η Λαγκάρντ δήλωσε για την απόφαση της SNB ότι: «Ήταν μια έκπληξη. Ο πρόεδρος της SNB δεν επικοινώνησε μαζί μου. Ελπίζω να είχε επικοινωνήσει με τους συναδέλφους του από τις άλλες Κεντρικές Τράπεζες». Να υπενθυμίσουμε ότι μόλις πριν λίγους μήνες η Ιαπωνία αποφάσισε ένα δεύτερο πρόγραμμα «ποσοτικής χαλάρωσης» (μετά την αποτυχία του πρώτου να βγάλει την ιαπωνική οικονομία από το μακροχρόνιο τέλμα), ενώ ήδη 9 χώρες έχουν προχωρήσει, το τελευταίο δίμηνο, σε υποτίμηση των νομισμάτων τους (Αυστραλία, Σιγκαπούρη κ.α.), σε μια προσπάθεια να τονώσουν τις εξαγωγές τους και, συνεπώς, να μεταφέρουν την κρίση στους ανταγωνιστές τους. Από την άλλη, μια σειρά χώρες (Ελβετία, Δανία, αλλά και Φιλανδία, παρόλο που είναι στο ευρώ), μέσα σ' αυτή την ολοένα εντεινόμενη δίνη των ανατιμήσεων και υποτιμήσεων, αρχίζουν να θεωρούνται ασφαλή καταφύγια για τα κεφάλαια, και συνεπώς γνωρίζουν μια ανεπιθύμητη εισροή κεφαλαίων, μια ανατίμηση των νομισμάτων τους και, συνεπώς, μια επιδείνωση των εξαγωγών τους και συνακόλουθα αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της κρίσης. Απ' αυτό το νέο γύρο του νομισματικού πολέμου, κάποιες χώρες θα χάσουν και κάποιες (κυρίως οι ΗΠΑ) θα κερδίσουν. Να τονίσουμε μόνο ότι αυτός ο δεύτερος γύρος θα είναι μάλλον σφοδρότερος από τον πρώτο, οι καταστροφές μεγαλύτερες, και έτσι πολύ εύκολα η ανθρωπότητα μπορεί να περάσει ανεπαίσθητα από τον νομισματικό πόλεμο, δηλαδή τον προθάλαμο των πολεμικών συγκρούσεων, στον ίδιο τον παγκόσμιο πόλεμο.

Charlie Hebdo

Η Ισλαμοφοβία Όπλο των Ιμπεριαλιστών και των «Προθύμων»

Το πρωί της 7ης Γενάρη, δύο ένοπλοι φανατικοί ισλαμιστές, φερόμενοι ως μέλη της Αλ-Κάιντα, εισέβαλαν στα γραφεία της σατιρικής γαλλικής εφημερίδας *Charlie Hebdo* στο Παρίσι και δολοφόνησαν άγρια 11 εργαζομένους και στελέχη της εφημερίδας, ενώ τραυμάτισαν άλλους 11. Κατά την αποχώρησή τους σκότωσαν και έναν γάλλο αστυνομικό. Η συγκεκριμένη εφημερίδα είχε δεχθεί και στο παρελθόν μηνύσεις, απειλές και επιθέσεις για τα σκίτσα του Μωάμεθ που δημοσίευε, καθώς ορισμένες παραλλαγές του Ισλάμ απαγορεύουν την απεικόνισή του, και είχε στοχοποιηθεί από τους φανατικούς ισλαμιστές.

Οι δύο ένοπλοι δολοφονήθηκαν με τη σειρά τους από τις αστυνομικές δυνάμεις, έπειτα από κυνηγητό δύο ημερών, καθώς εξέρχονταν πυροβολώντας από περικυκλωμένο κτήριο κοντά στο αεροδρόμιο Σαρλ ντε Γκωλ, στο οποίο είχαν ταμπουρωθεί.

Αν και είναι συζητήσιμο το κατά πόσο σκίτσα σαν αυτά της *Charlie Hebdo* εξυπηρετούν πραγματικά και αποτελεσματικά τη «σάτιρα», την «ελευθεροτυπία» ή κάποιον αγώνα για την «εκκοσμίκευση» του κόσμου, ή εν τέλει αν έχουν κάποιο νόημα πέρα από τη συνειδητή δημιουργία προκλήσεων, δεν χωράει αμφιβολία ότι ο σχεδιασμός και η εκτέλεση της επίθεσης συνιστούν απάνθρωπες πράξεις μίσους ενάντια σε εργαζόμενους, και ως τέτοιες οφείλουν να καταδικαστούν από τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα όλου του κόσμου, που γνωρίζουν από πρώτο χέρι την αγριότητα, είτε αυτή λαμβάνει τη μορφή μνημονίων και αντεργατικών μέτρων, είτε πολεμικών επεμβάσεων και δικτατοριών.

Από την άλλη, η επίθεση αυτή έδωσε μια τεράστια ευκαιρία στον γαλλικό και παγκόσμιο ιμπεριαλισμό να δικαιολογήσει τις ασύγκριτα δολοφονικότερες επεμβάσεις του, να προχωρήσει σε «πρόβες» για την επέμβαση στρατιωτικών και ημι-στρατιωτικών ομάδων στη γαλλική πρωτεύουσα και αλλού, να ενισχύσει τη μισαλλοδοξία ανάμεσα στους εργαζόμενους και τα φτωχά στρώματα και να υποστηρίξει κατά το δυνατόν την κυβέρνηση του Ολάντ, του λιγότερο δημοφιλούς προέδρου στην ιστορία της Γαλλίας.

Κατά το κυνήγι για τη σύλληψη των δραστών, η γαλλική κυβέρνηση ανέβασε το επίπεδο «συναγερμού» της χώρας στο ανώτατο όριο και εκτεταμένα χρησιμοποίησε στρατιωτικά και ημι-στρατιωτικά σώματα. Στρατός (σχεδόν 10.000 άνδρες!) τοποθετήθηκε στα μέσα μαζικής μεταφοράς, σε γραφεία ΜΜΕ, σε τόπους λατρείας και στον πύργο του Άιφελ. Αντίστοιχα «προληπτικά» μέτρα πάρθηκαν και σε άλλες χώρες (ΗΠΑ, Δανία, Ισπανία, Βρετανία, Βέλγιο). Πενήντα τέσσερις άνθρωποι στη Γαλλία, οι οποίοι τάχθηκαν δημόσια υπέρ της επίθεσης, συνελήφθησαν με την κατηγορία της «υποστήριξης στην τρομοκρατία» και 12 απ᾽ αυτούς καταδικάστηκαν σε ποινές φυλάκισης αρκετών μηνών.

Αυτό βέβαια δεν εμπόδισε την πραγματοποίηση τουλάχιστον 54 καταγεγραμμένων επιθέσεων σε τζαμιά και άλλα ισλαμικά κέντρα της Γαλλίας, οι μισές από τις οποίες έγιναν με χρήση πυροβολισμών, ακόμη και χειροβομβίδων! Ρατσιστικά συνθήματα μίσους εναντίον των Αράβων εν γένει γράφονταν ανεμπόδιστα σε τοίχους του Παρισιού.

Το απόγευμα της 7ης Γενάρη, αφού τα νέα της επίθεσης είχαν γίνει γνωστά, διάφορες διαδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν στο Παρίσι και άλλες γαλλικές πόλεις, συγκεντρώνοντας συνολικά περίπου 100.000 διαδηλωτές. Ο Ολάντ άδραξε την ευκαιρία να κηρύξει την 8η Γενάρη επίσημη μέρα πένθους, βάζοντας ακόμη και τους μαθητές των σχολείων να κρατήσουν ενός λεπτού σιγή (πολλοί μαθητές αντελήφθησαν την παγίδα και αντιστάθηκαν ομαδικά, αν και με τρόπο που δείχνει σύγχυση) ενώ οι Ομπάμα, Πούτιν, Μέρκελ, Ρέντσι, Κάμερον και Σία εξέφρασαν τα συλλυπητήρια και την οργή τους για την επίθεση. Το αρχικό σύνθημα αλληλεγγύης *«je suis Charlie»* («είμαι/ονομάζομαι Charlie») μετατράπηκε σε μέσο ιμπεριαλιστικής προπαγάνδας. Εμφανιζόταν παντού: στο διαδίκτυο, σε κινητά, αφίσες, ιστοσελίδες μεγάλων ΜΜΕ, ενώ χρησιμοποιήθηκε και από την αμερικάνικη πρεσβεία στο Παρίσι. Αμερικάνικα ΜΜΕ (*Bloomberg*, *Huffington Post*) αναδημοσίευσαν τα σκίτσα που είχαν προκαλέσει τη στοχοποίηση της γαλλικής εφημερίδας, ανατροφοδοτώντας το θρησκευτικό μίσος. Σε πολλές ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και πόλεις, οι διαδηλώσεις της 8ης Γενάρη είχαν ως επίσημους «σπόνσορες» πρωθυπουργούς, υπουργούς, βουλευτές και δημάρχους, ενώ στη Γαλλία πραγματοποιήθηκε «σιωπηρή» διαδήλωση...

Ο αριθμός των διαδηλωτών στις 10 Γενάρη αυξήθηκε σε περίπου 700.000 στις διάφορες πόλεις της Γαλλίας και την επομένη, 11 Γενάρη, πραγματοποιήθηκε η πολυδιαφημισμένη διαδήλωση «εθνικής ενότητας» δύο εκατομμυρίων στο Παρίσι, με την οποία ο Ολάντ και δεκάδες άλλοι ιμπεριαλιστές και ηγέτες χωρών επιχείρησαν να χρησιμοποιήσουν τα αισθήματα των μαζών για αλληλεγγύη και αδελφοσύνη προκειμένου να «ξεπλύνουν» τις αμαρτίες τους. Πέρα από τους γνωστούς σφαγείς των λαών (ΗΠΑ και ΕΕ), στη διαδήλωση παρευρέθησαν πολλοί ηγέτες χωρών, γνωστοί για τα δημοκρατικά τους αισθήματα και τα μέτρα υπέρ της ελευθεροτυπίας, όπως της Αιγύπτου, Ρωσίας, Τουρκίας, Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων...

Από τη διαδήλωση δεν θα μπορούσε να λείπει, εν μέσω προεκλογικής εκστρατείας, ο απερχόμενος τότε πρωθυπουργός Σαμαράς. Αυτός μάλιστα ξεπέρασε ακόμη και τους γάλλους ιμπεριαλιστές (που ήταν σε κάποιο βαθμό προσεκτικοί στη διάκριση φανατικών ισλαμιστών – μουσουλμάνων) ταυτίζοντας τους τρομοκράτες με όλους τους μετανάστες και παραληρώντας κατά της παροχής ιθαγένειας! Ο άνθρωπος που σε μια νύχτα έκλεισε – με πράξη νομοθετικού περιεχομένου και όχι ψηφοφορία στη Βουλή – την ΕΡΤ, «διαδήλωνε» υπέρ της ελευθερίας γνώμης και τύπου...

Οι ιμπεριαλιστές και οι «πρόθυμοι» σύμμαχοί τους βρήκαν την ευκαιρία να κηρύξουν εκ νέου τον πόλεμο στην «τρομοκρατία», ξεκινώντας μια διεθνή καμπάνια ισλαμοφοβίας. Αποκρύπτουν ότι αυτοί ήταν και είναι οι βασικοί χρηματοδότες των διαφόρων φανατικών ισλαμιστικών οργανώσεων, όταν αυτές εξυπηρετούν τα συμφέροντά τους. Επιχειρούν να τρομοκρατήσουν και να διαιρέσουν τους εργαζόμενους, να δικαιολογήσουν τις αιματηρές επεμβάσεις τους και να προετοιμάσουν τους λαούς για ακόμη σφοδρότερες επιθέσεις. Παράλληλα, προβαίνουν σε βήματα συνεργασίας μεταξύ μυστικών υπηρεσιών και νέα μέτρα παρακολούθησης των πολιτών. Είναι υποκριτές, θρέφουν το μίσος και τον φασισμό, αποτελούν τον κύριο εχθρό για τα συμφέροντα των εργαζομένων. Η πάλη ενάντια στην «τρομοκρατία» είναι το δικό τους σύνθημα. Το σύνθημα των εργαζομένων είναι πάλη ενάντια στον πόλεμο και τον ιμπεριαλισμό, και τους υποστηρικτές του εντός και εκτός συνόρων. Η πάλη για την ελευθερία της έκφρασης και κριτικής, όπως σωστά δήλωσαν εκπρόσωποι της γαλλικής εργατικής επαναστατικής οργάνωσης *Lutte Ouvriere* (Εργατική Πάλη) «ξεκινά από την ελευθερία των εργαζομένων και όλων των καταπιεσμένων».

■ *Στέφανος Ιωαννίδης*

στον κόσμο...

ΠΟΛΩΝΙΑ

Πάνω από 2.000 ανθρακωρύχοι απεργούν στα ανθρακωρυχεία της Σιλεσίας, στη νότια Πολωνία, ενάντια στην απόφαση της κυβέρνησης να κλείσει 4 ορυχεία της κρατικής εταιρείας "Kompania Weglowa", η οποία είναι η μεγαλύτερη εταιρεία εξόρυξης άνθρακα στην ΕΕ, ιδιοκτήτρια 14 ορυχείων και 5 εργοστασίων, με 64.000 εργαζόμενους. Η απεργία ξεκίνησε στις 7 Γενάρη από τους ανθρακωρύχους του ορυχείου Brzeszcze και εξαπλώθηκε γρήγορα και στα υπόλοιπα ορυχεία. Στην απεργία μπήκαν και ανθρακωρύχοι που απασχολούνται σε άλλες εταιρείες ("Jastrzębska Spółka Węglowa" και "Katowicki Holding Węglowy"), ενώ οι δήμοι της περιοχής δήλωσαν τη συμπαράστασή τους στον αγώνα των ανθρακωρύχων, διαμαρτυρόμενοι απέναντι στην κυβέρνηση για την υποβάθμιση της περιοχής τους.

Μέχρι στιγμής, η απεργία συνεχίζεται και στα 14 ορυχεία και οι μορφές πάλης των ανθρακωρύχων ποικίλλουν, από την υπόγεια διαμαρτυρία ως τις απεργίες πείνας και τους αποκλεισμούς του σιδηροδρομικού δικτύου. Πραγματοποιούνται και διαδηλώσεις, με πιο εντυπωσιακή αυτή στην πόλη Bytom, με τη συμμετοχή 10.000 διαδηλωτών.

Τα γκάλοπ δείχνουν πως η απεργία έχει τη στήριξη του 68,5% των Πολωνών και η ηγεσία των συνδικάτων των ανθρακωρύχων δήλωσε πως το επόμενο βήμα κλιμάκωσης είναι η κοινή απεργία με συνδικάτα των σιδηροδρομικών, της ενέργειας και των ταχυδρομείων.

Το κλείσιμο των ορυχείων θα προκαλέσει άμεσα την απώλεια 5.000 θέσεων εργασίας, στην πραγματικότητα πολύ περισσότερων, αφού η καρδιά της οικονομίας της περιοχής είναι τα ανθρακωρυχεία. Είναι προφανές ότι το σχέδιο της κυβέρνησης είναι η ιδιωτικοποίηση των ορυχείων. Ήδη η εταιρεία "Universal Energy", που ανήκει στον μεγαλοεπιχειρηματία Κριστόφ Ντομαρέσκι, έχει κάνει πρόταση για την αγορά τριών από τα τέσσερα ορυχεία που πρόκειται να κλείσει η κυβέρνηση. Ένας άλλος μεγαλοεπιχειρηματίας, ο Γιαν Κούλτζικ, πρόκειται να αυξήσει κατακόρυφα τα κέρδη του με την εισαγωγή άνθρακα από τη Ρωσία.

Η μάχη αυτή των ανθρακωρύχων είναι καθοριστικής σημασίας και σε πολλά σημεία θυμίζει τη μάχη των βρετανών συναδέλφων τους το 1984. Η περιοχή της Σιλεσίας είναι μια από τις πιο σημαντικές εστίες αντίστασης των ανθρακωρύχων, οι οποίοι αποτελούν, συνδικαλιστικά, το πιο ενεργό κομμάτι των πολωνών εργαζομένων.

ΒΡΑΖΙΛΙΑ

Συγκέντρωση και διαδήλωση στην οποία συμμετείχαν περισσότεροι από 15.000 διαδηλωτές πραγματοποιήθηκε στις 24 Γενάρη, στο Σάο Πάολο, με πρωτοβουλία του κινήματος "Passe Livre", το οποίο ζητά δωρεάν μεταφορές. Στις 10 Γενάρη, μια παρόμοια κινητοποίηση είχε συγκεντρώσει περίπου 30.000 άτομα στο Ρίο ντε Τζανέιρο και το Σάο Πάολο.

Η τιμή του εισιτηρίου στα λεωφορεία του Σάο Πάολο, από τις αρχές Ιανουαρίου, αυξήθηκε από 3 ρεάλ σε 3,50 ρεάλ (περίπου 1,2 ευρώ), ενώ ο πληθωρισμός στη διάρκεια του έτους ήταν 6,4%. Τον Ιούνιο του 2013, κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής του Κυπέλλου Συνομοσπονδιών, η Βραζιλία, και πάλι με αφορμή την αύξηση της τιμής του εισιτηρίου στις δημόσιες μεταφορές, είχε βρεθεί στα πρόθυρα εξέγερσης, με μαζικότατες διαδηλώσεις και κυρίαρχο αίτημα καλύτερες δημόσιες υπηρεσίες.

Αυτός φαίνεται να είναι και ο λόγος που οι αρχές κινητοποίησαν πάνω από 1.100 αστυνομικούς, οι οποίοι, με εκτεταμένη χρήση δακρυγόνων και σφαιρών από καουτσούκ, επιτέθηκαν στη διαδήλωση και, μετά από αρκετές ώρες οδομαχιών, κατάφεραν να τη διαλύσουν. Κατά τα επεισόδια τραυματίστηκαν τουλάχιστον τρεις άνθρωποι, ανάμεσά τους και ένας δημοσιογράφος που κάλυπτε τα γεγονότα, ενώ τέσσερις διαδηλωτές συνελήφθησαν.

ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ

Κρίσιμο σταυροδρόμι της μπολιβαριανής επανάστασης

Η Βενεζουέλα αντιμετωπίζει μια μάχη σε πολλά μέτωπα.

1. Καταρχάς έναν οικονομικό πόλεμο γύρω από το πετρέλαιο, που βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη. Η Βενεζουέλα, όπως και το Μεξικό, είναι χώρες κλειδιά, τεράστιας στρατηγικής σημασία για τις ΗΠΑ, γιατί παραδοσιακά εξασφαλίζουν τις πετρελαϊκές τους ανάγκες. Η πολύ σημαντική πτώση της τιμής του πετρελαίου (30% συνολικά, στη Βενεζουέλα έφτασε στα μέσα Γενάρη στα 39,4 δολάρια το βαρέλι) σ' έναν βαθμό είναι αντικειμενική, λόγω της παγκόσμιας κρίσης και της μειούμενης ζήτησης στις αναπτυγμένες οικονομίες. Σ' αυτό το πλαίσιο υπάρχει μια γεωπολιτική στρατηγική των ΗΠΑ, που εκμεταλλεύεται την πτώση της τιμής του πετρελαίου για να αποδυναμώσει τους τρεις μεγάλους αντιπάλους της (Ρωσία, Ιράν, Βενεζουέλα) και φυσικά να διατηρήσει την αγορά πετρελαίου κάτω από τον νομισματικό έλεγχο του δολαρίου. Οι ΗΠΑ έχουν υιοθετήσει μια επιθετική νομισματική πολιτική (ύψωση των επιτοκίων), που οδηγεί στην απομάκρυνση κεφαλαίων από τις αγορές πρώτων υλών (πετρέλαιο, σόγια, χαλκός), εφόσον πέφτουν οι τιμές τους. Ταυτόχρονα, μέσω μιας πελώριας επενδυτικής κίνησης (πάνω από 100 δις δολ.), ρίχνουν τεράστια ποσά στην παραγωγή φυσικού αερίου από ιζηματογενή σχιστολιθικά πετρώματα, μειώνοντας σημαντικά την ενεργειακή τους εξάρτηση.

Σε μια προσπάθεια να φρενάρει την ελεύθερη πτώση της τιμής του πετρελαίου, ο πρόεδρος της Βενεζουέλας Μαδούρο (διάδοχος του Τσάβες) επισκέφτηκε τις κύριες χώρες του ΟΠΕΚ, το Ιράν, τη Σαουδική Αραβία, το Κατάρ, την Αλγερία, τη Ρωσία και πρόσφατα το Μεξικό. Πέρα από την αναζήτηση χρηματοδότησης της οικονομίας της Βενεζουέλας, ο κυριότερος στόχος του ήταν να συγκεντρώσει υποστήριξη στην πρωτοβουλία της Βενεζουέλας για αποκατάσταση της αγοράς πετρελαίου και ζητώντας ταυτόχρονα από τα πετρελαιοπαραγωγά έθνη να μειώσουν την παραγωγή τους, για να σταματήσει η πτώση των τιμών. Καθώς όλα δείχνουν, αυτές οι επισκέψεις ήταν άκαρπες, μια και ο Μαδούρο πήρε αρνητικές ή αδιάφορες απαντήσεις από το σύνολο των χωρών του Κόλπου αλλά και από τη Ρωσία, που κι αυτή βρίσκεται σε δύσκολη οικονομική κατάσταση.

2. Μια νέα προσπάθεια πολιτικής αποσταθεροποίησης από τη Δεξιά και τους ιμπεριαλιστές. Είναι καταπληκτικός ο συντονισμός των μεγάλων δυτικών ΜΜΕ, που καθημερινά αναπαράγουν «ειδήσεις» από την Βενεζουέλα. Αλίμονο! Και απ' αυτή την σταυροφορία δεν θα μπορούσαν να λείψουν τα άθλια σκιάχτρα τύπου Βούλτεψη, που τρομοκρατούσαν τον ελληνικό λαό προεκλογικά ότι αν δεν παραμείνει η ΝΔ στην εξουσία δεν θα έχουμε χαρτί υγείας! Η σημερινή κρίση, που παίρνει διάφορες μορφές, είναι συνέχεια της προσπάθειας ανατροπής του καθεστώτος το περασμένο καλοκαίρι (43 νεκροί, εκατοντάδες τραυματίες) από ακραία ή και φασιστικά κομμάτια της Δεξιάς, με την βοήθεια κολομβιανών παραστρατιωτικών και φυσικά των ΗΠΑ, που προσπάθησαν να εκμεταλλευτούν το κενό που δημιουργήθηκε απ' τον θάνατο του Τσάβες. Ο θάνατος του Τσάβες είχε δώσει ελπίδες στους αντιδραστικούς και τους ιμπεριαλιστές για μια γρήγορη ήττα του καθεστώτος, όμως οι αντοχές του αποδείχτηκαν σημαντικά μεγαλύτερες. Η κυβέρνηση Μαδούρο κατάφερε να σταθεί όρθια και να σταθεροποιηθεί, χτυπώντας την αντίδραση (φυλακίσεις, διώξεις), εμβαθύνοντας την κοινωνική απομόνωση των πραξικοπηματιών, κυρίως στα μεσαία στρώματα.

Η Δεξιά όμως προσπάθησε να κερδίσει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων αυτό που δεν μπόρεσε να πετύχει με τους εκβιασμούς των συμμοριών της στους δρόμους. Οι επιχειρηματίες συγκέντρωσαν τα αιτήματα τους σ' ένα πακέτο από «δώδεκα σημεία», που εγκρίθηκε από 47 οικονομολόγους της αντιπολίτευσης. Απαίτησαν νομισματική απελευθέρωση, κοινωνικές αντιμεταρρυθμίσεις, ακύρωση του σημερινού συστήματος τιμών, ιδιωτικοποίηση των εθνικοποιημένων τομέων. Ζήτησαν μια θέση στο υπουργικό συμβούλιο για να διαχειρίζονται το νόμισμα και να καταργήσουν την εργατική νομοθεσία. Εφόσον αυτά τα αιτήματα απορρίφθηκαν, το λόμπι των καπιταλιστών διπλασίασε την πίεσή του, υπονομεύοντας τον κρατικό έλεγχο των πετρελαϊκών εσόδων με εργαλείο τη νομισματική κερδοσκοπία και με στόχο την πολιτική αποσταθεροποίηση.

Σήμερα, η βενεζουελάνικη Δεξιά εφαρμόζει ένα σχέδιο που έχει ονομαστεί «η συντόμευση», δηλαδή η αναρρίχηση στην εξουσία χωρίς να περιμένουν άλλα πέντε χρόνια ως τις προεδρικές εκλογές του 2019. Το σχέδιο είναι απλό. Να οξύνει τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης με όλα τα μέσα και να δημιουργήσει, μέσω μιας τεχνητής κρίσης σπανιότητας (τεράστιες ουρές για βασικά είδη διατροφής και προϊόντα καθημερινής χρήσης) μια γενικευμένη δυσαρέσκεια, ικανή να την εκμεταλλευτεί πολιτικά η Δεξιά. Αυτή η κατάσταση οργανώνεται συστηματικά από τον Δεκέμβρη του 2012 από τη δεξιά αντιπολίτευση και τους καπιταλιστές. Χωρίς αμφιβολία, η οικονομική κρίση της Βενεζουέλας είναι μεγάλη, όμως σε καμιά περίπτωση για τις ελλείψεις δεν ευθύνεται η κυβέρνηση. Πώς εξηγούνται λοιπόν οι ουρές σε μια χώρα που διπλασίασε τα τελευταία δύο χρόνια τις εισαγωγές στα προϊόντα διατροφής; Η Βενεζουέλα είναι μια χώρα που εξαρτάται σχεδόν αποκλειστικά από το πετρέλαιο, έχει μια εθνικοποιημένη πετρελαϊκή οικονομική δομή και τα έσοδα από το πετρέλαιο βρίσκονται στα χέρια του κράτους. Το κράτος κατέχει μεγάλες ποσότητες ξένου συναλλάγματος (δολάριο) και στη διαχείριση αυτού του συναλλάγματος θα πρέπει να ψάξουμε τη ρίζα του προβλήματος.

Υπάρχουν δύο δρόμοι σήμερα στη Βενεζουέλα, από τους οποίους «φιλτράρονται» τα πετρελαϊκά έσοδα. Ο ένας είναι οι τράπεζες και ο άλλος είναι η διαχείριση του εξωτερικού εμπορίου. Οι τράπεζες παρέχουν συνάλλαγμα στον ιδιωτικό τομέα για την εισαγωγή προϊόντων και ο ιδιωτικός τομέας κάνει ό,τι θέλει μ' αυτά τα χρήματα. Κυρίως αυτό που δεν κάνει ο ιδιωτικός τομέας είναι οτιδήποτε παραγωγικό, για να μην μιλήσουμε για τις ίδιες τις τράπεζες. Υπολογίζεται ότι τα τελευταία χρόνια 22 δις δολάρια, που μεταφέρθηκαν νόμιμα από την Κεντρική Τράπεζα σε ιδιωτικές εμπορικές τράπεζες εισαγωγών–εξαγωγών, έχουν «χαθεί». Σήμερα η κυβέρνηση ανταλλάσει το δολάριο μέσω τριών συναλλαγματικών μηχανισμών, σε αξία 6,3, 12, και 50 μπολίβαρ (το εθνικό νόμισμα) το δολάριο, ενώ στη μαύρη αγορά φτάνει έως και 150 μπολίβαρ.

Ποιός είναι πρακτικά ο μηχανισμός που δημιουργεί τις ελλείψεις; Μια μέρα, για παράδειγμα τη Δευτέρα, εξαφανίζονται από τη γειτονιά «Χ» πέντε προϊόντα, ο καφές, το αλεύρι, το κακάο, το ρύζι. Τα ίδια αυτά προϊόντα εμφανίζονται σε τρεις μέρες σε τεράστιες ποσότητες στη γειτονιά «Ψ», σε μικρή απόσταση από την «Χ». Μια άλλη μέρα, π.χ. την Τετάρτη, εμφανίζονται όλα αυτά τα προϊόντα, αλλά με μεγάλες ουρές αναμονής, στο τάδε σούπερ μάρκετ και σε δύο μέρες εξαφανίζονται ξανά για να επανεμφανιστούν σε μια εβδομάδα.

Προσπαθώντας να κερδίσει χρόνο, η κυβέρνηση έχει κάνει κάποιες παραχωρήσεις στο μεγάλο κεφάλαιο. Τον περασμένο Νοέμβρη τροποποίησε έναν νόμο που δίνει τη δυνατότητα σε τράπεζες και χρηματιστηριακές εταιρείες να μεταφέρουν νόμισμα μέσω τίτλων σε μπολίβαρ και δολάρια, παράλληλα με την επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία και χωρίς την αποκλειστική διαχείριση της Κεντρικής Τράπεζας της Βενεζουέλας. Ο νόμος λέει ότι εταιρείες και ιδιώτες μπορούν να αγοράζουν ξένο συνάλλαγμα από τρίτους σε μια «εναλλακτική αγορά ξένου συναλλάγματος». Ο νόμος είχε αναμορφωθεί από την κυβέρνηση Τσάβες, οδηγώντας στο κλείσιμο 50 χρηματιστηριακές εταιρείες, που αποδείχτηκε ότι κερδοσκοπούσαν πάνω στα συμφέροντα της οικονομίας και του λαού.

Η μπολιβαριανή διαδικασία διανύει σημαντικούς κινδύνους απ' αυτούς τους συμβιβασμούς προς το μεγάλο κεφάλαιο, όσο κι αν επιδιώκονται ως τακτικές κινήσεις. Ειδικά όσο η βιομηχανία και η αγροτική παραγωγή παραμένουν αδύναμες και η Βενεζουέλα αναγκάζεται να εισάγει τρόφιμα και καταναλωτικά είδη, τα πετρελαϊκά έσοδα –χωρίς μια κατά μέτωπο σύγκρουση με τους καπιταλιστές– θα γίνονται όλο και πιο επισφαλή. Χωρίς την εθνικοποίηση των τραπεζών και το κρατικό μονοπώλιο του εξωτερικού εμπορίου, είναι πολύ δύσκολο (αδύνατο) να υπάρξει παραγωγική διαχείριση του συναλλάγματος και να αλλάξει το παραγωγικό μοντέλο της Βενεζουέλας.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι πώς τα οικονομικά πλάνα που σχεδιάστηκαν από τις κυβερνήσεις του Τσάβες δεν έχουν προχωρήσει στο βαθμό που απαιτούν οι ανάγκες των μαζών και έχουν «κολλήσει» από μια άτολμη πολιτική συμβιβασμών, από τη δημιουργία μιας γραφειοκρατίας και την σχετική καθήλωση της επαναστατικής μπολιβαριανής διαδικασίας, της οποίας ηγούνταν ο Τσάβες. Τα σχέδια αυτά, το «Εθνικό Σχέδιο Σιμόν Μπολιβάρ» του 2006 και το «Σχέδιο για την Πατρίδα» του 2012 (που σχεδιάζει τον «σοσιαλισμό του 21ου αιώνα»), με το οποίο κέρδισε τις εκλογές ο Τσάβες, έχουν «μπλοκάρει» γιατί μεταξύ σχεδίου και οικονομίας προβάλει η έλλειψη γενικευμένου εργατικού ελέγχου.

Παραδοσιακά, αυτά τα τεράσια ποσά τα διαχειριζόταν μια μικρή ζάπλουτη ελίτ και μια παρασιτική μπουρζουαζία, που ιστορικά εξαρτιόταν από τον έλεγχο αυτού του πλούτου. Η «μπολιβαριανή επανάσταση» έκανε μια θεμελιώδη αλλαγή. Χρησιμοποίησε το μεγαλύτερο μέρος των πετρελαϊκών εσόδων για την καλυτέρευση της ζωής της συντριπτικής πλειοψηφία των φτωχών λαϊκών μαζών. Μετά από την εκδίωξη της ελίτ που διαχειριζόταν την κρατική πετρελαϊκή εταιρεία PDVSA, έγινε δυνατό να μειωθεί η φτώχεια από 40% στο 22%. Έγιναν ταυτόχρονα τεράστια βήματα στην πρόσβαση των φτωχών λαϊκών μαζών σε πόσιμο νερό, υγεία και παιδεία μέσω της άμεσης επέμβασης των «μπολιβαριανών αποστολών».

Όμως η παραγωγική αξιοποίηση των πετρελαϊκών εσόδων –κύρια αφετηρία της μπολιβαριανής διαδικασίας– σημαίνει και σύγκρουση με το οικονομικό/πολιτικό κατεστημένο της χώρας, που συνεχίζει να κατέχει σημαντική οικονομική δύναμη. Το κρίσιμο σημείο είναι πως δεν απαιτείται μια σύγκρουση μόνο με τα μεγάλα συμφέροντα, τους κεφαλαιοκράτες και τους ιμπεριαλιστές υποστηρικτές τους, αλλά και με μια νέα γραφειοκρατική γάγγραινα που έχει σχηματιστεί στη Βενεζουέλα (ο κόσμος την ονομάζει «μπολι–μπουρζουαζία»), που κερδίζει απ' τη διαχείριση των πετρελαϊκών εσόδων.

Η πολιτική του Τσάβες (ο μόνος που υπεράσπισε την ιδέα του σοσιαλισμού, σε μια εποχή όπου ούτε καν προφερόταν η λέξη) είχε την ικανότητα να κινητοποιεί τεράστιες μάζες κάθε φορά που το καθεστώς βρισκόταν σε κίνδυνο και μέσω αυτής της κινητοποίησης εμβάθυνε το πολιτικό προτσές, του οποίου στιγμές κλειδιά ήταν η επανεθνικοποίηση της κρατικής εταιρείας πετρελαίου PDVSA και η επικύρωση του νέου Συντάγματος της Βενεζουέλας. Αυτός είναι και ο μοναδικός δρόμος μέσω του οποίου μπορεί να βαθύνει η μπολιβαριανή διαδικασία, να παρθούν ριζοσπαστικά μέτρα σε αντικαπιταλιστική κατεύθυνση, να γενικευτεί ο εργατικός έλεγχος και να γίνουν πιο αποφασιστικά βήματα σε ρήξη με το ντόπιο και παγκόσμιο κεφάλαιο και τους ιμπεριαλιστές.

■ *Paulin Bubullima*

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

Τέσσερα χρόνια μετά την Αραβική Άνοιξη η φλόγα της επανάστασης εξακολουθεί να καίει

■ *Μαρία Κτιστάκη*

Με την πιο αιματηρή καταστολή από την εγκαθίδρυσή της, «τίμησε» η στρατιωτική χούντα του Αλ Σίσι την τέταρτη επέτειο της Αραβικής Άνοιξης στην Αίγυπτο. Οι μαζικές ειρηνικές αντικυβερνητικές διαδηλώσεις στο Κάιρο και άλλες πόλεις σημαδεύτηκαν από 15 νεκρούς και δεκάδες τραυματίες. Ένα χαρακτηριστικό γεγονός ήταν η κτηνώδης δολοφονία από την αστυνομία της αγωνίστριας Σάιμα αλ Σαμπάχ, τη στιγμή που κατέθετε στεφάνι στη μνήμη των πεσόντων της εξέγερσης. Η Σάιμα ξεψύχησε στα χέρια του συντρόφου της, που μάταια φώναζε στους αστυνομικούς να καλέσουν ασθενοφόρο.

Η ειρωνεία της ιστορίας θέλησε να ανακοινωθεί λίγες μέρες πριν την επέτειο η αθώωση του Μουμπάρακ, του δικτάτορα που ανατράπηκε από την εξέγερση, τόσο για τις κατηγορίες για διαφθορά όσο και για το θάνατο 846 ανθρώπων και τον τραυματισμό τουλάχιστον 6.000 ακόμα, κατά τις 18 μέρες των γεγονότων στην πλατεία Ταχρίρ. Είχε προηγηθεί η απόσυρση των κατηγοριών που είχαν απαγγελθεί στους γιους του για κατάχρηση εκατομμυρίων ευρώ, καθώς και η απαλλαγή επτά ανώτατων αξιωματούχων του καθεστώτος του.

Πρωτοφανής Καταστολή

Η άνοδος του Σίσι στην προεδρία σηματοδότησε την παλινόρθωση του παλιού καθεστώτος, με πολύ πιο βίαια και απροκάλυπτα δικτατορικά χαρακτηριστικά, αλλά και την προσκόλλησή του στον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό. Δεν είναι μόνο οι αθωωτικές αποφάσεις και η σταδιακή επιστροφή των περισσότερων στελεχών του καθεστώτος Μουμπάρακ στις θέσεις τους, που αποτελεί πρόκληση για τον αιγυπτιακό λαό, που εξεγέρθηκε απαιτώντας δουλειά, κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα και ελευθερία. Είναι, πολύ περισσότερο, ότι η μόνη απάντηση που έχει να δώσει το στρατιωτικό καθεστώς στα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα, που έχουν ξεφύγει από κάθε έλεγχο, και στο 40% του πληθυσμού που ζει σε συνθήκες ακραίας φτώχειας είναι περισσότερη λιτότητα και καταστολή.

Ο περιορισμός των Αδελφών Μουσουλμάνων (ΑΜ) χρησιμοποιείται, φανερά πια, ως μέσο για την κατάργηση κάθε συλλογικού και ατομικού δικαιώματος: με ειδικό νόμο έχει απαγορευτεί κάθε μορφή διαμαρτυρίας και έχει βγει εκτός νόμου όχι μόνο η οργάνωση των ΑΜ αλλά και το κίνημα της 6ης Απρίλη. Η εισβολή του στρατού και της αστυνομίας στα πανεπιστήμια είναι σύνηθες φαινόμενο, έχουν στηθεί μηχανισμοί ελέγχου και οι πρυτάνεις διορίζονται από τον Σίσι. Σε ολόκληρες περιοχές, όπως στη χερσόνησο του Σινά, έχει κηρυχτεί στρατιωτικός νόμος, με πρόσχημα την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας (ανεπιτυχώς, όπως έδειξαν οι πρόσφατες βομβιστικές επιθέσεις των τζιχαντιστών). Ο έλεγχος των ΜΜΕ είναι σχεδόν απόλυτος και η διαστρέβλωση της ενημέρωσης πλήρης. Αρκεί η παραμικρή κριτική στο καθεστώς – ακόμα και από όσους το στήριξαν όταν ανέτρεψε τη δημοκρατικά εκλεγμένη κυβέρνηση των ΑΜ – για να βρεθεί κάποιος στη φυλακή με συνοπτικές διαδικασίες στα στρατοδικεία. Ο αριθμός των πολιτικών κρατουμένων ήδη ξεπερνά τις 41.000 – ανάμεσά τους μέλη φιλελεύθερων και αριστερών οργανώσεων και υπερασπιστές των ανθρώπινων δικαιωμάτων – ενώ τουλάχιστον 3.000 οπαδοί των ΑΜ έχουν δολοφονηθεί. Ενώ ο Μουμπάρακ και οι αξιωματούχοι του αφήνονται ελεύθεροι, ο πρώην πρόεδρος Μόρσι βρίσκεται στη φυλακή, καταδικασμένος 3 φορές σε θάνατο, ενώ σε θάνατο καταδικάστηκαν και 183 μέλη των ΑΜ που συμμετείχαν στις αιματηρές διαδηλώσεις του Αυγούστου του 2013.

Ο Προθυμότερος Σύμμαχος

Όσον αφορά την εξωτερική πολιτική της χούντας, η πρόσδεσή της στον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό και τους συμμάχους του ξεπερνά κάθε προηγούμενο. Αποτελεί το πιο ένθερμο μέλος της συμμαχίας των προθύμων που μάζεψε ο Ομπάμα κατά των τζιχαντιστών. Στα απώτερα σχέδια της χούντας υπάρχει η επιδίωξη ο «πόλεμος κατά της τρομοκρατίας» να συμπεριλάβει τους ΑΜ, τη Χαμάς και όποια άλλη απειλή για τα συμφέροντά της εμφανιστεί. Οι σχέσεις Αιγύπτου – Ισραήλ περνάνε την καλύτερη φάση τους, προοιωνίζοντας μια συμμαχία που μόνο τρόμο μπορεί να προκαλεί στους λαούς της περιοχής. Μετά το κλείσιμο των συνοριακών περασμάτων προς τη Γάζα και την καταστροφή, από τον αιγυπτιακό στρατό, των παλαιστινιακών σπιτιών στα σύνορα και των τούνελ που επέτρεπαν τον ανεφοδιασμό των Παλαιστινίων, έχουν φτάσει στο σημείο να επιτρέπουν τη διεξαγωγή στρατιωτικών επιχειρήσεων στην αποστρατιωτικοποιημένη ζώνη του Σινά. Εξίσου στενή είναι η συνεργασία της χούντας με τις μοναρχίες του Κόλπου, που την χρηματοδοτούν αφειδώς, προκειμένου να αποτρέψουν οποιαδήποτε εξέγερση που μπορεί να απειλήσει την τάξη πραγμάτων στην περιοχή και, κατά συνέπεια, τα δικά τους καθεστώτα.

Υποχώρηση, Όχι Ήττα

Όσο απελπιστική κι αν δείχνει η κατάσταση, όχι μόνο στην Αίγυπτο αλλά σε όλες σχεδόν τις χώρες από όπου πέρασε η Αραβική Άνοιξη και σήμερα σπαράσσονται από εμφυλίους, την επέλαση των τζιχαντιστών και την «ανθρωπιστική» επέμβαση της Δύσης, είναι λάθος να θεωρούμε ότι ήρθε το τέλος των επαναστατικών διεργασιών που ξεκίνησαν το 2010-11. Οι κοινωνικοί και οικονομικοί παράγοντες που τις δημιούργησαν είναι ακόμα εκεί, πυροδοτώντας μια εκρηκτική δυναμική, που δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται για πολύ με την καταστολή και την επιβολή δικτατοριών ή την ενίσχυση φονταμενταλιστικών θρησκευτικών δυνάμεων, που θεωρούνται μικρότερο κακό και εξυπηρετούν στο να εκτρέπουν τα κοινωνικά κινήματα από τον προοδευτικό, ανατρεπτικό τους χαρακτήρα (ο Ισλαμικός Στρατός είναι, εν μέρει, δημιούργημα αυτών των πολιτικών).

Στην Αίγυπτο, η τάση ανασυγκρότησης των αγώνων και του κινήματος επιμένει, παρά την άγρια καταστολή. Οι διαδηλώσεις που οργανώνονται παρά τις απαγορεύσεις, τις συλλήψεις και τις εν ψυχρώ δολοφονίες διαδηλωτών και αγωνιστών, οι απεργίες και οι απεργίες πείνας αποτελούν ενδείξεις μιας τεράστιας επαναστατικής ενέργειας που ψάχνει το δρόμο προς τη ριζοσπαστική κοινωνική αλλαγή. Το ίδιο σηματοδοτούν και οι διαμάχες που έχουν ξεσπάσει και διογκώνονται στα πλαίσια του πολυσυλλεκτικού αντικαθεστωτικού συνασπισμού που δημιουργήθηκε κατά την εξέγερση, αντιτάχθηκε στην πολιτική των ΑΜ και τώρα εξετάζει τη στάση του απέναντι στο στρατό.

Παγιδευμένοι σε δύο Αντιδραστικούς Πόλους

Είναι αλήθεια ότι οι κοινωνικές δυνάμεις που αναδείχτηκαν κατά την Αραβική Άνοιξη παγιδεύτηκαν ανάμεσα στον στρατό και τους ΑΜ, που προσπάθησαν να χρησιμοποιήσουν το κίνημα προς το συμφέρον τους. Ο στρατός, το «βαθύ κράτος», η ραχοκοκαλιά του παλιού καθεστώτος, προσπαθεί να το διασώσει με τα δύο πραξικοπήματα που πραγματοποίησε: το πρώτο, όταν μετά την εξέγερση άρπαξε την εξουσία με το Ανώτατο Στρατιωτικό Συμβούλιο, και το δεύτερο, όταν έσπευσε να «εκφράσει» τη λαϊκή δυσαρέσκεια ενάντια στην πολιτική των ΑΜ με μια νέα δικτατορία. Μπορεί να έχει καταφέρει, ως τώρα, να παρουσιάζεται ως ουδέτερος θεσμός που υπηρετεί το λαό, όμως ο ρόλος του αποκαλύπτεται όλο και περισσότερο όσο αυξάνονται οι κοινωνικές πιέσεις και αυτός δεν κάνει τίποτα άλλο παρά να φροντίζει τη διασφάλιση των συμφερόντων και των προνομίων του, προσφέροντας γη και ύδωρ στους ιμπεριαλιστές και τους συμμάχους τους. Οι ΑΜ, από την άλλη, όχι μόνο απέτυχαν να λύσουν οποιοδήποτε από τα καυτά οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα στο διάστημα που βρέθηκαν στην εξουσία, αφού ακολούθησαν τις πολιτικές των προκατόχων τους και υποτάχθηκαν στις επιταγές των ιμπεριαλιστών και του ΔΝΤ, αλλά κυβέρνησαν με αλαζονεία, διατήρησαν πολύ καλές σχέσεις με το στρατό, εξυμνώντας το ρόλο του στην επανάσταση, και ενδιαφέρθηκαν μόνο να πάρουν τον έλεγχο των κρατικών θεσμών. Δεν έχουν κάνει την παραμικρή αυτοκριτική για την αυταρχική και αντιλαϊκή διακυβέρνησή τους και αρνούνται να στηρίξουν τις πολυάριθμες εργατικές κινητοποιήσεις που καταστέλλονται βάναυσα από τη χούντα.

Το Κίνημα σε Σταυροδρόμι

Το κοινωνικό κίνημα στην Αίγυπτο, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή, βρίσκεται σε ένα σταυροδρόμι στην επαναστατική διαδικασία που ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2011 και που θα διαρκέσει πολλά χρόνια πριν δούμε την τελική της έκβαση. Θα υποστεί υποχωρήσεις, σαν την τωρινή, ή ακόμα και ήττες. Το κλειδί είναι να συνειδητοποιήσει το ίδιο το κίνημα ότι δεν αρκεί η ανατροπή ενός δικτάτορα, ούτε οι εκλογές για να αλλάξει ένα καθεστώς και ακόμα ότι: α) το παλιό καθεστώς, που στηρίζεται από τις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, θα χρησιμοποιήσει όλα τα μέσα για να επιβιώσει, ακόμα και τη μεγαλύτερη βαρβαρότητα, συνεπώς το κίνημα πρέπει να είναι έτοιμο να απαντήσει με βία, β) ότι τόσο ο στρατός όσο και ισλαμικές φονταμενταλιστικές δυνάμεις όπως οι ΑΜ έπαιξαν, παίζουν και θα συνεχίσουν να παίζουν αντιδραστικό ρόλο, καθώς τα συμφέροντα και η ιδεολογία τους δεν μπορούν να συνυπάρξουν με την κοινωνική δικαιοσύνη, τις ατομικές ελευθερίες, την ισότητα και την εργασιακή ασφάλεια που απαιτεί ο λαός, γ) ότι χρειάζεται να έρθει σε ρήξη με τους δύο αυτούς αντιδραστικούς πόλους, με το ίδιο το κοινωνικοπολιτικό σύστημα, που εμποδίζει την κοινωνική, οικονομική και πολιτική αλλαγή, να αναδείξει τη δική του ηγεσία και να δημιουργήσει τη δική του στρατηγική, που θα οδηγήσει στην οικοδόμηση ενός επαναστατικού πόλου και θα επιβάλει τα εργατικά και λαϊκά συμφέροντα.

1905

Η «γενική δοκιμή» της ρώσικης επανάστασης

Ο πόλεμος της τσαρικής Ρωσίας με την Ιαπωνία (1904) όξυνε τις αντιθέσεις στο εσωτερικό της χώρας, επιταχύνοντας τις επαναστατικές διαδικασίες. Η κρίση του 1900–03 χτύπησε τη βιομηχανία, η ανεργία εξαπλώθηκε, χειροτέρευσαν οι εργασιακές συνθήκες, μικροί και μεσαίοι παραγωγοί εξαφανίστηκαν, ενώ αυξήθηκε η συγκέντρωση και συγκεντροποίηση του κεφαλαίου. Η ανάπτυξη του εργατικού κινήματος ανάγκασε τον τσαρισμό να παραχωρήσει κάποιες ελευθερίες, για να προσελκύσει την αστική τάξη. Οι μπολσεβίκοι χρησιμοποιούν την «φιλελεύθερη άνοιξη» για να οργανώσουν το εργατικό κίνημα. Με την αντιπολεμική τους προπαγάνδα, μπαίνουν επικεφαλής των γεγονότων.

Το Δεκέμβριο του 1904, κηρύχθηκε απεργία στο εργοστάσιο Πουτίλοφ στην Πετρούπολη. Συμπαθούντες απεργοί προχώρησαν σε παρόμοιες ενέργειες, με τον αριθμό πλέον να ξεπερνά τις 80 χιλιάδες απεργούς. Ο ιερέας Γκαπόν, σαν επικεφαλής υποστηριζόμενου από την αστυνομία εργατικού συνδικάτου, οδήγησε μια τεράστια πορεία στα Χειμερινά Ανάκτορα, για να παραδώσουν ψηφίσματα στον Τσάρο. Τα πυρά του στρατού έριξαν πάνω από 100 νεκρούς. Η Ματωμένη Κυριακή (9 Γενάρη) προκάλεσε δημόσια οργή και απεργίες στα βιομηχανικά κέντρα. Το απεργιακό κύμα σαρώνει επίσης την Πολωνία, Φινλανδία και Βαλτική. Μέχρι τον Φεβρουάριο, ξέσπασαν απεργίες στον Καύκασο και σε γειτονικές με τη Ρωσία ιρανικές πόλεις. Τον Απρίλιο, οι απεργίες σάρωσαν τα Ουράλια. Τον Μάρτιο, τα ακαδημαϊκά ιδρύματα αναγκάστηκαν να κλείσουν, συνδέοντας τους ριζοσπαστικούς φοιτητικούς κύκλους με την απεργιακή κίνηση. Η απεργία των σιδηροδρόμων στις 21 Οκτώβρη μετατράπηκε σε γενική απεργία στην Πετρούπολη και Μόσχα. Αυτή ανέδειξε το βραχύβιο Σοβιέτ της Πετρούπολης, με ηγέτη τον Τρότσκι, που οργάνωνε 200 εργοστάσια και συντόνιζε 2 εκ. απεργούς.

Ο πόλεμος ανατάραξε τις εφεδρείες του στρατού, με ναυτικές ανταρσίες να ξεσπούν σε όλα τα σημαντικά λιμάνια και την «αποκατάσταση της τάξης» να αφήνει πίσω της δύο χιλιάδες νεκρούς. Σύντομα οι ανταρσίες συντρίφτηκαν, καθώς η στρατιωτική ηγεσία παρέμενε προσκείμενη στον Τσάρο.

Οι εθνικές ομάδες είχαν εξαγριωθεί απ' την πολιτική εκρωσισμού. Πολωνοί, Φινλανδοί και Βαλτικές Ακτές επεδίωκαν αυτονομία, ελευθερία χρήσης της γλώσσας τους, ανάπτυξης της κουλτούρας τους. Στον Καύκασο είχαν ξεσπάσει φυλετικές ταραχές μεταξύ Αρμενίων και Τατάρων, επηρεάζοντας τις πετρελαιοπηγές του Μπακού και –μαζί με την απεργία των σιδηροδρόμων– παραλύοντας τη χώρα.

Ο Τσάρος διόρισε μια επιτροπή εξέτασης των «αιτιών δυσφορίας», που αποτελούνταν από κυβερνητικούς αξιωματούχους, υψηλόβαθμους στρατιωτικούς, διευθυντές εργοστασίων και σκόπευε να συμπεριλάβει εκπροσώπους των εργατών, όμως αυτό μποϋκοταρίστηκε απ' τους σοσιαλδημοκράτες που πρότειναν κλιμάκωση των απεργιών και η επιτροπή διαλύθηκε σύντομα, με τον τσάρο να συμφωνεί νέες παραχωρήσεις. Στα μέσα Φλεβάρη, το διάταγμα Μπουλίγκιν παραχωρούσε συμβουλευτική συνέλευση, θρησκευτική ανεκτικότητα, ελευθερία λόγου και κάποιες παραχωρήσεις σε εθνικές μειονότητες, καθώς και μέτρα για τους αγρότες. Στα τέλη Μάη, 300 τοπικοί αντιπρόσωποι στη Μόσχα ζήτησαν λαϊκή εκπροσώπηση, ενώ ο Τσάρος έδινε υποσχέσεις για σύγκλιση συνέλευσης αντιπροσώπων του λαού και στις 18 Φεβρουαρίου συμφώνησε στη δημιουργία Κρατικής Δούμας, συμβουλευτικού όμως χαρακτήρα. Οι κυβερνητικές αδυναμίες και οι εκλογικοί περιορισμοί διπλασίασαν τις απεργιακές ταραχές. Το Σοβιέτ της Πετρούπολης κάλεσε σε γενική απεργία, άρνηση πληρωμής φόρων και ανάληψη των καταθέσεων απ' τις τράπεζες. Το καλοκαίρι ξέσπασαν πολλές αγροτικές εξεγέρσεις.

Το «Οκτωβριανό Μανιφέστο» του Τσάρου, υπό την καθοδήγηση του κόμη Βίτε, παρέθετε βασικά πολιτικά αιτήματα, όπως συγκρότηση πολιτικών κομμάτων, καθολική ψηφοφορία και εγκαθίδρυση Δούμας σαν βασικό νομοθετικό σώμα. Η διακήρυξη έφερε εκδηλώσεις υποστήριξης. Οι απεργίες στην Πετρούπολη τερματίστηκαν ή κατέρρευσαν, παραχωρήθηκε πολιτική αμνηστία. Μαζί όμως ήρθε η αντίδραση των Μαύρων Εκατονταρχιών. Οι φιλελεύθεροι αστοί ήταν ικανοποιημένοι, προετοιμαζόμενοι για τις εκλογές, ενώ οι επαναστάτες σοσιαλδημοκράτες καλούσαν σε ένοπλη εξέγερση. Πολλές ένοπλες ενέργειες δεν είχαν κάποιο στόχο, περιλάμβαναν πράξεις ατομικής τρομοκρατίας και τελικά πνίγηκαν στο αίμα. Ο Υπερσιβηρικός έπεσε στα χέρια στασιαστών που γυρνούσαν ηττημένοι και εξαθλιωμένοι απ' το μέτωπο, σύντομα όμως κι εκεί επιβλήθηκε «τάξη». Στις αρχές Δεκεμβρίου 1905, ακολούθησε γενική απεργία των βιομηχανικών εργατών, που αντιμετωπίστηκαν από στρατεύματα. Μια εβδομάδα αργότερα, παρουσιάστηκε το Σύνταγμα Σιεμενόφσκι, για να τσακίσει τις διαδηλώσεις και ν' απομονώσει τα απεργιακά κέντρα. Στις 18 Δεκεμβρίου, μετά από πολυήμερες μάχες και χίλιους νεκρούς, οι εργάτες παραδόθηκαν. Η τελευταία απεργιακή ανάσα έσβησε στη Μόσχα το Δεκέμβριο του 1905. Η επανάσταση είχε 14 χιλιάδες νεκρούς και 75 χιλιάδες φυλακισμένους.

Η Ρωσία γνώριζε μια καπιταλιστική ανάπτυξη μ' ένα προλεταριάτο συγκεντρωμένο σε αστικά κέντρα και μεγάλα εργοστάσια, που ζούσε εξαθλιωμένο σε υπόγεια, παράγκες και θαλάμους εργοστασίων, με εργάσιμη μέρα 13 ωρών, εξευτελιστικούς μισθούς και διατροφή. Μαζί με τους εργάτες, μπήκαν στο κίνημα αγρότες που στέναζαν απ' το ζυγό των μεγαλοτσιφλικάδων. Για πρώτη φόρα σχηματίστηκε συμμαχία εργατών–αγροτών, με την ηγεσία της εργατικής τάξης. Δυνάμωσε το επαναστατικό κίνημα στο στρατό (αποκορύφωμα η εξέγερση στο θωρηκτό Ποτέμκιν). Σ' αυτή την επανάσταση, δημιουργήθηκαν τα σοβιέτ, στα οποία ο Λένιν και ο Τρότσκι έβλεπαν τη νέα μορφή εξουσίας του προλεταριάτου, που είχε τεθεί επικεφαλής όλων των καταπιεσμένων κοινωνικών ομάδων, ενώ η φιλελεύθερη αστική τάξη έδειξε την ανανδρία και προσκόλλησή της στον τσαρισμό, υπό το φόβο των κατώτερων τάξεων. Το 1905, όπως έγραψε ο Τρότσκι, ήταν ο πρόλογος που έκλεινε μέσα του όλα τα στοιχεία του δράματος της νικηφόρας επανάστασης του 1917, αν και ακόμα δεν έφταναν ως το τέλος, καθώς οι επαναστατικές δυνάμεις εκδηλώνοντας για πρώτη φορά, τους έλειπε η σιγουριά και η πείρα.

70 χρόνια από τη Συμφωνία της Βάρκιζας

Βάρκιζα, 2/2/1945, Άρθρον 6ο: «*Άμα τη δημοσιεύσει του παρόντος, αποστρατεύονται αι ένοπλοι δυνάμεις Αντιστάσεως και συγκεκριμένως ο ΕΛΑΣ…*».

– Προκήρυξη ΚΕ ΕΛΑΣ, 15/2/1945: «*Η συμφωνία της 12ης Φλεβάρη τερματίζει τον ένοπλο αγώνα σας… ήρθε η ώρα να καταθέσετε τα δοξασμένα όπλα σας. Όμως το έργο σας δεν ολοκληρώθηκε, η κατοχύρωση της λαϊκής κυριαρχίας… περιμένει την πραγματοποίησή της.*»

Η λέρα της προδοσίας δεν θα ξεπλυθεί ποτέ από την σταλινική ηγεσία του ΚΚΕ, που επικεφαλής ενός λαϊκού στρατού, μέσα σε μια επαναστατική κατάσταση, παρέδωσε τις εργατο–αγροτικές μάζες δεμένες χειροπόδαρα σ' ένα παραπαίον αστικό καθεστώς και στους ιμπεριαλιστές.

Το καλοκαίρι του 1941, η τριπλή κατοχή της Ελλάδας επιβάλλει ένα καθεστώς ακραίας εξαθλίωσης και πείνας, τρομοκρατίας και εκτελέσεων, εθνικής καταπίεσης. Ήδη την άνοιξη του 1942, η αυθόρμητη αντίσταση του ελληνικού λαού οδηγεί στη δημιουργία των πρώτων ομάδων του ΕΛΑΣ, με σημαντική συμβολή ορισμένων μεσαίων στελεχών του ΚΚΕ, όπως οι Βελουχιώτης, Βαφειάδης. Όσο αναπτύσσεται και απελευθερώνει περιοχές στην ύπαιθρο, τόσο δημιουργείται μια κατάσταση δυαδικής εξουσίας απέναντι στους Ναζί και τις δοτές κυβερνήσεις. Πόσο μάλλον που οι λαϊκές μάζες δεν εχθρεύονταν μόνο τους κατακτητές, αλλά και μια αστική τάξη που είτε είχε συνεργαστεί με τους γερμανούς ιμπεριαλιστές (κυβερνήσεις Τσολάκογλου, Ράλλη) είτε φύγει στο Κάιρο.

Οκτώβριος 1944: τα γερμανικά στρατεύματα αποσύρονται μισοδιαλυμένα, δίνοντας μια εξαιρετική ευκαιρία στον ΕΛΑΣ να τα αποτελειώσει και να χρησιμοποιήσει τον εξοπλισμό τους. Η εντολή δεν δόθηκε ποτέ. Και ενώ η χώρα άδειαζε απ' τα στρατεύματα κατοχής, αρκούσε η μεταφορά μονάδων του ΕΛΑΣ στην Αθήνα και η ανακήρυξη της κατάληψης της εξουσίας. Αντίθετα όμως εγκαθίσταται, καλωσορισμένος απ' το ΕΑΜ/ΚΚΕ, βρετανικός στρατός υπό τη διοίκηση του στρατηγού Σκόμπι και η κυβέρνηση «εθνικής ενότητας» του Παπανδρέου.

Οι οδηγίες του Τσόρτσιλ ήταν σαφείς: «ενεργήστε σαν να βρίσκεστε σε εξεγερμένη πόλη». Οι βρετανοί ιμπεριαλιστές ήξεραν ότι, παρά την μετριοπαθή στάση του ΚΚΕ, το αστικό καθεστώς δεν μπορούσε ν' αναστυλωθεί χωρίς τη συντριβή των εξοπλισμένων μαζών. Ο Σκόμπι διατάζει διάλυση του ΕΛΑΣ. Το ΚΚΕ απαντάει με (άοπλη) διαδήλωση στις 3 Δεκέμβρη, που πνίγεται στο αίμα. Ξεσπάνε τα Δεκεμβριανά, όπου ο λαός της Αθήνας μάχεται τον βρετανικό στρατό, περιμένοντας μάταια ενισχύσεις από τα επίλεκτα σώματα του ΕΛΑΣ, των οποίων ο κύριος όγκος στάλθηκε αποπροσανατολιστικά στην Ήπειρο, ενώ οι δυνάμεις του Καπετάν Γιώτη δεν μπήκαν ποτέ στην Αθήνα. Μετά την ήττα, ακολούθησε η υπογραφή της κατάπτυστης συμφωνίας της Βάρκιζας.

Στους ισχυρισμούς των σύγχρονων σταλινικών ότι ο «δυσμενής συσχετισμός δυνάμεων» και ο «πανίσχυρος βρετανικός ιμπεριαλισμός» δεν επέτρεψαν την κατάληψη της εξουσίας, το ΠΓ του ΚΚΕ, σε προκήρυξή του στο αποκορύφωμα των Δεκεμβριανών (17 Δεκέμβρη) ξεμπροστιάζεται μόνο του: «*Το ΚΚΕ, εκφράζοντας τη θέληση του ελληνικού λάου να λύσει δημοκρατικά τα εσωτερικά του προβλήματα και να αποφευχθεί ο εμφύλιος πόλεμος, με επιμονή και συνετή πολιτική πέτυχε να συγκροτηθεί Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας.... Στην περίοδο της απελευθέρωσης, όταν οι αντίπαλοί του φοβόνταν ότι θα καταλάβει την εξουσία, όπως μπορούσε να το κάμει, το ΚΚΕ απέδειξε περίτρανα την ειλικρίνεια και εντιμότητα των δημοκρατικών του σκοπών*».

Η ηγεσία του ΚΚΕ όχι μόνο δεν είχε στόχο να πάρει την εξουσία, αλλά ήθελε αναστύλωση του διαλυμένου αστικού καθεστώτος, με αναβαθμισμένο ρόλο του ΚΚΕ – γι' αυτό και οι προδοτικές συμφωνίες σε Λίβανο– Καζέρτα (προαναγγελτικές της Βάρκιζας). Το ΚΚΕ ήταν δέσμιο των προπολεμικών ήδη «αναλύσεών» του για τον χαρακτήρα του ελληνικού κοινωνικού σχηματισμού και της επικείμενης επανάστασης. Η προδοσία και η ήττα είχαν δρομολογηθεί από τις αποφάσεις της 6ης ολομέλειας του ΚΚΕ το 1934, γέννημα της γραφειοκρατικοποίησης του ΚΚΕ, της υποταγής του στην σταλινική Κομιντέρν, παρά τη μάχη της Αριστερής Αντιπολίτευσης (Σπάρτακος) του Π. Πουλιόπουλου. Αν το ΚΚΕ αρκούνταν σε ελιγμούς συμβιβασμού, αρνούνταν να πάρει την εξουσία, χρησιμοποιούσε το αντάρτικο ως βραχίονα πίεσης, ήταν γιατί προσπαθούσε να πραγματοποιήσει το πρώτο στάδιο του προγράμματός του: την ολοκλήρωση της αστικοδημοκρατικής επανάστασης, σε συνεργασία με αστικές δυνάμεις, την απαλλαγή απ' τα «φεουδαρχικά κατάλοιπα», για να «ολοκληρωθεί» η καπιταλιστική ανάπτυξη και η Ελλάδα να είναι έτοιμη για το επόμενο στάδιο, τη σοσιαλιστική επανάσταση.

Μ' αυτό το αντιμαρξιστικό, καταστροφικό πρόγραμμα, που πετούσε στα σκουπίδια τα διδάγματα της Οκτωβριανής Επανάστασης, η ηγεσία του ΚΚΕ πρόδωσε την εργατική τάξη και την ελληνική επανάσταση. Η αίγλη που ασκούσε στις λαϊκές μάζες, λόγω της Σοβιετικής Ένωσης, σε συνδυασμό με την εξολόθρευση οποιασδήποτε αντιπολιτευόμενης φωνής από την ΟΠΛΑ (Οργάνωση Περιφρούρησης Λαϊκού Αγώνα), δεν επέτρεψε στο ελληνικό εργατικό κίνημα να ακολουθήσει μια διαφορετική, επαναστατική πολιτική. Οι έλληνες τροτσκιστές, κυνηγημένοι τριπλά από αστούς, φασίστες και σταλινικούς, παρακολουθούσαν το ΚΚΕ να επιβεβαιώνει τις εκτιμήσεις και προειδοποιήσεις τους, όπως είχαν εκτεθεί στο βιβλίο «Δημοκρατική ή Σοσιαλιστική Επανάσταση;» του Π. Πουλιόπουλου (είχε γραφτεί προπολεμικά ως απάντηση στην 6η Ολομέλεια).

Με τη Συμφωνία της Βάρκιζας, η ηγεσία του ΚΚΕ εξασφάλισε ασυλία για τον εαυτό της, ενώ παρέδωσε τους λαϊκούς αγωνιστές στη λύσσα της αντίδρασης, καθώς διώκονταν με το πρόσχημα των «μη πολιτικών» εγκλημάτων. Η Βάρκιζα, η παράδοση των όπλων, η επαίσχυντη προδοσία, θα ήταν ο αποφασιστικός σταθμός για το τσάκισμα της ελληνικής επανάστασης και την ολοκλήρωσή της στον εμφύλιο 1946–49 που ακολούθησε.

Ουκρανία

Βαθαίνει η σύγκρουση

■ *Κώστας Δικαίος*

Την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές φαίνεται εξελίσσεται μια μεγάλη επίθεση των ανταρτών του Ντονμπάς σ' όλη τη γραμμή του μετώπου, για να βελτιώσουν τις θέσεις τους καταλαμβάνοντας στρατηγικά σημεία της νοτιοανατολικής Ουκρανίας, που θα καθιστούν τους θύλακες περισσότερο βιώσιμους σε περίπτωση μιας μελλοντικής συμφωνίας. Παρά τις λεκτικές εκκλήσεις του Πούτιν και την αυξανόμενη πίεση της Ε.Ε. προς τη Ρωσία, οι αντιφασίστες αντάρτες απέρριψαν τη συνέχιση των συνομιλιών στο Μινσκ, καθιστώντας τη συμφωνία εκεχειρίας του Σεπτέμβρη νεκρό γράμμα, και κάλεσαν σε επιστράτευση 100.000 ανδρών για να πολεμήσουν εναντίον των ουκρανικών δυνάμεων. Άμεση στρατιωτική πίεση ασκήθηκε στο αεροδρόμιο του Ντονιέτσκ, απ' όπου ο ουκρανικός στρατός και τα φασιστικά τάγματα που τον συνδράμουν αναγκάστηκαν να αποχωρήσουν μετά από μήνες συγκρούσεων! Τώρα επιχειρείται να καταληφθεί η πόλη Ντεμπάλτσεβε, οδικός και σιδηροδρομικός κόμβος μεταξύ των δύο προπύργιων των ανταρτών Ντονέτσκ και Λουγκάνσκ. Στο στόχαστρό τους φαίνεται είναι και η Μαριούπολη στην Αζοφική Θάλασσα, που βρίσκεται στον παράκτιο δρόμο που συνδέει Ρωσία και Κριμαία. Η κατάληψη της Μαριούπολης αποτελεί στρατηγικό στόχο, αφού μπορεί να θέσει τη βάση για το σπάσιμο του χερσαίου αποκλεισμού της Κριμαίας. Η σύγκρουση δεν περιορίζεται μόνο στο μέτωπο, αφού όλα δείχνουν ότι ο ουκρανικός στρατός –που μάλλον δυσκολεύεται να κρατήσει τις θέσεις του– βομβαρδίζει τις πόλεις με θύματα αμάχους (για να εισπράξει ανάλογη απάντηση από τους αυτονομιστές, όπως δείχνουν τα θύματα στην Μαριούπολη, αν και δεν πρέπει να αποκλείεται το ενδεχόμενο προβοκάτσιας).

Οι λόγοι αναζωπύρωσης των συγκρούσεων πρέπει ν' αναζητηθούν στη στρατηγική σύγκρουση του ρώσικου ιμπεριαλισμού με τους ιμπεριαλιστές των ΗΠΑ–Ε.Ε. Είναι φανερό ότι οι τελευταίοι δεν φαίνονται καθόλου διατεθειμένοι να χαλαρώσουν την περικύκλωση και απομόνωση της Ρωσίας. Συνεχίζουν να στηρίζουν τους φασίστες του Κιέβου και πρόσφατα φαίνεται ότι οι ΗΠΑ αποφάσισαν να ενισχύσουν την Ουκρανία με οπλισμό συνολικής αξίας 3 δις δολαρίων, συμπεριλαμβανομένων αντιαρματικών πυραύλων, μη επανδρωμένων αναγνωριστικών αεροσκαφών, τεθωρακισμένων και ραντάρ! Από κοντά η Ε.Ε., στην πρόσφατη συνεδρίαση των υπουργών εξωτερικών, με αφορμή τη σφαγή στη Μαριούπολη (για την ανάλογη σφαγή στο Ντονμπάς δεν κούνησαν δαχτυλάκι) αποφάσισαν παράταση των κυρώσεων ενάντια στη Ρωσία μέχρι τον Ιούλιο, όταν το ρούβλι, το χρηματιστήριο της Μόσχας και η τιμή του πετρελαίου σημειώνουν νέα πτώση. Μέσα σ' αυτό το κλίμα, ο οίκος αξιολόγησης Standards and Poor's υποβάθμισε κατά μια βαθμίδα την πιστοληπτική ικανότητα της Ρωσίας, τοποθετώντας την στην κατηγορία BB+, κοντολογίς «σκουπίδι»! Οι φασίστες του Κιέβου συνεχίζουν να πιέζουν τους αντάρτες. Παρά τους 5.000 νεκρούς της σύγκρουσης που ξεκίνησε εδώ και 9 μήνες δεν φαίνεται κανένα είδος υποχώρησης των φασιστών. Αντίθετα, τις τελευταίες μέρες έχουμε τη μεγαλύτερη έξαρση των συγκρούσεων από τον Σεπτέμβριο (όταν συμφωνήθηκε στο Μινσκ η «εκεχειρία»), με 262 νεκρούς. Το Κίεβο έχει ήδη προχωρήσει στην πρώτη μερική επιστράτευση για το 2015 – θα ακολουθήσουν άλλα δύο κύματα επιστράτευσης. Επίσης, οι υπηρεσίες ασφαλείας SBU ανακοίνωσαν μεγάλη «αντιτρομοκρατική επιχείρηση» στο Χάρκοβο (220 χλμ. μακριά απ' τα μέτωπα των μαχών), μετά από επίθεση με χειροβομβίδες κατά μελών τοπικών οργανώσεων των φασιστών του «Δεξιού Τομέα», πράγμα που δείχνει ότι η σύγκρουση των φασιστών με αντιφασίστες μαχητές δεν περιορίζεται στις εξεγερμένες περιοχές, αλλά και ότι η καταστολή εκτείνεται σε όλες τις περιοχές της ανατολικής Ουκρανίας.

Ταυτόχρονα το Κίεβο κόβει την ηλεκτροδότησδη στην Κριμαία και παρεμποδίζει τη λειτουργία των ορυχείων και εργοστασίων στο Ντονμπάς με βομβαρδισμούς. Η Ρωσία ετοιμάζει αγωγούς και δίκτυα για την απευθείας τροφοδότηση της Κριμαίας, αλλά αυτό χρειάζεται χρόνο. Έτσι, υποχρεώνεται να πουλήσει κάρβουνο στην Ουκρανία –σε τιμές Ρωσίας–, με την προυπόθεση να μη διακοπεί η ηλεκτροδότηση της Κριμαίας, παρότι το Κίεβο δεν έχει πληρώσει ακόμα! Η Ουκρανία έχει προβλήματα με τους θερμοηλεκτρικούς σταθμούς, γιατί δεν τροφοδοτείται από τα ορυχεία του Ντονμπάς!

Η απάντηση των ανταρτών στις επιθέσεις των φασιστών είναι η προσπάθεια να βελτιώσουν τις θέσεις τους, εισχωρώντας όλο και πιο βαθιά στην Ουκρανία. Η απάντηση της Ρωσίας στους ιμπεριαλιστές ΗΠΑ και Ε.Ε. είναι το νέο στρατιωτικό δόγμα που επικύρωσε ο Πούτιν πρόσφατα. Το προηγούμενο (ίσχυε από το 2010) εντόπιζε υποχώρηση της ιδεολογικής αντιπαράθεσης και μείωση των πολιτικών, οικονομικών και στρατιωτικών εντάσεων. Το νέο βλέπει ενίσχυση των διεθνών αντιπαραθέσεων και εμφάνιση νέων κέντρων οικονομικής και πολιτικής επιρροής, αστάθεια στις παγκόσμιες και πειοφερειακές σχέσεις, αδυναμία ρύθμισης πολλών περιφερειακών συγκρούσεων και πιθανές πολεμικές αντιοπαραθέσεις για περιπτώσεις όπως η Ουκρανία. Θεωρεί εξωτερικούς στρατιωτικούς κινδύνους: α) την παγκόσμια επέκταση του ΝΑΤΟ, β) την αποσταθεροποίηση σε διάφορα μέτωπα, γ) την ανάπτυξη στρατηγικών αντιπυραυλικών συστημάτων και την προσπάθεια να εγκατασταθούν στο διάστημα! Σαν αντίβαρο θέτει την ενδυνάμωση των σχέσεων με την Οικονομική Συνεργασία της Σαγκάης (Κίνα), τον Οργανισμό Συλλογικής Ασφάλειας (Ρωσία, Καζακστάν, Λευκορωσία, Κιργιστάν, Αρμενία, Τατζικιστάν) και βέβαια τις BRICS.

Έτσι, η σύγκρουση στην Ουκρανία είναι η απαρχή μιας διαίρεσης του πλανήτη, εξαιτείας της προσπάθειας των δυτικών ιμπεριαλιστώννα αρπάξουν τον πλούτο που έχουν χάσει από τις BRICS. Η θέση των δυτικών ιμπεριαλιστών στην Ουκρανία μπορεί να μοιάζει εδραιωμένη με τη βοήθεια των ντόπιων φασιστών, αλλά έχει σημαντικές αδυναμίες. Πέρα απ' την αντίσταση των αντιφασιστών ανταρτών και τη βοήθεια που τους παρέχει η Ρωσία, η πιο σημαντική είναι η οικονομική κατάσταση της Ουκρανίας. Παρά τις υποσχέσεις για πακτωλούς οικονομικής ενίσχυσης, τα δάνεια που έχουν δοθεί χρησιμοποιήθηκαν ουσιαστικά για την αποπληρωμή παλαιότερων, με αποτέλεσμα τα συναλλαγματικά αποθέματα να ξοδεύονται με προτεραιότητα την προμήθεια φυσικού αερίου. Το ΔΝΤ βάζει τους γνωστούς, δυσβάστακτα αντιλαϊκούς όρους, που μπορούν ακόμα και να οδηγήσουν σε ανατροπή της σημερινής κυβέρνησης. Παρ' όλα αυτά οι φασίστες του Κιέβου προσανατολίζονται σε νέα «θεραπεία σοκ», με επιβολή νέων φόρων, όπως του «στρατιωτικού φόρου». Οικονομικά εξαντλημένη απ' τον πόλεμο, η Ουκρανία ανκοίνωσε ότι ζήτησε και επίσημα από το ΔΝΤ αντικατάσταση του υφιστάμενου προγράμματος με πολυετή «διευρυμένη χρηματοδοτική διευκόλυνση», προαναγγέλοντας ουσιαστικά επαναδιαπραγμάτευση του δημόσιου χρέους.

Η δυσκολία αυτή, μαζί με τον κίνδυνο η αποσταθεροποίηση της Ρωσίας λόγω των κυρώσεων να επηρεάσει τις εισαγωγές–εξαγωγές της ίδιας της Γερμανίας και της Ε.Ε. συνολικά, πέρα απ' τον κίνδυνο μιας παρατεταμένης πολεμικής σύγκρουσης στο κέντρο της Ευρώπης, έχουν δημιουργήσει ρωγμές στην Ε.Ε. Οι διαφωνίες είναι αρκετές, ιδιαίτερα της Ιταλίας και της Γαλλίας, σε σχέση με την «αδιαλλαξία»της Γερμανίας και την επιθετικότητα των Βαλτικών χωρών και της Πολωνίας, που συντάσσονται με τις ΗΠΑ. Ακόμα και οι γερμανοί ιμπεριαλιστες δεν συμφωνούν με τις ΗΠΑ, ειδικά στο θέμα του στρατιωτικού εξοπλισμού της Ουκρανίας, που συνεπάγεται διαιώνιση της πολεμικής σύγκρουσης. Αυτές οι ρωγμές ανησυχούν ιδιαίτερα τους γερμανούς ιμπεριαλιστές, που προσπαθούν να διατηρήσουν την Ε.Ε. υπό ασφυκτικό έλεγχο.

Η αντίρρηση της νέας ελληνικής κυβέρνησης στο έκτακτο ανακοινωθέν των ηγετών της Ε.Ε. με αφορμή το μακελειό στη Μαριούπολη, θορύβησε τη Γερμανία. Πρώτο, γιατί η αντιπαράθεση της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ με την Ε.Ε. θα μπορούσε να επεκταθεί σε ζητήματα εξωτερικής πολιτικής, μεγαλώνοντας τις υπάρχουσες ρωγμές στο εσωτερικό της Ε.Ε. Δεύτερο, γιατί υπήρχε πιθανότητα να αυξηθεί η επιρροή της Ρωσίας στην ΝΑ Ευρώπη και τα Βαλκάνια, αν η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ αναζητώντας άλλες λύσεις στην ασφυκτική πίεση των μνημονίων στρεφόταν προς άλλες πηγές χρηματοδότησης (BRICS) ή αν οι αριστρές καταβολές του ΣΥΡΙΖΑ τον υποχρέωναν να έρθρει σε ρήξη με τα σχέδια της Ε.Ε. στην Ουκρανία (στήριξη φασιστών, περικύκλωση Ρωσίας). Πράγματι η ανησυχία των Ευρωπαίων ιμπεριαλιστών ήταν μεγάλη. Ωστόσο η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ έσπευσε να καθησυχάσει ως ένα βαθμό τους φόβους τους. Οι αντιρρήσεις κυρίως κατευθύνθηκαν στον τρόπο που βγήκε η ανακοίνωση (δεν λήφθηκε υπόψη η αντίρρηση της Αθήνας) και λιγότερο στο περιεχόμενο. Σε νέα συνεδρίαση των υπουργών εξωτερικών, οι διαφοροποιήσεις της Ελλάδας δεν μπορεί να πει κανείς ότι αλλοίωσαν το αποτέλεσμα, παρά τις φραστικές «διορθώσεις» του κειμένου. Η εμμονή της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ στην «ενωμένη Ευρώπη» και την «κοινή ευρωπαϊκή πολιτική» αναμφισβήτητα υπονομεύουν κάθε προσπάθεια να ασκηθεί έστω κριτική στην ιμπεριαλιστική πολιτική της Ε.Ε., ειδικά στο θέμα της Ουκρανίας. Μόνο η ρήξη με τους ιμπεριαλιστές θα μπορούσε να βοηθήσει την εξέγερση στο Ντονμπάς, αλλά και τους εργαζόμενους και τη νεολαία σ' ολόκληρη την Ουκρανία ν' αποτινάξουν τα δεσμά των ιμπεριαλιστών και των φασιστών, να βάλουν τέρμα στην πολεμική σύγκρουση. Η κυβέρνηση του ΣΥΡ ΙΖΑ όμως, παρά τις φραστικές διαφωνίες (που, ας σημειωθεί, εντείνουν τις ρωγμές στην Ε.Ε. σε σχέση με την επαίσχυντη ολοκληρωτική ταύτιση ΝΔ–ΠΑΣΟΚ με τους ιμπεριαλιστές και τους φασίστες) δεν μπόρεσε να παίξει ούτε καν το χαρτί της απειλής για έναν διαφορετικό προσανατολισμό, ώστε να πάρει κάποια ανταλλάγματα. Αυτό οφείλεται και στην ολιγωρία του κινήματος να πιέσει την κυβέρνηση και δείχνει ποιος πρέπει να είναι ο στόχος όλων των κινημάτων το επόμενο διάστημα.